

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ІНФОРМАЦІЙНО-
АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
«АГРООСВІТА»
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ КОЛЕДЖ
ТЕХНІЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ»
РЕГІОНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР ІЗ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ
КЛУБ «МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА»

І ВСЕУКРАЇНСЬКА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

НА ТЕМУ:
«Моя професія землевпорядник – історія, сучасність, майбутнє»

ЗБІРНИК СТАТЕЙ ПЛЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

30 квітня 2015 р.

м. Рівне

Редакційна колегія:

Головний редактор

О.І. Качановський, завідувач технічним відділення Рівненського державного аграрного коледжу

Заступник головного редактора

Р.А. Лагоднюк, викладач, завідувач Навчально-практичного центру Рівненського державного аграрного коледжу

Люльчик В.О. к.с/г.н., викладач землевпорядних дисциплін, викладач вищої РДАК

Русіна Неля Григорівна – к.п.н., викладач землевпорядних дисциплін, викладач-методист РДАК

Бусленко Галина Михайлівна – викладач землевпорядних дисциплін, викладач-методист РДАК

Петрова О.М. – викладач землевпорядних дисциплін, викладач вищої категорії РДАК

Кийко Н.М. – викладач землевпорядних дисциплін, викладач I категорії РДАК

Шевчук Лілія Ігорівна – лаборант лабораторії інформаційних технологій в землевпорядкуванні РДАК

Рекомендовано до друку цикловою комісією землевпорядних дисциплін Рівненського державного аграрного коледжу (Протокол № 9 від 23.04.2015р.)

Відповідальний за випуск

Русіна Н.Г.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
СЕКЦІЯ 1. ІСТОРІЯ ПРОФЕСІЇ ТА ДИСЦИПЛІН.....	6
1 «Регулювання земельних відносин в ході проведення столипінської аграрної реформи: законодавчий аспект» <i>Носко Ю.</i>	7
2 «Історія професії та дисципліни «Землевпорядкування» <i>Кондратовець А.Л.</i>	11
3 «Сучасний стан розвитку земельної реформи в Україні» <i>Герасько К.Р.</i>	16
4 «Історія виникнення геодезії» <i>Малицька В.К.</i>	20
5 «Історія розвитку дисципліни «Землевпорядне проектування» <i>Багінська А.О.</i>	25
6 «Закарпаття на картах Чехословацької Республіки» <i>Дмитрієнко Д.С.</i>	30
7 «Історія розвитку геодезії» <i>Мікуляк О.А.</i>	35
8 «Історія та сьогодення земельного кадастру» <i>Пуд І.В.</i>	38
9 «Видатні науковці в галузі «Екології» <i>Романюк Ю.О.</i>	43
10 «22 роки становлення спеціальності «Землевпорядкування» <i>Бабич Д.В.</i>	48
11 «Історія розвитку землеустрою» <i>Шкуренко Л.І.</i>	52
12 «Історія розвитку дисципліни «Основи ґрунтознавства» <i>Гуч О.В.</i>	58
13 «3 історії розвитку і проектування мережі доріг» <i>Климчук А.</i>	63
СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЇ.....	67
14 «Земельні ресурси України та проблеми їх використання» <i>Дмитрук Ю.Г.</i>	68
15 «Особливості використання супутникових технологій» <i>Завада А.І.</i>	74
16 «Земельні ресурси України та основні проблеми їх використання й охорони» <i>Гобод О.І.</i>	79
17 «Земельні ресурси України та проблеми їх використання» <i>Білошиста А.В.</i>	85
18 «Оренда земель як фактор еколого-економічної трансформації земельних відносин» <i>Прохорова А.А.</i>	91
19 «Проблеми використання земель населених пунктів на прикладі земель міста Костянтинівка Донецької області» <i>Півович Т.А.</i>	98
20 «Земельні ресурси України та проблеми їх використання» <i>Муска В.В.</i>	103
21 «Автоматизація землевпорядного проектування на основі використання геоінформаційних технологій та кадастрових баз даних» <i>Яковенко О.І.</i>	110
22 «Земельні ресурси Рівненської області» <i>Яковенко О.І.</i>	115
23 «Земельні ресурси України та проблеми їх використання» <i>Морголіна А.Ю.</i>	119
24 «Найбільш відома мережева програма - Геодезична інформаційна система б» <i>Пуд І.В.</i>	125
25 «Землевпорядник – корисна та перспективна професія» <i>Чуб А.В.</i>	129
26 «Схеми землеустрою адміністративно-територіальних утворень» <i>Ковальчук Я.В.</i>	134
СЕКЦІЯ 3.ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ.....	139
27 «Європейські орієнтири» <i>Вінцелевич Г.С.</i>	140
28 «Зарубіжний досвід державного регулювання земельного оподаткування» <i>Попеску В.І.</i>	146
29 «Досвід зарубіжних країн у земельних відносинах» <i>Сисоєва Я.С.</i>	152
30 «Мораторій на землі сільськогосподарського призначення – бути чи не бути...» <i>Коцур М.А.</i>	158
31 «Досвід Німеччини у функціонуванні української кадастрової системи» <i>Гой О.В.</i>	164
32 «Земельні відносини в Німеччині» <i>Потанчук Т.А.</i>	169
33 «Досвід зарубіжних країн у землевпорядних відносинах» <i>Пахольчук К.С.</i>	173

	СЕКЦІЯ 4. РЕКЛАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	177
34	«Фотограмметрія» <i>Стещенко Д.С.</i>	178
35	«Землевпорядне проектування» <i>Пуд І.В.</i>	179
36	«Земельне право» <i>Пуд І.В.</i>	181
37	«Екологія» <i>Кононюк А.В.</i>	183
38	«Геодезія» <i>Багінська А.О., Яковенко О.І.</i>	184
39	«Реклама навчальної дисципліни «Фотограмметрія» <i>Захожа О.М.</i>	187
40	«Комп'ютеризація землевпорядного виробництва» <i>Позняковська В.С.</i>	190
41	«Ґрунтознавство» <i>Кононюк А.В.</i>	192
42	«Топографічне та землевпорядне креслення» <i>Люшин А.С.</i>	193
43	«Реклама дисципліни «Землевпорядне проектування» <i>Кармазін Є.В.</i>	196
44	«Реклама дисципліни «Історія земельних відносин» <i>Гуменюк К.В., Ковальчук І.В.</i>	197
45	«Новітні технології в професії» <i>Ільницький І.І.</i>	203

ВСТУП

Професія землевпорядника була почесна в минулому, потрібна сьогодні, у період кардинального реформування земельних відносин, пов'язаного зі зміною суспільного ладу, і ще більш буде актуальна в недалекому майбутньому, коли у країні буде запроваджено ринок земель сільськогосподарського призначення.

Адже, землевпорядник – це фахівець, який володіє знаннями про земельне право, земельний кадастр, землевпорядкування та управління земельними ресурсами, має відповідну освіту та належну кваліфікацію. Професія землевпорядника передбачає глибоке розуміння процесів, які відбуваються в природі. Спеціалісти у цій галузі мають змогу працювати в обласних, районних та міських управліннях і відділах земельних ресурсів; бюро технічної інвентаризації; відділах архітектури та містобудування; агентствах з оцінки нерухомості; відділах фонду держмайна, обласних та районних відділах.

Хто, як не майбутні фахівці із сучасними поглядами, новими знаннями та прогресивним мисленням, може впливати на розвиток науки про землю, зуміє застосувати сучасні досягнення, опираючись на здобутки науковців, розробляючи нові технології у галузі землеустрою.

Практика організації навчального процесу показує, що проведення студентських Інтернет-конференцій сприяє формуванню у нових бачень традиційних питань розвитку професії землевпорядник, допомагає згуртувати їх у вирішені питань підвищення ефективності сучасних технологій, спеціальних високоточних приладів. У результаті, набуті знання та кропітка індивідуальна праця кожного студента над окремою, обраною ним, темою доводиться до широкого кола, обговорюється, що дає змогу приймати спільні рішення усіх проблем, винесених на конференцію. Здобуті знання зможе використати під час проходження виробничих практик та в майбутньому на виробництві.

Секція 1.

Історія професії та дисциплін

**РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ
СТОЛИПІНСЬКОЇ АГРАРНОЇ РЕФОРМИ: ЗАКОНОДАВЧИЙ АСПЕКТ**

*Носко Юлія, ст. 4 курсу
відділення «Землевпорядкування»
Керівник: Легошина О.Л.,
викладач спеціальних дисциплін,
Прилуцький агротехнічний коледж*

Столипінська аграрна реформа не була випадковою. Вона впливала із тогочасних економічних та історичних умов, які вимагали створення нової законодавчої бази.

Названа за іменем прем'єр-міністра П. Столипіна аграрна реформа мала на меті, перш за все, зняття революційної напруги на селі. Як одне із найпомітніших суспільно-історичних явищ початку ХХ ст., столипінська аграрна реформа постійно перебувала у сфері наукових інтересів численних дослідників земельних відносин.

Однак, столипінська аграрна реформа хоч і не є білою плямою в історії, все ж продовжує залишатись недостатньо вивченою.

Столипінська аграрна реформа передбачала створення нової землевпорядної системи, що базувалась на хуторах і відрубках за типом капіталістичного фермерського господарства. Необхідність здійснення реформ в сільському господарстві була продиктована глибокими об'єктивними змінами, що давно підготували підґрунтя для радикальних перетворень у сфері соціально-економічних відносин [3, с. 32].

Для покращення соціально-економічного становища в країні царським урядом було створено у 1902 р. «редакційні комісії» при Міністерстві внутрішніх справ для уточнення і внесення змін до селянського законодавства, а також «Особливу нараду з потреб сільськогосподарської промисловості», під головуванням С. Ю. Вітте.

Царський указ «Про доповнення деяких постанов діючого закону, що стосуються селянського землеволодіння і землекористування» від 9 листопада 1906 р., заклав правові засади аграрної реформи та розпочав реалізацію нової земельної програми.

Урядом було підготовлено відповідну законодавчу базу, яка склала основу реформи. Можна виділити два напрями формування правових норм Столипінської реформи: 1) законодавство про зміну характеру землеволодіння та землевпорядкування; 2) законодавство про державну підтримку переселення на добровільних засадах сільських жителів до неосвоєних чи малонаселених регіонів Російської імперії.

Таким чином, до першого блоку законодавчих актів слід віднести:

1) царський указ «Про доповнення деяких постанов діючого закону, що стосуються селянського землеволодіння і землекористування» від 9 листопада 1906 р.; 2) затверджений царем і схвалений Державною Думою закон «Про зміну і доповнення деяких постанов щодо селянського землеволодіння» від 14 червня 1910 р.; 3) положення «Про землеустрій» від 29 травня 1911 р.

Основний зміст царського указу «Про доповнення деяких постанов діючого закону, що стосуються селянського землеволодіння і землекористування» від 9 листопада 1906 р. полягав у наступному. Всі бажаючі землекористувачі («домогосподарі») отримували на підставі своїх заяв у приватну власність належні їм присадибні ділянки, а також і ті земельні ділянки, які були в общинному володінні але за умови, що вони були передані цим «домогосподарям» у постійне (незасноване на оренді) користування. Селяни, які виходили з общини, були вправі вимагати виділення у їх особисту власність замість декількох наділів єдину земельну ділянку (відруб) з можливістю відселення на неї із подальшим утворенням самостійного хутора. Вийшовши з общини селяни зберігали за собою право користування

громадськими неподільними угіддями (ліси, пасовища тощо) у попередньому порядку.[1, с. 13].

Закон від 14 червня 1910 р. містив у собі значні нововведення порівняно з указом від 9 листопада 1906 р. Так, зокрема, було закріплено автоматичний перехід всіх сільських общин, утворених до 1887 р. без проведення загальних внутрішніх переділів земельних ділянок, у приватне особисте або подвірне володіння незалежно від бажання членів общини. Отже, особиста заява селянина уже була непотрібна, що значно прискорювало хід реформи.

Положення «Про землеустрій» від 29 травня 1911 р. мало на меті значно прискорити землевпорядний процес у селах з різними видами землеволодіння: як з громадським, так і з подвірним. Розглядаючи «переселенське» законодавство слід сказати, що воно сформувалося напередодні революції 1905—1907 рр. Основним законодавчим актом переселенської політики були затверджені царем 6 червня 1904 р. «Тимчасові правила про добровільне переселення сільських жителів і міщан-землеробів». Йшлося про сільських мешканців (осіб селянського стану) і міщан (осіб недворянського і недуховного походження, які не належали до селянського стану), що особисто займалися землеробством. «Тимчасові правила» допускали два види переселення: 1) з дозволу уряду, тобто уряд чітко визначав райони майбутнього проживання для переселенців; 2) самовільне переселення, яке відтепер не потребувало спеціального дозволу уряду.

Об'єктивно столипінська аграрна реформа спрямовувалась на подолання багатоукладності сільського господарства країни. Це була спроба побудувати стабільну систему народного господарства. Столипін дуже чітко зрозумів одну з найважливіших причин агротехнічної відсталості землеробства, яка полягала в повільності процесу створення капіталістичних елементів у селянстві. Всі столипінські законодавчі рішення намагались вирішити перш за все цю проблему. Від неї залежав успіх реформи.[2, с. 119].

Таким чином, після тривалої підготовки у 1906 р. було дано старт майбутній аграрній реформі, яка повинна була створити економічні, соціальні і правові передумови для того, щоб на селі в масових масштабах з'явилась фігура самостійного селянина-господаря, власника землі, який би був прямо зацікавлений у підвищенні її родючості, зростанні врожаїв і продуктивності тваринництва.

За допомогою нового справжнього господаря на землі передбачалось: 1) в економічній області – вирішити продовольчу проблему, піднести рівень результативності і товарності сільського господарства; 2) в соціальній сфері – зміцнити за рахунок села, де проживала і працювала основна маса населення, підприємки самодержавства, які почали серйозно хитатись; 3) в галузі політичній – підірвати вплив на селі опозиційних партій, перш за все есерів, перехопивши в них популярний лозунг: землю – селянам.

Список використаної літератури:

1. Аграрне право України: підручник / В. М. Єрмоленко, О. В. Гафурова, М.В. Гребенюк [та ін.]; за заг. ред. В. М. Єрмоленка. — К.;Юрінком Інтер, 2010. - 608 с.

2. Волковинський В.М., Левенець Ю.А. П.А.Столипін: з життя та державної діяльності / В.М. Волковинський, Ю.А. Левенець // Український історичний журнал. – 1991. – №4. – С. 116 – 123.

3. Мордвінцев В.М., Мордвінцева В.Ф. Земельна реформа Столипіна та її вплив на землеустрій в Україні (сучасний погляд на події) / В.М.Мордвінцев, В.Ф.Мордвінцева // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. – 2001. – № 11. – С. 32 – 34.

ІСТОРІЯ ПРОФЕСІЇ ТА ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ»

Кондратовець Аліна Леонідівна
Викладач землевпорядних дисциплін Євстаф'єв В.О.
Малинський лісотехнічний коледж

У нашій країні професія землевпорядник завжди користувалася шаною, адже вона присвячена безцінному скарбу України – землі. В Україні до землі завжди було особливе відношення. Безкрайні поля України дають гарні врожаї, з її надр на гору піднімаються сотні мільйонів тон вугілля, нафти і газу, в унікальних заповідних куточках відпочиває велика кількість туристів зі всіх куточків світу. У цьому є і заслуга землевпорядників, які стежать за тим, щоб земля використовувалася раціонально ефективно і дбайливо[1].

Землевпорядкування – одна з найдавніших професій, що особливою актуальності набуває в наш час, в період земельної реформи, коли проходить перерозподіл земель, надання земель у власність і користування, купівля-продаж земельних ділянок, оцінка земель тощо.

Саме професія «землевпорядник» вважається однією з найбільш необхідних в усі періоди розвитку суспільства. Суть її відображена у самій назві: впорядкування землі[2].

Не тільки сучасність потребує фахівців із земельних відносин, ще в Київській Русі ця професія була в пошані.

З літописів відомо, що київський князь Володимир, що правив в 980-1016 роках піклувався «о истроии земленем, о ратях и о устройстве земленем». Це перше документальне свідoctво про землеустрій. Його існування загалом пов'язують з виникненням держав. Факти свідчать, що вже до моменту офіційного ухвалення християнства на Русі більше 1000 років тому в найбільших політичних центрах Стародавньої Русі (Києві, Новгороді,

Смоленську) існувала писемність, велося індивідуальне навчання грамоті і розвивалося землемірство (землеустрій).

Руські князі за прикладом Візантії робили описи земельних володінь своїх підданих з метою розподілу податей, повинностей і дані, уповноважені князем люди (писарі) були, по суті, першими землемірами. Вони повинні були добре знати грамоту, уміти рахувати, орієнтуватися в княжих законах і володіти простими методами вимірювання. Ці дані використовувалися при обліку кількості і якості земель. Практично, це були спроби, кажучи сучасною мовою, провести системний аналіз кількості і якості земель відповідно до чинного законодавства, врахувати не тільки територію окремого князівства, але і земельні володіння кожної приватної особи[3].

З технічної точки зору проводився тільки опис земель, без зображення на папері землеволодінь і землекористуванні у вигляді креслень або планів. Це пояснювалося тим, що у той час практично не було осіб, знайомих з правильними геометричними прийомами і складними землемірними інструментами.

З розвитком суспільства, удосконаленням земельних відносин, розвивалась і стверджувалась і професія землепорядника[4].

Професія землепорядника – одна з найдавніших на землі. Історично склалося так, що людство завжди потребувало землепорядників, особливо на переломних етапах свого розвитку. В усі часи не зникав інтерес до походження землі, її розміру, родючості, вартості. З утворенням великих держав постали проблеми встановлення кордонів між володіннями, меж земельних ділянок. Виникла потреба в землемірах.

До 1906 р. роботи, пов'язані з перерозподілом земель, називались межуванням. При цьому під межуванням розумівся встановлений законом процес розмежування земельної власності та юридичне оформлення прав на землю. Головною метою межування було:

- виявлення кількості землі та її власника (за ким вона закріплена);
- визначення меж володінь земельних власників, закріплення їх на місцевості межовими знаками (стовпами, каменями тощо) та видача документів на право власності і землекористування;
- розподіл (перерозподіл) землі та її закріплення за новими власниками з одночасною реєстрацією і оформленням прав земельної власності.

Термін "землеустрій" вперше застосований у 1906 році і, на відміну від межування, розумівся ширше і переслідував не тільки цілі правового оформлення меж земельних ділянок, але і пристосування землі до найбільш вигідного господарського використання, а саме: як діяльність з економічного впорядкування землеволодінь[5].

Сьогодні роботу фахівців із землевпорядкування важко уявити без застосування сучасних технологій, спеціальних високоточних приладів.

Геоінформаційні технології в Україні почали розвиватися в середині 90-х років ХХ ст. Цей період був пов'язаний із прогресом апаратних засобів – як комп'ютерів, так і пристроїв введення і виведення просторової інформації – дигітайзерів, сканерів, графічних дисплеїв і плотерів.

ВИДАТНІ ТА ВІДОМІ НАУКОВЦІ, ОСОБИСТОСТІ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОЇ ГАЛУЗІ

Аналізу здійснених кроків по врегулюванню земельних відносин приділено багато уваги і присвячено низку робіт відомих вчених і практиків. Серед них яскраво вирізняються Є.С. Бердніков, І.К. Бистряков, В.М. Гейць, Д.С. Добряк, В.Я. Месель-Веселяк, Л.Я. Новаковський, П.Т. Саблук, А.М. Третяк, В.В. Юрчишин і багато інших. Однак пошуки продовжуються.

Метою цього дослідження є узагальнення низки науково обґрунтованих поглядів автора щодо проблем врегулювання земельних відносин, які неодноразово висвітлювалися ще з початку проведення реформ на

національному і регіональному рівнях. Щоб одержати аналітичну відповідь на поставлені завдання, доцільно провести деякий історичний екскурс перебудовного процесу з акцентом на конкретно проведену роботу в окремо взятій області[6].

Впродовж 1719 - 1729 рр. італієць Джовані Джакомо Маріоні (1676-1755) розробив перший земельний кадастр на основі наукових методів у визначенні меж ділянок. Документами у ньому були ситуаційні карти всіх населених пунктів регіону, виконані за допомогою мензули у масштабі 1:2000. Цей кадастр введено в дію 1 січня 1760 року і названо «Міланським кадастром». Він став основою для розробки кадастрів Франції, Бельгії, Австрії, Голландії і Швейцарії.

В різний час переважало адміністративно-правове, соціально-технічне і організаційно-господарське розуміння землеустрою, його суті, завдань і змісту. Адміністративно-правова концепція землеустрою була запропонована в дослідженнях професорів К.А. Хапке, Н.П. Рудіна, Б.С. Мартинова. На їх думку, суть землеустрою включала в себе правовий зміст, а сам землеустрій визначався як " діяльність державної влади, яка заснована на встановлених в законі засадах і направлена на перетворення існуючих земельних прав окремих власників з метою створення самостійних поземельних володінь". Соціально-технічного напрямку землеустрою притримувались проф. Ф.Г. Некрасов, К.М. Сазонов, В.І. Кірко, А.А. Ржаніцин. Вони вважали, що в основі землеустрою лежать технічні дії з пристосування земельних площ (їх розмірів, конфігурації, розміщення) до соціально - виробничих цілей і завдань.

Організаційно-господарську точку зору на суть змісту землеустрою висунув проф. І.Є. Герман. Він визначав землеустрій як "переділ маєтків по формі і змісту в стан найбільш придатний і вигідний в цілях сільського господарства". Дану точку зору потім розвивали багато вчених - землевпорядників – І.В. Мозжунін, Н.П. Огоновський, В.В. Редькін та інші.

Таке одностороннє розуміння землеустрою неодноразово критикували проф. П.М. Перший, І.Д. Шулейкін, С.А. Удачін. В поняття землеустрою вони обов'язково включали його технічну, правову й економічну сторону.

Відомий вчений П.М. Перший ще в 20-х роках протиставляв панувавшим в землевпорядній науці тих років організаційно-правовому і землемірно-технічному напрямкам соціально-економічний. Він, володіючи силою наукового передбачення, звертав увагу на те, що при плановій системі народного господарства землевпорядне пристосування території стає продуктом організуючих дій держави, спрямованих на розвиток продуктивних сил суспільства в формах суспільного колективного господарства. П.М. Перший відмічав: "що суспільні відносини володіння і користування землею безпосередньо визначають економічну суть землеустрою"[7].

Отже, виходячи з цього всього можна зробити висновок, що професія «землевпорядник» була і є однією з важливих професій в усьому світі. Так як завжди поставали проблеми встановлення кордонів між володіннями та межами земельних ділянок, людство завжди потребувало землевпорядників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Професія землевпорядник – на все життя (сайт)
2. Університет «КРОК» (сайт)
3. Подільський аграрно-технічний університет Кафедра землеустрою і кадастру (сайт)
4. Класичний приватний університет Коледж (сайт)

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

*Герасько Костянтин Русланович, ст. гр. 821
Науковий керівник: викладач спецдисциплін*

Заболотня Т.М.

*Політехнічний технікум Конотопського інституту
Сумського державного університету*

З набуттям Україною незалежності і започаткуванням ринкових відносин виникла об'єктивна необхідність земельної реформи, яка є однією з центральних ланок економічної реформи, що провадиться в нашій державі. В Україні земельна реформа являє собою систему правових, економічних, організаційних, екологічних, технічних та соціальних заходів, реалізація якої забезпечує перехід до нового земельного устрою, що відповідає характеру ринкової економіки. Остаточною метою земельної реформи передбачено безоплатну передачу землі у власність тим, хто на ній працює, формування платних орендних відносин і ринку землі.

Сучасною наукою, щодо земельної та аграрної реформ в Україні та проблем, що постають в процесі їх втілення, займаються такі вчені як В.І. Андрейцев, М.В. Шульга, О.О. Погрібний, А.М. Статівка, а також В.В. Носік, П.Ф. Кулінич, В.К. Гуревський, Д.С. Добряк та інші. Попередні результати земельної реформи свідчать про необхідність більш ретельного наукового дослідження цього процесу з метою виявлення його дійсних причин, встановлення цілей та завдань реформування, сутності та змісту земельної реформи взагалі та сучасної земельної реформи зокрема, розробки науково обґрунтованих підходів до здійснення земельно-правових перетворень. Нинішня земельна реформа в Україні – четверта за останні 130 років. Дві перші здійснювались, коли Україна входила до складу Російської імперії, третя – вона

була складовою частиною колишнього СРСР, четверта – сучасна, здійснюється в умовах надбання нею статусу суверенної держави.

Сучасна земельна реформа має свої особливості, відмінності і цілі. Вона спрямована втілення в життя гасла «Земля належить тим, хто на ній працює». Аналіз законодавства у сфері земельної реформи свідчить про ширше коло завдань земельної реформи. Це: 1) запровадження різних форм власності й господарювання на землі та забезпечення їх рівноправного розвитку, підвищення ефективності праці на ній; 2) відновлення та поліпшення природного стану земель усіх категорій; 3) створення ефективного державного управління в галузі раціонального використання та охорони земель; 4) розробка і прийняття необхідної кількості нормативних актів, які регулювали б процес земельної реформи за принципами ефективності, економічності [1,с.28].

У законодавчому забезпеченні здійснення земельної та аграрної реформи і регулювання земельних відносин в Україні за роки незалежності можна визначити три основні етапи: перший – з 1990 р. до 1992 р., другий – з 1992 р. до 1996 р.; третій – зі 1996 р. і дотепер. На кожному з цих етапів приймалися законодавчі та нормативно-правові акти, спрямовані на юридичне забезпечення зміни суті і характеру відносин власності на землю як основу національного суверенітету і територіальної цілісності держави і об'єкт права власності народу України, реформування суспільних відносин у сфері використання і охорони земель, створення гарантій захисту прав на землю громадян і юридичних осіб, визначення основних функцій державного управління земельним фондом України [1,с.26]. Початок формування концептуальних основ земельної реформи і приватизації був закладений Земельним кодексом Української РСР та постановами „Про порядок введення в дію Земельного кодексу Української РСР”, „Про земельну реформу”, що були прийняті в грудні 1990 року. Істотними віхами в формуванні та удосконаленні законодавства про земельну реформу слід також вважати закони України „Про селянське (фермерське)

господарство”, „Про колективне сільськогосподарське підприємство”, „Про форми власності на землю”.

Сьогодні результати земельної реформи здебільшого оцінюються з точки зору кількісних характеристик, при цьому якісні зміни або не розглядаються, або визначаються поверхово.

Основним підсумком земельної реформи прийнято вважати становлення приватної власності на землю. Презумпція приватної власності на землю в Україні сьогодні поширена лише на основний засіб сільськогосподарського виробництва - сільськогосподарські угіддя. Землі в населених пунктах, крім сільських, знаходяться переважно в державній та комунальній власності [2,с.13]. Аналіз проведення земельної реформи у нашій країні показав, що за цей час виконано значний обсяг робіт, зокрема подолано державну монополію на земельну власність; передано землі у власність недержавних сільськогосподарських підприємств; розпайовано землі недержавних сільськогосподарських підприємств; визначено грошову оцінку сільськогосподарських земель. Так на початок 2000 року роздержавлено землі у 90% сільськогосподарських підприємств, землі яких підлягають роздержавленню. У власність недержавних сільськогосподарських підприємств передано безоплатно 28,1 млн. га земель державної власності, що становить 46,5% земельного фонду України. Понад 6 млн. селян, у тому числі 4 млн. пенсіонерів, одержали сертифікати на право на земельну частку (пай). Середній розмір земельного паю становить 4,3 га, хоча він коливається від 1-1,5 га у західних областях до 7,7-9,3 га у південних. Громадянами України приватизовано понад 80% земельних ділянок, наданих їм у користування раніше. [3,с.388-391]

Але земельна реформа йде вже двадцять п'ятий рік, не маючи науково-обґрунтованої стратегії і тактики, крім того вона позбавлена комплексної програми і стійких пріоритетів. Ця низка перепон ще доповнюється

нестабільністю законодавства, поверхневим ставленням до розроблення правових положень. Реформа, яка йде стільки років, не була організаційно. Тому, на мою думку, для завершення земельної реформи необхідні значні нові економічні, правові та соціальні заходи. Світовий досвід свідчить, що розраховувати на її позитивний результат можна лише за умов, коли ця реформа, зокрема: провадиться на добровільній основі; має правову, матеріально-технічну, політичну, організаційну і моральну підтримку; здійснюється за принципом соціальної справедливості, надає впевненості у стабільності і незворотності політики держави і законодавчої бази. У даний час ще не можна стверджувати, що всі перелічені чинники, необхідні для досягнення позитивного результату, були задіяні в процесах реформування земельних відносин, тому маємо незавершену земельну реформу, яка невідомо коли завершиться.

Перспективним напрямом наукового пошуку є подальше системне вивчення чинників земельної реформи в Україні.

Список використаної літератури:

1. Земельне право України: Підручник. / М.В. Шульга (кер. авт. кол.), Г.В. Анісімова, Н.О. Багай, А.П. Гетьман та ін./ За ред. М.В. Шульги. - К.: Юрінком Інтер, 2004. - С.368.
2. Федоров М.М. Трансформація земельних відносин в аграрній сфері // Економіка АПК. 2005. - №4 – С.32.
3. Шеремет А.П. Земельне право України: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. – С.632.

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ГЕОДЕЗІЇ

Малицька Василіса Констянтинівна ст. гр.3-34
Науковий керівник: викладач землевпорядних дисциплін I категорії
Комбарова Н.М.
Відокремлений підрозділ «Костянтинівський технікум Луганського
національного аграрного університету»

Вивчення Землі – це предмет багатьох наук про Землю, які відносяться до класу природознавчих наук. Серед них особливе місце займає одна з найстаріших наук про Землю – *геодезія*. [1]

Геодезія (від грецького *geo* – земля і *desio* – розділяю) - наука, що займається визначенням фігури і розмірів Землі, зображенням земної поверхні на планах і картах і точними вимірюваннями на місцевості при здійсненні різних інженерних заходів. Назву «геодезія» («землерозподіл») вказують на ті первинні практичні задачі, які зумовили виникнення цієї науки.

Геодезія виникла в глибокій давнині, коли з'явилася необхідність землевимірювання і вивчення земної поверхні для господарських цілей. Є відомості, що в Китаї вже близько 10 в. до н.е. існувала особлива установа для топографії, зйомок країни. У 7 в. до н.е. у Вавілоні і Ассирії на глиняних дощечках склалися загально географічні і спеціальні карти, на яких давалися відомості також і економічного характеру.

У 6 в. до н.е. існували такі інженерні споруди, як канал між Нилом і Червоним морем, зрошувальні системи в долині Ніла і т.д. Ці споруди не могли бути здійснені без відповідних геодезичних вимірювань, що стали початком інженерної геодезії. Вперше в історії науки визначення розмірів Землі, як кулі, було зроблене в Давньому Єгипті грецьким вченим Ератосфеном в 3 в. до н.е. Воно було засноване на правильному геометричному методі, який одержав назву градусних вимірювань. Застосування геодезії і виконання геодезії, робіт в Росії відноситься до глибокої старовини.

Розвиток сучасної геодезії і методів геодезичних робіт почався тільки в 17 в. На початку 17 в. була винайдена зорова труба, триангуляція, кутомірний інструмент. У середині 17 в. був винайдений барометр і розроблені графічні методи топографічної схеми. На рубежі 16 і 17 вв. було встановлено, що на Землі діють сили тяжіння. У другій половині 17 в. була відкрита центрова сила і знайдена залежність періоду коливання фізичного маятника від його довжини і прискорення сили тяжіння. Епоха відкриття закону всесвітнього тяжіння і вказаних геодезичних експедицій з'явилася епохою остаточного становлення геодезії як самостійної науки про фігуру Землі і методи її вивчення.

Перші згадки про геодезичні роботи в Стародавній Русі зустрічаються в літописах, починаючи з X століття.

У 1054 р. був написаний літопис "Просторова Російська Правда", в якій приводилися відомості про граничні знаки і межах, що встановлювалися шляхом вимірювань на місцевості, а також містилися дані про визначення площ земельних ділянок для стягування податків. Одним з вражаючих фактів застосування геодезії на Русі, який відноситься до XI в. рахують вимірювання відстані між Таманню і Керчю, виконане по льоду Керченської затоки. Про це повідомляє напис на стародавньому камені, що зберігається в Ермітажі.

Майже до XV в. на Русі особливої потреби в земельних геодезичних роботах не було. Перші плани і описи російських земель з'явилися ще в XIV в. На Русі карти – креслення вважали необхідним документом на землеволодіння. Такого роду креслення наносилися на лубок – кору берези. Письмова вказівка про такого роду креслення зустрічається, наприклад, в другій половині XV в. у описі володінь одного монастиря.

З другої половини XV в. у Росії стали проводитися систематичні описи земель. У 1497 р. складене "Креслення московських земель", геометрично характеризувало нову державу. У 1525р. мандрівник Д.Герасимов по описах і

опитуваннях склав "Пісцову карту Росії", а потім з'явилася і карта Російської держави.

В період правління Івана Грізного було складене перше керівництво по геодезії. Під час правління Івана Грізного створюється повне креслення Московської держави. Також в ці роки вже зустрічаються креслення окремих повітів і міст Московської держави. Час виготовлення першої маршрутної російської карти не був встановлений.

У 1667 році по указу царя Олексія Михайловича, було віддруковане "креслення Сибірської землі", що не дійшло до наших днів. Перші креслення Російських земель, а також карта Сибірських земель, мали безліч крупних помилок, але, вони по праву вважаються фундаментальними картографічними творами.

Правління Петра I не тільки змінило Росію, її устрій, соціальне і економічне життя, але дало величезний імпульс розвитку наук, у тому числі і геодезії. У області геодезії і географії важливими моментами в діяльності Петра I були наступні: організація державної зйомки території Росії; визначення географічно мало вивчених територій усередині держави і меж шляхом геодезичних вимірювань і зйомок.

Петро I займався пристроєм водних шляхів усередині держави, проведенням каналів, районуванням території, установою спеціальних шкіл. Але найскладнішою і дуже важливішою в господарському, військовому і науковому плані проблемою, яку поставив і почав вирішувати Петро Великий, було картографування країни. До цієї задачі він підійшов всесторонньо: заснував навігацьку школу і морську академію по підготовці геодезистів, посилав офіцерів за кордон, купував книги, інструменти, робив зусилля для виготовлення книг в Росії. Масштабність здійснюваних робіт у області картографування території країни не мала прецеденту ні в одній з розвинених європейських країн.

У 1701 році в Москві по указу Петра I була відкрита перша математично-навігаційна школа, що зіграла величезну роль в підготовці перших вітчизняних геодезичних кадрів. При Петрові I в 1696 р. була почата перша зйомка р. Дону. Потім виконувалися зйомки Азовського і Чорного морів. В результаті був складений Крюйсом "Атлас річки Дону, Азовського і Чорного морів", що вийшов в Амстердамі в 1703 — 1704 рр. і перехід, що ознаменував, від староруського креслення до географічної карти.

У 1721 р. Петро I для зйомки північної частини Тихого океану посилає два геодезиста — Івана Евреїнова і Федора Лужіна, вихованців Морської Академії. Їм наказано прибути на Камчатку, а потім зробити зйомку і скласти карту Курильських островів, відкритих в 1713 р. Їм же наказано встановити чи "зійшлася Америка з Азією", про що Петру неодноразово писав Готфрід Вільгельм Лейбніц.

У 1705 р. при школі математичних і навігаційних наук була відкрита Цивільна друкарня, що почала друкувати книги, карти, атласи. Нею видано було близько 40 різних карт, зокрема "перший російський атлас", опублікований в 1713 р.

Роботи, початі Петром Великим, продовжувалися після нього. У 1733 р. на зйомках працювали 71 геодезист, а всього в державній зйомці приймали участь 175 геодезистів.

Слід зазначити велику роботу М.В. Ломоносова, особливо з того часу як він став керувати Географічним Департаментом Академії наук з 1757 р. по 1765

При ньому були виправлені десять спеціальних карт академічного атласу. М.В. Ломоносов ввів нову інструкцію по складанню карт, російське написання назв на картах. Він є автором ідеї картографічної генералізації і систематичного оновлення географічних карт (через 20 років).[3]

Виникнення перших планів і карт.

У 6 в. до н.е. з'явилися припущення стосовно кулеподібності Землі, а в 4 в. до н.е. було вказано в де яких відомих нам документах, що Земля має форму кулі. Перші топографічні зйомки в Росії були початі в 1696 на р. Дон, а в 1715 на р. Іртиш. У 1720 «для твору ланд-карт», тобто для топографічних зйомок, геодезисти були направлені в губернії. На рубежі 18 і 19 вв. зросли запити і вимоги на топографічні карти У 1797 в Росії при Генеральному штабі армії було організоване Депо карт, яке в 1812 було перетворене у військово-топографічне депо, а в 1822 створений Корпус військових топографів (КВТ). «Записки КВТ» (більше 70томів), що видавалися в течію майже 100 років, є чудовим пам'ятником розвитку вітчизняної наукової думки у області геодезії.

Розвиток геодезії в СРСР ознаменувався постановкою і рішенням таких найбільших наукових проблем і практичних задач, які ніколи не ставилися в інших країнах. Область геодезичних знань займає тепер видне місце в культурному і господарському будівництві. Швидко розвиваючись і покращуючи свою якість в теперішній час зйомочні геодезичні роботи досягли великої досконалості і задовольняють усі потреби народного господарства у тому числі і сільського.[4]

Список використаної літератури:

1. Захаров А.И. Геодезические приборы. Справочник. М.: Недра, - 1989.
2. Киселёв М.И., Михелев Д.Ш. Основы геодезии – 2-е изд., испр. – М.; Высша шк., 2003 – с. 109 - 114.
3. Орлов П.М. Основы геодезии. М.: ГИСХЛ, 1957. – с. 67-69.
4. Решетняк М.П. Інженерна геодезія. К.: Урожай, 1996 – с. 3-5.

**ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ
ПРОЕКТУВАННЯ»**

*Багінська Анна Олександрівна, ст. гр. 31-3
Науковий керівник: к.п.н., викладач
землевпорядних дисциплін
Русіна Н.Г.
Рівненський державний аграрний коледж*

Земля – незамінне і неоціненне багатство будь-якого суспільства. Вона є основним природним ресурсом, матеріальною умовою життя і діяльності людей, основою для розміщення і розвитку всіх галузей народного господарства, головним засобом виробництва в сільському і лісовому господарствах.

Курс "Землевпорядне проектування" займає особливе місце у навчальному плані і підготовці фахівців із землеустрою, становить основу професійної освіти для спеціальності "Землевпорядкування та кадастр".

Землевпорядне проектування – це навчальна дисципліна, яка вивчає методи проектування і закономірності функціонування землі як засобу виробництва в сільському та лісовому господарствах, просторового базису і природного ресурсу для як найповнішого, науково обґрунтованого, раціонального та ефективного використання земель.

Первісне впорядкування землі було порівняно нескладним. Воно зводилося до описів земель, а потім до землемірно-технічних дій щодо їхнього розмежування, закріплення меж межовими знаками (каменями, стовпами, зарубками на деревах тощо). При цьому використовували найпростіші геодезичні інструменти (мірний ланцюг, астролябію, екер). Землемірні дії супроводжувалися видачею документів, які засвідчували право власності на землю або право землекористування.

Землевпорядна проектна справа з'явилася в Росії на початку ХХ ст., хоча і раніше на основі спеціально розроблених проектів вирішували деякі завдання з межування земель, устрою поміщицьких маєтків, укрупнення,

розукрупнення або зведення в єдині масиви земельних ділянок, що належать одному землевласникові, ліквідації черезсмужжя і далекоземелля.

У 1915 р. у Константиновському межовому інституті розділ «Землевпорядне проектування» входив у курс «Геодезія», а через кілька років став самостійним предметом. Надалі землевпорядне проектування зайняло пануюче положення в здійсненні землевпорядних заходів.

Землевпорядне проектування – центральна ланка землеустрою. Це основна Стадія землевпорядного процесу і його підсумок, оскільки саме на основі проектів землеустрою здійснюється перехід до нових форм землеволодіння і землекористування, організації території, порядку використання землі. Не випадково багато фахівців тривалий час ототожнювали поняття «землеустрій» і «землевпорядне проектування».

На початку ХХ ст. розроблення проектів вважалося однією із стадій землевпорядно-технічних дій. Професор О.А. Ржаніцин зазначав, що землевпорядно-технічні дії можуть бути відособлені в три стадії: придбання даних для складання проекту, складання землевпорядного проекту і приведення його у дію. Про необхідність виокремлення землевпорядного проектування в самостійну галузь знання вперше заговорив професор Ф.Г. Некрасов. Він вважав, що при землеустрої з великої кількості можливих варіантів проекту потрібно вибирати саме той, який найбільше відповідає певним умовам і завданням. Тому проектування є зовсім самостійною галуззю практичного знання. У період створення одноосібного землекористування в ході Столипінської земельної реформи в Росії (1906 - 1911), а також у 1921 -1927 рр. земельні ділянки хуторів і отрубів (з російської), наділи селянських суспільств і особливо дворів у клинах суспільних сівозмін проектували з високою точністю, як правило, аналітичним способом.

Уперше землевпорядне проектування як наукову дисципліну визначив професор К.М. Сазонов у 1930 р. Він розумів його як навчання про

землепорядне виробництво, форми, елементи і методи землепорядної роботи і визначив як систему знання, прикладного, переважно технічного, характеру, що розглядає землеустрій як організований у відомому соціальному середовищі захід, об'єктом якого є землекористування, а не землеволодіння, і виходить із соціально-виробничих завдань використання землі та її природних властивостей.

З часів колективізації землепорядне проектування почало набувати іншого змісту. У цей період значно збільшилися обсяги проведення землепорядних робіт. Так, якщо за період з 1919 по 1927 рр. було землепорядковано всього 5129 колгоспів на площі 1410,6 тис. га, то тільки під час польової кампанії 1928 р. – 12 083 господарств на площі 3039,4 тис. га. У цей час у зв'язку з масовим вступом селян у колгоспи, нестачею фахівців-землепорядників і необхідністю оперативного проведення робіт, пов'язаних з формуванням колективних підприємств, проекти землеустрою практично не склалися, сам землеустрій мав характер землеказівок.

Наприкінці 20-х років ХХ ст. землепорядне проектування почали ототожнювати з організацією території (О.В. Купріянов, В.В. Редькін та ін.). Так, О.В. Купріянов зазначав, що землепорядне проектування є насамперед методикою реорганізації території. При цьому завдання проектувальника полягало у виборі найкращого варіанта виробничого устрою як земельного масиву в цілому, так і його окремих експлуатаційних ділянок. З цього часу почали розробляти проекти внутрішньогосподарського землеустрою, які охоплювали питання розміщення нових колгоспних і радгоспних селищ, організації і розміщення виробничих підрозділів (відділень, бригад, ділянок), тваринницьких ферм, установлення раціональної структури і площ сільськогосподарських угідь, проведення правильних сівозмін, устрою території сівозмін, багаторічних насаджень і кормових угідь. На зміну міжселищному і внутрішньоселищному прийшов міжгосподарський і

внутрішньогосподарський землеустрій, який також здійснювався на основі відповідних проектів.

Надалі (наприкінці 60-х – початку 70-х років ХХ ст.) розвиток теорії й удосконалювання методики землевпорядного проектування передбачав облік особливостей колгоспної і радгоспної форм ведення господарства, природних і економічних умов території, комплексного вирішення проектних завдань у взаємозв'язку з меліорацією, виробничим і дорожнім будівництвом, агролісомеліорацією, плануванням сільських районів і населених місць, земельно-оціночними роботами, сільськогосподарським картографуванням.

У зв'язку з розвитком вітрової і водяної ерозії, деградації ґрунтів до кінця 60-х років ХХ ст. землевпорядне проектування почало набувати природоохоронного змісту. У цей час було теоретично обґрунтовано й експериментально апробовано методику складання проектів протиерозійної організації території. При цьому проект землеустрою передбачав вирішення питань не тільки організаційно господарського й організаційно-територіального устрою сільськогосподарських підприємств, а й проектування комплексу протиерозійних заходів (організаційно-господарських, агротехнічних, лісомеліоративних, гідротехнічних).

У 70-ті роки ХХ ст. у зв'язку з розвитком процесів міжгосподарської кооперації й агропромислової інтеграції, спеціалізації і концентрації виробництва між сільгосппідприємствами почали виникати складні технологічні, організаційні, економічні й соціальні взаємозв'язки. Тому виникла потреба де складання проектів землеустрою розробляти передпроектні землевпорядні документи – схеми землеустрою районів. Робочі проекти склалися по окремих особливо складних об'єктах, які потребували проведення додаткових інженерних обстежень, вишукувань, спеціальної методики проектування, економічного обґрунтування і складання проектно-кошторисної документації.

Наприкінці 90-х років ХХ ст. з появою в землевпорядному виробництві геоінформаційних і земельно-інформаційних систем, основою яких є нове програмне забезпечення з великими можливостями, під час розроблення проектів землеустрою почали застосовувати методи автоматизованого проектування, які ґрунтуються на цифрових моделях місцевості й оперуванні не тільки цифровими розрахунками, а й цифровими графічними даними. Отже, розроблення і впровадження автоматизованих технологій землевпорядного проектування дало змогу змінити й розширити його методи.

На сучасному етапі розвитку науки про землеустрій все більшого значення набуває теорія, оскільки землевпорядне проектування стає багатограннішим, розширюється й ускладнюється зміст проектних розробок. Поряд із завданням збільшення виходу продукції важливого значення набувають питання охорони земель, поліпшення екологічних умов. Усе це вимагає глибокої теоретичної підготовки фахівця з організації використання земель і впорядкування територій.

Список використаної літератури:

1. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К.: Вища освіта, 2006. – 528 с.: іл.
2. Богіра М.С. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посіб./ М.С. Богіра, В. І. Ярмолюк; за ред. к.е.н. М.С. Богіри. – К.: Аграрна освіта, 2011.-416с.

ЗАКАРПАТТЯ НА КАРТАХ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

*Дмитрієнко Д.С., ст.. гр. ЗВ-41
Науковий керівник: к.т.н., викладач
геодезичних дисциплін Калинич І.В.
Природничо-гуманітарний коледж
Ужгородського національного університету*

Історично склалося так, що Закарпаття в XI-XX ст. було у складі Угорського королівства, Австрійської імперії (від 1867 р. Австро-Угорської) та Чехословацької Республіки (1918-1938). Економічна політика цих держав помітно впливала також на розвиток геодезії та картографії в регіоні.

Перші систематичні знімання території Закарпаття почалися в XVI столітті, коли воно було у складі Угорщини. За часів Австрії і Австро-Угорщини були виконані I-ше військово-топографічне знімання (йосифінське) у масштабі 1:28 800 (1763-1772 рр.), II-ге військово-топографічне знімання (франтішканське) також у масштабі 1:28 800 (1810-1866 рр.) і III-те військово-топографічне знімання вже у масштабі 1:25 000 (1875-1889 рр.). Після виникнення ЧСР і до 1934 р. виконувалось оновлення вибраних старих карт та тимчасове військово-топографічне знімання у масштабі 1:10 000 (ТМ10) і 1:20 000 (ТМ20). Знято було лише 3% території ЧСР. Нове військово-топографічне знімання (IV-те військово-топографічне знімання) у масштабі 1:20 000 виконувалося у 1934-1938 рр., але не було закінчене і Закарпаття не охоплювало. Знято було лише 7% території ЧСР.

На основі вищевказаних знімань Військово-географічним інститутом (ВГІ) у Відні було складено і видано значну кількість карт масштабного ряду 1:20 000 – 1:1 200 000. Ймовірно самою першою була «Генеральна карта Угорщини» (з Закарпаттям) у масштабі 1:288 000 на 17 листах, яка вийшла у 1858 р. Перелічимо лише основні карти: Генеральна карта Центральної Європи масштабу 1:200 000 на терени Закарпаття і України до меридіана 48 сх.д.,

наприклад, трапеції Умань (1893) і Анан'їв (1893), Генеральна карта Центральної Європи в масштабі 1:300 000, Спеціальна карта Австро-Угорської імперії в масштабі 1:75 000, Оглядова карта Європи в масштабі 1:750 000.

Серед творців цих карт були також чехи і словаки. Одним з них був відомий військовий картограф та гусарський полковник австро-угорської армії Ян Ліпски (1766-1826), який у 1792-1799 рр. служив в Західній Україні, зокрема, в Садгорі біля Чернівців, Снятині (тепер Івано-Франківська обл.) та Зборові (тепер Тернопільська обл.). У 1804-09 рр. він створив найвідомішу карту Угорського королівства (з Закарпаттям) «*Мара generalis regni Hungariae...*» в масштабі 1:469

Рис.1.Гусарський полковник австро-угорської армії Ян Ліпски

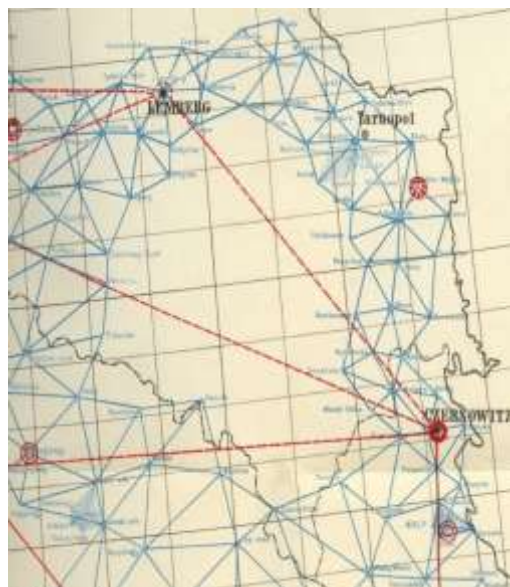

Рис.2 Мережа тріангуляції 1-го класу, геодезичні бази та астрономічні пункти, закладені на яких проведено спостереження Віденським ВГІ.

Австро-угорські геодезисти створили в Західній Україні якісну високоточну планово-висотну мережу!

На рис. 2 представлено мережу тріангуляції 1-го класу на території Західної України.

На рис. 3 подано Австро-угорський вихідний нівелірний репер №7529, т.з. «Urmarkе», що знаходиться біля с. Ділове на Закарпатті (побуд. ВГІ у Відні

у 1887 р.). Після 1918 р. репер був включений в мережу точного нівелювання Чехословаччини під номером 3594. В Україні відомий як «Вічне місце» або «Центр Європи».

Після виникнення незалежної Чехословаччини державна планово-висотна мережа Австро-Угорщини була включена в мережу державної планово-висотної мережі Чехословаччини. На її основі геодезисти Чехословаччини створили на Закарпатті свою мережу.

Що стосується австро-угорських карт на територію Чехословаччини, то більшість їх були у 1919-1926 рр. передані ВГІ у Прагу. Після оновлення цих карт (або нового знімання) на основі нових умовних знаків та після узгодження місцевих назв з чеською транскрипцією (на теренах Словаччини і Закарпаття це виконав відомий славіст Лубор Нідерле), їх видавали (до 1938 р. включно) у вигляді атласів ЧСР, шкільних географічних атласів, атласів автомобільних шляхів, оглядових, політичних, шляхових, туристичних та тематичних карт, карт для енциклопедій тощо.

Рис.3 «Центр Європи» с.Ділове Рахівського району

Рис.4 Галичина, Буковина і Закарпаття на фрагменті австрійської карти(1914 р.)

Видавали карти також Клуб чеських (чехословацьких) туристів, Центральне видавництво учительства чесько-слов'янського, Чеська Академія наук і мистецтва та приватні видавці, в т.ч. видавництво «Бартошек&Новотни», яке знаходилося у м. Мукачеве.

Чехословаччина приділяла велику увагу розвитку туризму, в т.ч. на Закарпатті, тому видавалися не тільки карти, але й змістовні туристичні путівники, причому не лише чеською мовою, але й німецькою. Серед них слід назвати путівники, які уклали Ладіслав Бенедек (1927), Е. Браун (1931), І. Немейцова-Мекка (1932), Ярослав Достал (1933, 1936) та Богуслав Лазньовски (1937). Всі ці путівники були забезпечені якісними кольоровими картами, які спеціально для цього видавали ВГІ у Празі, Клуб чехословацьких туристів та приватні видавці.

Рис.5 Фрагмент карти на якій нанесені точки гравіметричних вимірювань д-р Роберта Даублеску фон Штернека в Західній Українській республіці(1938р.)

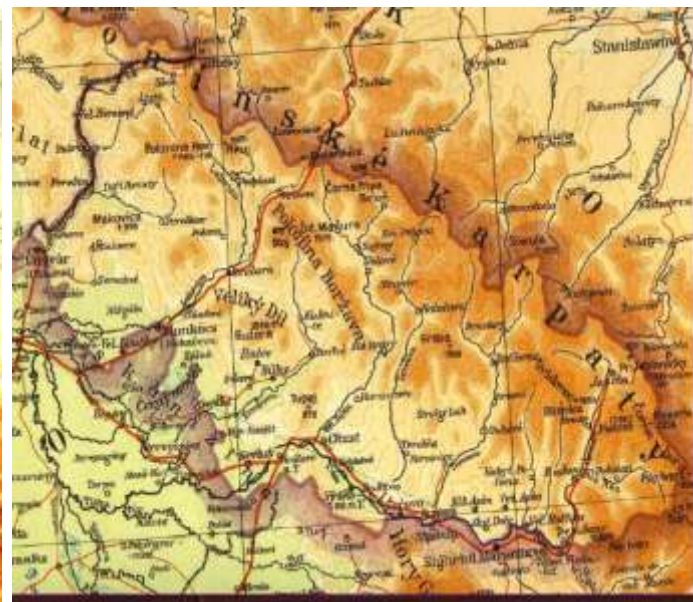

Рис.6 Закарпаття на фізичній карті Чехословацької республіки(1938р.)

Після Другої світової війни і аж до виникнення незалежної України і Чеської Республіки із зрозумілих причин не вийшов жодний путівник. Лише у 2002 році було видано перший чеський путівник по горах «Zakarpatská Ukrajina» («Закарпатська Україна»).

У розділі «Podkarpacká Rus» наведені три топографічні карти, складені ВГІ у Празі.

Слід відзначити що за неповні 20 років чехословацького періоду на Закарпатті була виконана значна робота по картографуванню території.

Список використаної літератури

1. ДРБАЛ А., КОЦАБ М. Діяльність чеських геодезистів і картографів у Західній Україні (1772-1938). – В кн.: Новітні досягнення геодезії, геоінформатики та землевпорядкування – Європейський досвід. – Випуск 1. – Чернігів : Чернігівські обереги, 2005. – С.233-239.
2. ДРБАЛ А., КОЦАБ М. Чеські геодезисти і картографи у Західній Україні (1772-1938 рр.). – В кн.: Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва : Збірник Західного геодезичного товариства УТГК. – Львів: Вид-во НУ „Львівська політехніка“, 2005. – С.18-23.
3. DRBAL A., NEJEDLÝ V. Historický přehled vývoje zeměměřictví a katastru na Zakarpatsku v období Rakousko-Uherska a Československa // Dějiny věd a techniky. – 2003. - № 1. - S.19-44.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ГЕОДЕЗІЇ

*Мікуляк Олена Андріївна, ст. гр.36
Науковий керівник: викладач
землевпорядних дисциплін
Примак В.В.
ВСП «Ногайський коледж ТДАТУ»*

Геодезія, як одна із стародавніх наук, виникла із практичних потреб людства при вирішенні різноманітних господарських та інженерних завдань. У людини завжди була потреба вивчати навколишнє середовище та Землю як планету.

Зведення інженерних споруд в прадавні часи (каналів, палаців, пірамід в Єгипті, старовинних міст в Індії, зрошувальних систем в Японії, Великої Китайської стіни і т.і.) вимагало глибоких знань з геодезії та виконання геодезичних вимірювань[1].

Геодезія розвивалась і на територіях Київської Русі, Російської імперії та Радянського Союзу [2].

З розвитком людської цивілізації в різних куточках Земної кулі (Вавилон, Єгипет, Греція, Рим, держави Малої і Середньої Азії, Голландії, Франції, Англії, Німеччини, Російської імперії, Радянського Союзу) свій внесок в досягнення геодезії зробили вчені багатьох країн та континентів.

За історичними періодами [3] можна виділити:

1. Зародження основ геодезії від середини IV століття до нашої ери до IV століття нашої ери:

- геодезичні вимірювання з метою межування земель;
- зведення інженерних споруд (тунель під річкою Євфрат довжиною 0,9 км), розробка золотих копалень в Єгипті та інш.;

2. Формування області геодезичних знань (IV ст. до н.е – початок XVII ст.):

- вимірювання довжини дуги меридіана в 1о по широті арабським вченим Аль-Хорезмі (783-850 рр. н.е.);

- межування земель Київської Русі (літопис 996 р.) та будівництво Софії Київської, Успенського собору, Києво-Печерської лаври, Чернігівського та ін. соборів (X-XII ст.), геодезичні вимірювання довжини Керченської протоки (1068 р.);

- заснування в 1739 р. географічного департаменту Російської академії наук, керівником якого був М.В.Ломоносов з 1757 р. по 1763 р.;

- проведення в Російській імперії на території сучасної України геодезичних вимірювань для визначення розмірів Землі (дуга Струве);

3. Формування наукових основ геодезії (початок XVII ст. – 60-і роки XIX ст.);

- розвиток наукових уявлень про форму і розміри Землі;

- вдосконалення технічних засобів геодезії і технологій виконання топографо-геодезичних робіт в зв'язку з науково-технічною революцією при капіталістичному способі виробництва.

4. Розвиток класичної геодезії (60-ті роки XIX ст. – 60-ті роки XX ст.):

- розробка проекту Геодезичної мережі Росії (1910 р.), виконання точного геометричного нівелювання (1891-1917 рр.);

- виконання точних топографічних зйомок на сучасних територіях України, Білорусі, Росії, Казахстану, Сибіру і Туркестану;

- створення єдиної топографо-геодезичної служби (1856-1916 рр.), Вищого геодезичного управління (1917 р.);

- інженерно-геодезичне забезпечення зведення крупних інженерних споруд.

5. Розвиток інформаційної геодезії (з 60-х років XX ст. – по теперішній час):

- використання радіо та світловіддалемірів, ЕОМ та ПЕОМ, створення інформаційних банків геодезичних даних і автоматизованих технологій розв'язання геодезичних задач;

- виконання високоточних інженерно-геодезичних робіт при зведенні об'єктів для фізичних досліджень (синхрофазотронів, прискорювачів, фотонних

фабрик), гідротехнічних споруд, атомних електростанцій, телевізійних веж, фабрик, заводів, металургійних комплексів і т.і.

Після розпаду СРСР з 1991 р. в Україні було створено Головне управління геодезії, картографії і кадастру (ГУГКК), а з 2005 р. – Державна служба геодезії, картографії і кадастру, ряд підприємств (“Укргеоінформатика”, “Київгеоінформатика”, “Укрінжгеодезія”, “Донбасмаркшейдерія”, Вінницької державної картографічної фабрики, міських та обласних центрів геодезії і кадастру та ін., випуск геодезичних приладів на геодезичних заводах в м.Вінниці та в м.Ізюм Харківської обл.);

В 1998 р. створено науково-дослідний інститут геодезії і картографії України.

Підготовка інженерних геодезичних кадрів проводиться у Національному університеті “Львівська політехніка”, Київському національному університеті будівництва і архітектури, Національному університеті ім.Т.Шевченка, Донецькому національному технічному університеті. Молодших спеціалістів з геодезії готують в технікумах міст Києва, Львова, Слав’яно-Сербська.

Список використаної літератури:

1. Папковская П. З історії геодезії, топографії та картографії в Україні.- М.: Наука.- 1983, 160 с.
2. Постніков А.В. Розвиток картографії та питання використання старих карт.- М.: Наука.- 1985
3. Хренов Л.С. Хронологія вітчизняної геодезії з найдавніших часів і до наших днів.- Ленінград, 1987, 2
4. Стороженко А. Ф., Некрасов О. К. «Сучасна геодезія » - Харків «Надра», 2003., 105с

ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

*Пуд Ірина Валентинівна, ст.гр.16
Керівник: викладач вищої категорії,
старший викладач Пуд К.О.
ВСП «Ногайський коледж ТДАТУ»*

Історичні корені кадастру виходять з далекого минулого. Перші відомості про кадастрові роботи (визначенню границь земель та їхніх площ) проводилися ще в Стародавньому Єгипті приблизно 2000 років до н.е.

Згідно з дослідженнями французького етнолога Блондхема термін "кадастр" походить можливо від грецького "Kadastrum". У латиш кадастр "katastr" означає реєстрацію території, на якій відбувається її таксація. Це мало місце в провінції Романії (2.7р. до н.е. - 14 р. н.е.).

Одним з найвідоміших кадастрових проектів був "Domastic book" в Англії. Це - найбільша колекція фактів про землю і найважливіші податкові документи (1085 - 1026 р.р.). Подібне запровадив французький Імператор Луї IV у 1115р. Починаючи з 1718 р., Джовані Джакомо Маріоні (Мілан) першим розробив кадастр на основі визначення границь земель методом триангуляції і полігонометрії. Програма цього кадастру включала створення карт у масштабі 1:2000 для італійських провінцій Мілан і Мантуа. На картах відображали парцели (ділянки), типи ґрунтів, чистий прибуток, який був основою оподаткування. Цей кадастр був введений у дію 1760 року і послужив основою для розробки кадастрів Франції, Бельгії, Австрії, Голландії і Швейцарії.

Тепер кадастр ведеться в усіх країнах світу. Особливе значення він має там, де є різні форми власності на землю, засоби виробництва тощо. Він стає важливим інструментом управління земельними ресурсами в ринковій економіці.

В розвитку кадастру є багато спільного для окремих країн, а саме:

- засоби технічного і програмного забезпечення,
- технологія і методика ведення кадастрових робіт.

Однак поряд з цим кожній країні притаманні свої національні ознаки: політика, економічна діяльність, правова система, забезпечення природними ресурсами і т.п., а тому кадастр кожної окремо взятої країни має свої індивідуальні особливості, а отже є національним.

В період первіснообщинного ладу щільність заселення території сьогочасної України не була високою, а отже земля не мала великої вартості. Тоді основну цінність становив господарський реманент, жива птиця та худоба, а також освоєна земля, вирішення загальних потреб господарювання та захисту дворища могли об'єднуватись у громади, а громади - в окремі населені пункти (села, міста). Такий принцип об'єднання дворищ та громад сприяв виникненню фонду земель загального користування, яким спільно розпоряджалися жителі дворищ, громад, сіл, городів.

Але відомо, що з формуванням Київської Русі як держави, в склад якої входили окремі князівства, були визначені границі окремих князівств, міст та володінь населених пунктів. Так, за Городоцьким миром (1026 р.) Київську Русь було поділено на дві частини між князями Мстиславом та Ярославом. Відомо також, що в 1054 р. були дані визначення щодо кордонів, межових знаків та земельних площ. Призначення кадастру, його структура мінялися залежно від політико-економічної ситуації.

За останні 120 років Україна пережила чотири земельні реформи, які суттєво міняли зміст та форми кадастру. Перші дві реформи здійснювались, коли Україна входила до складу Російської імперії, третя - була в складі імперії, яка називалася СРСР, четверта здійснюється тепер, при набутті статусу незалежної держави.

Таким чином, розвиток кадастру в Україні можна характеризувати чотирма основними етапами:

- перший – маси Київської Русі;
- другий – часи гетьманщини;
- третій – період російського поневолення в царській імперії;
- четвертий – період Імперії СРСР.

У 1097 році було закріплено право великих князів, боярів та інших аристократів на успадкування права власності на землю, дарування, продаж і конфіскацію земельних володінь. Тоді панівна каста стає великими землевласниками, захоплюючи великі простори вільних земель та завойовуючи нові і поступово переводячи вільних громадян у підневільний стан.

З розпадом Київської Русі західна частина українських земель переходить під владу великого литовського князя, який для встановлення порядку в земельних відносинах в 1528 році організував перепис землевласників, де зазначалася кількість дворів у кожному землеволодінні та його розміри.

В 1569 році було проведено інвентаризацію незайнятих земель у Волинському, Подільському та Брацлавському воєводствах, ці землі заселялись поляками.

У 1729-1731 роках гетьман України Данило Апостол провів інвентаризацію всіх землеволодінь Гетьманщини. Відповідно до проведених робіт усі землеволодіння були поділені на 6 категорій; рангові, міські, вільні, спірні, церковні та володіння, надані за заслуги.

Наприкінці ХУІІІ ст. Польща перестає існувати як могутня незалежна держава. Разом з розподілом Польщі проходить новий розподіл земель України Галичина, Закарпаття та Буковина переходять під владу Австрії, а всі інші українські землі потрапляють у 1795 році в Російську Імперію.

Протягом 1785-1789 років на західноукраїнських землях було заведено земельний кадастр. На основі кадастрових даних було розроблено принципи оподаткування. Селяни мали право 70% прибутку залишати собі 12% – віддавали державі і 18% – панові.

Як відомо, імперія зразку 1917 року ліквідувала приватну власність на землю та засоби виробництва, шляхом націоналізації землі, фабрик і заводів.

Слід зауважити, що всі кадастри, створювані з 1917 року, ґрунтувались на єдиних для всього СРСР правилах та вимогах і представляли собою інструмент централізованого господарсько-економічного управління різними регіонами й Імперією загалом.

У 1954 р. прийнята Постанова Ради Міністрів СРСР "Про єдиний державний земельний облік", в якій передбачалось складати сільськогосподарські карти для планування і обліку земель. З 1962 року в склад кадастру включена економічна оцінка земель. Важливе місце в системі кадастру було відведено планово-картографічному матеріалу. Як правило, для складання кадастрових планів і карт використовуються топографічні плани і карти, а в разі їх відсутності - матеріали аеро- і космічного знімання.

Створення сучасного земельного кадастру є складною науково-технічною проблемою. Сьогоднішній кадастр – це інтегровані бази даних, інформаційні та геоінформаційні технології, цифрові електронні карти, аерофото- та космічні зйомки. Створюють, наповнюють та удосконалюють Національну кадастрову систему висококваліфіковані фахівці. Система Державного земельного кадастру, побудована з використанням сучасних інформаційних технологій, надає можливість за рахунок користування відомостями про об'єкти кадастру, що відображені на цифровій картографічній основі, оперативно отримувати необхідну інформацію про землі та земельні ділянки на всій території України. Об'єктивність та надійність відомостей, у цьому випадку, базується на отриманні інформації з єдиної бази даних земельного кадастру. Відомості до єдиної бази даних вносяться, перевіряються, систематизуються та впорядковуються за єдиними правилами кваліфікованими фахівцями. Завдяки використанню можливостей Інтернет-сервісів сьогодні є можливість зручного

та оперативного користування відомостями автоматизованої системи Державного земельного кадастру широким колом користувачів.

Державний земельний кадастр є основою для ведення кадастрів інших природних ресурсів.

Список використаної літератури

1. Володін М.О. Основи земельного кадастру: Навчальний посібник. – К., 2000. – 320 с.
2. Даниленко А.С, Лихогруд М.Г. Основні засади запровадження в Україні кадастрово-реєстраційної системи // Землевпорядний вісник. – 2003. – №1. – С. 22-27.
3. Земельний кодекс України: Коментар. – Харків: ТОВ «Одіссей», 2002. – 600 с.
4. Магазинщиков Т.П. Земельний кадастр: Підручник. – Львів: Світ, 1991. – 452 с.
5. Про програму створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру // Землевпорядний вісник. – 1998. – №2. – С. 37-44.
6. Про створення Центру державного земельного кадастру при Державному комітеті України по земельних ресурсах: Наказ Держкомзему України // Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи / Держкомзем України. – К.: Урожай, 1998. – С. 368-377.

Видатні науковці в галузі «Екології»

Романюк Юлія Олександрівна, ст.гр. 22-3
Науковий керівник: викладач
Землевпорядних дисциплін
Малимон С.С
Рівненський державний аграрний коледж

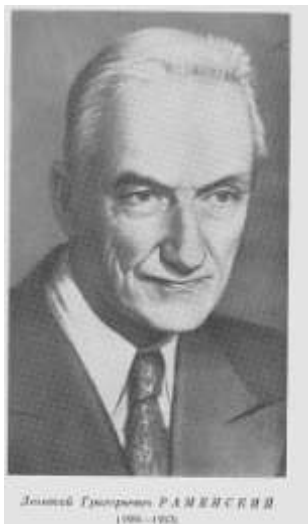

Шварц Станіслав Семенович

Станіслав Семенович Шварц народився в 1919 році в Катеринославі (Дніпропетровську). Дитячі та юнацькі роки пройшли в Ленінграді. Школярем він займався в гуртку юних зоологів при Ленінградському зоопарку, а потім при Зоологічному інституті АН СРСР. У 1937 році, після закінчення школи, він вступив на біологічний факультет Ленінградського університету. Навчання перервала війна, Станіслав Семенович пішов добровольцем на фронт. Університет він закінчив у 1942 році і вступив до аспірантури. У 1946 році він захистив кандидатську дисертацію на тему "Ефективність кріптіческой забарвлення". У цьому ж році він переїжджає до Свердловська. Далі вся його діяльність пов'язана з Інститутом біології УФАН СРСР. Він очолив групу зоологів, яка в 1952 році отримала статус лабораторії. У 1954 році захистив докторську дисертацію на тему "Досвід екологічного аналізу деяких морфофізіологічних ознак наземних хребетних". У 1955 році Станіслав Семенович очолив Інститут біології УФАН СРСР, перетворений їм в Інститут екології рослин і тварин. У 1966 році обраний член-кореспондентом АН СРСР, в 1970 році – дійсним членом АН СРСР. У цьому ж році він створив і став першим головним редактором журналу "Екологія", редакційною колегією якого Станіслав Семенович керував до останніх днів

свого життя. Безперечною заслугою Станіслава Семеновича можна вважати розробку методу морфо-фізіологічних індикаторів для визначення стану і прогнозу розвитку популяцій тварин. Їм сформульовано нове визначення популяції, що відображає її особливу функціональну роль у системі виду, у пристосуванні до умов існування і в еволюції. Сформульовані ним подання про екологічні закономірності еволюційного процесу лягли в основу монографії "Деякі питання проблеми виду у наземних хребетних тварин" (1959). Станіслав Семенович вніс істотний внесок у розвиток популяційної екології тварин, хімічної екології водних тварин. Його теоретичні дослідження дозволили вирішити і ряд практичних питань, пов'язаних з раціональним використанням природних ресурсів тваринного світу. Наприкінці 50-х років С.С. Шварц зосередив увагу на вивченні популяцій тварин Крайньої Півночі, в результаті чого з'явилася монографія "Шляхи пристосування наземних хребетних до умов існування в Субарктиці" (1963, 1971). Роботи з вивчення механізмів еволюційних процесів у популяціях були підсумовані в 1969 році в монографії "Еволюційна екологія тварин", а після смерті вченого вийшла книга "Екологічні закономірності еволюції" (1980). Станіслав Семенович сформулював ряд положень, що мають значення для розвитку теорії медицини, зв'язав метаболічну регуляцію росту з проблемами геронтології та онкології. У сфері його наукових інтересів були і взаємини людини і біосфери. Він досліджував екологічні наслідки антропогенного впливу, розробляв принципи прогнозування антропогенних змін, ставив питання про розробку уявлень про оптимальний ландшафт. Він наполягав на необхідності створення екології людини як галузі знання. Станіслав Семенович неодноразово представляв радянську екологію на міжнародних конгресах, з'їздах, симпозіумах і конференціях. У 1971 році він був обраний головою Міжнародної комісії з вивчення тундри з міжнародної біологічної програми, був членом Міжнародної

академії зоології в Арге , Міжнародного екологічного суспільства. Більше 250 наукових робіт – такий підсумок наукової діяльності Станіслава Семеновича.

Леонтий Григорович Раменский(1884-1953) – російський ботанік, геоботаник, еколог рослин і географ. Один з основоположників вчення про морфології географічного ландшафту, згідно з яким географічний ландшафт – конкретна територія, однорідна за своїм походженням та історії розвитку, що володіє єдиним геологічним фундаментом , однотипним рельєфом , загальним кліматом , однаковим поєднанням гідротермічних умов, ґрунтів, біоценозів і закономірним набором морфологічних частин.

критик концепції дискретності рослинності. Раменский вважав , що кожен вид індивідуально розподілений у просторі і по-своєму приходить і йде зі спільноти при його зміні , рослинність – це безперервне явище , багатовимірний безперервний об'єкт. За Раменському, рослинність – безперервна мозаїка популяцій видів рослин , пов'язаних умовами середовища. Вивчав природні кормові угіддя Радянського Союзу; в 1932 очолив їх інвентаризацію в масштабі СРСР. Роботи Раменського з теорії фітоценозів отримали широке визнання і сприяли раціональному використанню сінокосів і пасовищ. Навчався в Петроградському університеті (закінчив у 1916). У 1908 у складі ботанічного відділу взяв участь у Камчатській експедиції Ф. П. Рябушинського, досліджував болота і озера, вивчав мохи і водорості , збирав колекції матеріалів по цих групах, допомагав вести метеорологічні спостереження, зробив докладний опис озер Близького, Далекого, Нічікінського і Халактирського, а також Пірятинського тундри. Спільно з іншими учасниками експедиції обстежив Таринську бухту, Пірятинську долину і Пірятинського ключа, Коряцький вулкан , Авачинську тундру і околиці Халактирського озера. З 1911 по 1928 працював у Воронежській губернії (у тому числі у Воронежському

університеті) , з 1928 – у Державному інституті лугової та болотної культури (нині Всесоюзний науково-дослідний інститут кормів імені В.Р. Вільямса). у 1932-1934 під керівництвом Л. Г. Раменського була проведена інвентаризація природних кормових угідь; були узагальнені відомості про площі окремих типів луків в областях і республіках. 1935 – доктор біологічних наук.

Реймерс, Микола Федорович

(1931-1993) – радянський зоолог, еколог, один з головних учасників становлення заповідної справи в СРСР. Доктор біологічних наук, професор . Н. Ф. Реймерс – син Ф. Е. Реймерс, відомого фізіолога рослин. На початку 1950 -х років у зв'язку із загальною ситуацією в радянській біологічній науці батько Реймерс разом з родиною був змушений переїхати до Іркутська, а Миколі Федоровичу, після

закінчення першого курсу МДУ , довелося перейти на другий курс Іркутського університету. До 1961 року, коли Реймерс повернувся до Москви, на великих територіях від Сахаліну до Центральної Сибіру їм були проведені багаторічні й великі польові наукові роботи , присвячені ролі птахів, дрібних ссавців і комах в організації екосистем. Результатом цих робіт стали монографії «Комахоїдні і гризуни верхньої Олени» (1963) і «Птахи і ссавці південної тайги Середньої Сибіру» (1966), а також безліч статей. З початку 1960 -х років область інтересів поступово починає зміщуватися у бік теорії та практики організації заповідної справи. У 1966 році він стає заступником директора з науки Приоксько – терасного заповідника; в 1968-1969 роках працює в Головному управлінні з охорони природи, заповідникам і мисливському господарству Міністерство

сільського господарства СРСР. Від проблем аутоекології та популяційної екології Реймерс згодом переходить до вивчення проблем теоретичної екології, еколого-економічної науки (біоекономіки) та екології людини. Активно пропагує і популяризує науку, охорону природи, заповідна справа та раціональне природокористування (в журналах «Наука і життя» , «Природа», «Хімія і життя» і газетних публікаціях), багато виступає з лекціями. На посаді керівника лабораторії і головного наукового співробітника працював у ЦЕМІ РАН , потім – в Інституті проблем ринку (створеного на базі ЦЕМІ). У 1988 році стає першим головою Екологічного союзу СРСР. З 1992 року – один з організаторів і перший декан екологічного факультету МНЕПУ . Після тривалої хвороби помер в 1993 році. З 1993 року в МНЕПУ щорічно проводяться Наукові читання пам'яті М. Ф. Реймерс .

Список використаної літератури:

1. <http://www-ecology.univer.kharkov.ua/uk/entrants/school-for-young>
2. Анісімова С., Риболова О.В., Поддашкін О.В. Екологія. — К.: Грамота, 2001.— 136с.
3. Білявський Г.О., Падун ММ., Фурдуй Р.С. Основи загальної екології. — К.: Либідь, 1995. — 368 с.

**22 РОКИ СТАНОВЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ».**

**Бабич Дарія Василівна ст. гр. 41зв.
Науковий керівник: в. о. директора
Петрівського ДАТ
Снегірьов В.В.
Петрівський державний аграрний технікум**

Технік-землевпорядник готується для професійної діяльності в сфері землевпорядкування, земельного кадастру і проектно-пошукових робіт об'єктів державного і колективного призначення. Він призначається для роботи в сільському господарстві, установах Держземагенства, сільських радах та відділах управління Держземагенства в адміністративних районах, кооперативних та приватних землевпорядних організаціях, державних науково-дослідних проектних інститутах по землевпорядкуванню і його філіях, філіях інституту сільськогосподарських аерофотогеодезичних вишукувань, для роботи з питань контролю за використанням земель, в госпрозрахункових підрядних колективах на посаді спеціаліста. Землевпорядник може займати посади: техніка або старшого техника-землевпорядника в організаціях, підприємствах, об'єднаннях, відповідно до кваліфікації. Технік-землевпорядник після закінчення навчального закладу володіє знаннями і вміннями для активної участі в реалізації завдань, які стоять перед країною в умовах кардинальної перебудови політичної системи і демократизації суспільного життя та проведенням земельної реформи.

Світ професій складний і великий, в ньому налічуються тисячі спеціальностей.

У нашій країні професія землевпорядник є одна із найдревніших, яка завжди була в пошані, адже вона присвячена безцінному скарбу України – землі. В нашій країні до землі завжди було особливе відношення.

Безкрайні поля України дають гарні врожаї, з її надр добуваються сотні мільйонів тон корисних копалин: вугілля, нафти і газу; в унікальних заповідних місцях відпочиває велика кількість туристів зі всіх куточків світу. У цьому є і заслуга землевпорядників, які стежать за тим, щоб земля використовувалася раціонально ефективно і дбайливо.

З початком в Україні земельної реформи виникла необхідність в великій чисельності фахівців – землевпорядників. Керівництвом держави було прийнято рішення відкрити в 1993 році в Петрівському державному аграрному технікумі спеціальність “Землевпорядкування” на базі відділення «Агрономія».

На чолі з тодішнім директором технікуму Янчевим В.О., заступник директора з навчальної роботи Мороз Леонтій Трохимович та зав. відділенням “Агрономія” Лобода Микола Олексійович склали робочий навчальний план для підготовки техніків-землевпорядників.

1-го вересня 1993 року на лінійці до інших груп приєдналися перші 2 групи нового набору техніків-землевпорядників.

Нелегке завдання лягло на плечі викладачів спеціальних дисциплін. Крім методичного забезпечення необхідно було обладнати навчальні кабінети та лабораторії. Заграєнко Лідія Костянтинівна обладнала кабінет топографічного та землевпорядного креслення. Михальчук Валентина Іванівна обладнала лабораторію геодезії. Кондратюк Ольга Іванівна організувала лабораторію землевпорядного проектування. Значний вклад внесли викладачі Рогузько Степан Йосипович – викладач дисципліни «Ґрунтознавство», Сінчук Наталя Михайлівна – викладач дисципліни «Основи с.- г. виробництва» З розвитком спеціальності, викладацький склад поповнювався новими спеціалістами: відслуживши в рядах збройних сил – прийшов працювати в технікум в 1994р. викладачем дисципліни «Ґеодезія» Горпинич Василь Павлович. Одночасно прийшла викладачем землевпорядних дисциплін

випускниця Харківського державного аграрного університету – Варфоломеєва Оксана Анатоліївна. Молоді, азартні спеціалісти внесли значний вклад в підготовку молодших спеціалістів техніків-землевпорядників.

В 1997 році випускники першого набору, в кількості 45 чоловік, отримали дипломи молодшого спеціаліста техника-землевпорядника і поповнили ряди виробничників. Частина з них отримала вищу землевпорядну освіту і вже в 2000 році прийшла працювати в технікум викладачем наша випускниця Дралюк Ганна Віталіївна, яка виявила бажання трудитися на педагогічній ниві. В 2002 році циклова комісія землевпорядних дисциплін поповнилася ще одним викладачем з числа бувших випускників – це Тищенко Галина Олександрівна.

За 22 роки існування спеціальності «Землевпорядкування» в Петрівському ДАТ було 18 випусків техніків-землевпорядників загальною чисельністю 529 чоловік. В кожному районі Одеської області та південних районах Миколаївської області працюють наші випускники.

Теоретичні знання студенти отримують в світлих просторах аудиторіях, практичних навичок набувають на навчальному полігоні, а технологію проведення зйомок сучасними геодезичними приладами освоюють під час навчальної практики, яка проходить в навчально-практичному центрі на базі Аграрно-економічного коледжу Полтавської ДАА. Виробничу практику студенти 4-го курсу проходять на базі управління Держземагенства в адміністративних районах, в основному, Одеської, Миколаївської областей, філіях Центру державного земельного кадастру, інших землевпорядних організаціях.

За час навчання в технікумі студенти спеціальності «Землевпорядкування» вивчають загальноосвітні, природничо-математичні, суспільно-гуманітарні та спеціальні землевпорядні дисципліни. Із спеціальних дисциплін: Топографічне та землевпорядне креслення, Геодезія,

Землевпорядне проектування, Основи меліорації, Фотограмметрія, Земельний кадастр, Геодезичні роботи в землеустрої, Управління земельними ресурсами, Основи проектування доріг місцевого значення, Інвентаризація земель, Державний контроль за використанням і охороною земель та їх моніторинг, Грошова оцінка земель і нерухомості, Земельне право. До 60% академічного часу передбачено навчальним планом на навчальні практики, переважаними з яких є геодезичні зйомки, що дає можливість майбутнім фахівцям освоїти суть і порядок проведення зйомок місцевості, обробки даних, виготовлення планових матеріалів.

Запровадження останніх заходів земельної реформи, зокрема Державного реєстру земельних ділянок, потребує фахівців особливої підготовки, зокрема в галузі правознавства, земельного законодавства.

Спеціальність «Землевпорядкування» в Петрівському ДАТ частково споріднена із спеціальністю «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва». Зважаючи на ці фактори, було б доцільно, з метою більш ефективного використання викладацького складу, організувати на базі Петрівського ДАТ підготовку та випуск фахівців аграрного права.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

**Шкуренко Ліля Іванівна, ст. гр. 41зв.
Науковий керівник: викладач
землевпорядних дисциплін
Книш Олена Андріївна
Петрівський державний аграрний технікум**

Земля завжди була, є і буде залишатися особливим об'єктом суспільних відносин, який характеризується просторовою обмеженістю, незамінністю, постійністю місця знаходження.

З тих пір, як люди почали вести осідлий спосіб життя, почав розвиватись землеустрій. Здавна кожен старався якимось чином зазначити межі своїх володінь. Легенди розповідають про величезні камені, які стояли на роздоріжжях, перехрестях. Саме вони відігравали роль межових знаків. Їм навіть приписувалася магічна сила [1]. Згідно слов'янської міфології Чурбан (Знак Чура) – межовий стовп, кінець хазяйської землі, що її межі опікує, згідно з повір'ям, сам Чур – Священний стовп, якого не можна було пошкодити. Сприймався також як знак Симаргла, бо в Чурбані – як і в кожній міцній деревині – таїться живий вогонь.

На початку XIII століття територія нашої країни зазнавала постійних нападів татар, саме через це відбувався постійний перерозподіл земель.[2]

В середині XIV ст. відбулося утворення Литовсько-Руської держави. Крім князівств на її території були наділи селян, серед яких виділені: люди робітні (тягли); данники; слуги.

З 1569 року почався процес експансії Польщі. На спустошених татарами українських землях сформувалися великі латифундії. Відбувався процес колонізації просторів “Дикого Степу”. [1]

З 1596р. – почалося утворення в Україні козацтва. Виникла Запорізька Січ, яка мала свої землі на обох берегах Дніпра, де великі степові простори не

оброблялися, а тут козаки займалися звіриними та рибними ловами, вдосконалювали свою військову майстерність. [4]

В середині XVII ст. Україна прийняла протекторат Москви. Лівобережжя та Київ перейшли до Москви, Правобережжя – опинилось під Польщею. Відбулася чергова зміна меж. [3]

В кінці XVII на початку XVIII ст. Москва почала організовувати походи на південь, щоб відкрити вихід до Чорного та Азовського морів. Досягши мети в 1700 р. при Петрі I. Москва захопила Крим, де була закладена в Севастополі база Чорноморського флоту. В 1705 р. були визначені межі війська Запорізького. [4]

До кінця XVIII ст. Україна була ареною боротьби Російської імперії.

Землемірні роботи в царській Росії розпочато за часів Петра I. Проводилися виміри для складання карт та планів.

У 1705р. – розпочато генеральне межування, метою якого є складання планів окремих землекористувачів. Зйомки проводилися астролябією, бусоллю, мірним ланцюгом. На плани наносилися лише межі земель окремих землекористувачів.

На кінець XVIII ст. Запорізька Січ була ліквідована, а козаки переслані на Кубань. На той час залишились великі землевласники – поляки, та кріпаки – українці.[4.]

1861р. відомий в історії, як початок реформи – звільнення селян від кріпацтва. В цей час відбувалась передача частини земель колишнім кріпакам.

Введено 2 форми землекористування: общинна та подвірна. При першій – община одержувала землю, встановлювала обов'язкову сівозміну, обчислювала площу землі на кожного члена сім'ї .

При подвірній системі – кожен двір одержував певну ділянку землі в постійне користування.

На землі склалися плани. (Масштаб 1:8400; 1:4200). Орієнтування планів відбувалося за магнітними румбами; Довжини меж зазначалися в сажнях Наносилися на плани основні елементи ситуації (населені пункти, шляхи), описувалися суміжні землекористувачі. Плани були юридичним документом, підтверджуючим власність на землю.

В 1906 році прем'єр-міністр Столипін почав земельну реформу, мета – ліквідація общини і утворення численного класу господарів – селян. Для селянських господарств закріпили подвірну ділянкову форму господарювання. Селяни одержували землю або на хуторі або садиби в селі.

Під час Столипінської реформи були землевпорядні роботи: на кожному ділянку складали за польовими вимірами план; межі ділянок закріплювалися постійними межовими знаками, стовпами з насипанням курганів; на кожній ділянці копали колодязі з прісною водою.

Землемірні роботи виконували приватні землеміри під загальним керівництвом губернського землеміра.

1917 рік визначено, як початок нових земельних відносин. Ленін В.І. підписав Декрет Про землю, згідно якого, земля передавалась селянам.

1921-1922р.р. відбувалися перші кроки радянської влади, при цьому, кожне село одержувало землю найближчого до нього поміщика, яка розділялася між всіма селянськими дворами пропорційно кількості членів двору. При Наркомземі створено спеціальне землевпорядне управління, яке працювало за напрямками:

- Організація землевпорядної служби на місцях, утворено окружне землевпорядне управління на кожен район – районний землевпорядник, в обов'язках – облік земель, організація нових землекористувань, регулювання земельних відносин, збереження планів землевпорядження.

- Організація підготовки кадрів землемірів для проведення робіт з землеустрою. В Харкові відкрито навчальний заклад з відділом геодезії та землеустрою.

Створення бурякорадгоспів з вилученням земель для цукрової промисловості.

В період колективізації, під керівництвом районних землевпорядників проводили роботи: а) відведення земель для колгоспів (кращих земель, розташованих біля села); б) обмін земель тим господарствам, землі яких відходили до колгоспу, на ділянки вступників до колгоспу.

Інші землевпорядні роботи були припинені. Значна частина фахівців-землемірів перейшла на роботу до промисловості та будівництва, деякі з керівного складу були репресовані “як вороги народу”.

Була проведена реорганізація учбових закладів – в Харкові відкрито інститут організації території, в Одесі та Києві – землевпорядні факультети сільгоспінститутів.

На території Одеської області (1930-1931 роки) організовано МТС. До зони МТС включено 6 колгоспів в 5 населених пунктах (один з колгоспів національний - єврейський). Зона діяльності МТС - чотирикутник довжиною біля 20 км та шириною від 8 до 15 км. Загальна площа ріллі – 19000 га. Через масив земель проходить залізниця, утворюючи масиви 13000 та 6000 га. Запланована травопільна сівозміна; на території кожного колгоспу утворюється тваринницька та птахівнича ферми (кількість худоби - дуже невелика, бо була попередньо вирізана); біля кожної ферми, для забезпечення зеленими кормами, залишається ділянка ріллі площею 40 гектарів. Плановий матеріал для роботи: військово-топографічна карта М 1:25000 та плани землеустрою минулих років М 1:10000. За проектом вся орна земля ділиться на 6 полів, межі яких в більшості - шляхи обласного та районного значення, а також залізниця. Точності виконання вимірювальних робіт увага не

приділяється, основне - темпи. Перенесення проекту до натури - спрощеним методом (робота виконана в кінці лютого та на початку березня в період весняного бездоріжжя). Мірну стрічку тягнуть двоє коней, робітники з віхами верхи на конях, землемір – на возі, в який впряжено четверо коней плугом. Кожен колгосп мав свою ділянку в кожному з шести полів; відстань від центру колгоспу до цих ділянок – від 1 до 18 км, тобто створюється так зване далекоземелля. [2]

В 1932-1933р.р. виконувалися роботи поглибленого землевпорядкування земель сільськогосподарського призначення, що мало на меті створення передумов для значного поліпшення сільського господарства в наступні роки.[3.] Весь склад фахівців обласних управлінь землеустрою був перекваліфікований за спеціальностями: – землевпорядник, геодезист, топограф, ґрунтознавець, меліоратор, шляховик. В кожній з областей поглиблене землевпорядкування проводили в 2-3 районах, з організацією в кожному з них землевпорядного куца та землевпорядних партій. Роботи поглибленого землевпорядкування склалися з таких елементів: побудова мережі тріангуляції III та IV класів як бази для проведення зйомочних робіт. Пункти III класу утворювали ряди між пунктами вищого класу; пункти IV класу визначалися засічками-прямими, комбінованими та оберненими, вони закріплювалися віхами в формі літери Г та відповідними бетонними центрами: а) побудова висотної основи шляхом нівелювання IV класу з закладанням ґрунтових та настінних реперів; б) мензульна топографічна зйомка масштабу 1 : 10000 з горизонталями через 2 м (в південних районах – в масштабі 1 : 25000); в) проводилися обстеження ґрунтів – для керівництва були запрошені спеціалісти-ґрунтознавці; г) меліоративні обстеження – за участю фахівців-меліораторів.

З початком Великої Вітчизняної війни були припинені роботи з землеустрою та порушена сформована на той час організація використання земель.

Список використаної літератури

1. Грушевський М. Історія України-Руси. XI – XII вік. Т. 2 – К.: Наукова думка. – 1992. – 346 с.
2. Кульчицький В.С., Настюк М.І., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: //Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, - 1999. – 626с.
3. Земельне право. [\Посібник](#) для студ. юрид. спеціальн. ВНЗ.\ За ред. В.І. Семчика та П.Ф. Кулиничка. – К.:Ін. Юре. – 2001. – 612 с.
4. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. (Т.1), - К.:Наукова думка. – 1990. – 456с.

**ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ
ГРУНТОЗНАВСТВА»**

*Гуч Оксана Володимирівна, ст.гр. 22-3
Науковий керівник: к.п.н., викладач
Землевпорядних дисциплін
Русіна Н.Г
Рівенський державний аграрний коледж*

У кожної науки є своя особлива історія. А хіба можна пізнати науку, не знаючи її історії. Офіційною датою народження науки Ґрунтознавства вважається **10 грудня 1883 р.**, коли вперше були сформульовані теоретичні концепції цієї науки В.В.Докучаєвим у праці "Російський чорнозем".

Перші відомості про ґрунтовий покрив України відносяться до початку ХІХ ст., коли на основі кадастрових даних були складені ґрунтові карти Європейської Росії. Розвиток географії й картографії ґрунтів України пов'язаний з дослідженнями В.В.Докучаєва в Полтавській губернії в 1888-1894 рр. Вони дали можливість установити географічні й топографічні закономірності ґрунтового покриття лівобережного Лісостепу.

Знання про ґрунти України значно розширились у результаті польових обстежень у Чернігівській області (**Б.Б.Полинов, К.Г.Білоусов**), Таврійської (**М.К.Клепінін, М.С.Федоровський**), Київської (**М.І.Фролов**), Волинської (**Ф.І.Левченко**), Катеринославської (**В.В.Курилов**), Подільської, Херсонської та Харківської (**А.І.Набоких, М.Ф.Колоколов**) губерніях. У 1926 -1928 рр. у республіці обстежені ґрунти на значній території лісостепової й степової зон (**В.І.Крокос, Д.К.Біленко, Н.Б.Вернандер та ін.**). Отримані дані послужили основою для складання в 1928 р. Науковим комітетом Наркомзему УРСР першої оглядової ґрунтової карти республіки в масштабі 1:1000000. Необхідність детальних знань про ґрунтовий покрив і агровиробничу характеристику ґрунтів кожного господарства зумовила в 1931-1932 рр.

проведення агроінвентаризації ґрунтів, а в 1934-1935 рр. – обстеження орних угідь буряківничих господарств республіки, в результаті чого були складені великомасштабні ґрунтові карти господарств, а також ґрунтово-агрохімічна карта буряківничих районів України в масштабі 1:420000 (*П.А.Власюк, І.І.Канівець* та ін.). У 1935 р. була складена нова оглядова карта України (*О.М.Грінченко, Г.С.Гринь, М.К.Крупський* тощо).

На Україні, починаючи з 1957 р., були розгорнуті великі ґрунтово-картографічні роботи з дослідження ґрунтів і складання ґрунтових карт у кожному господарстві. Ці роботи, в яких брало участь близько 1900 спеціалістів, проведені на площі 30 млн. га в 7000 господарств. У "Методиці крупномасштабного обстеження ґрунтів колгоспів і радгоспів Української РСР" (1958) на високому науковому рівні подані організаційна структура ґрунтових вишукувань, номенклатура й діагностика, агровиробниче групування ґрунтів. Кожне господарство країни отримало ґрунтову карту в масштабі 1:10000 або 1:25000 із комплектом картограм і пояснювальний текст до них. У результаті узагальнення матеріалів великомасштабних ґрунтових досліджень складені карти районів, областей і республіки в цілому.

Великомасштабні ґрунтові дослідження землекористувань колгоспів і радгоспів на території УРСР у той час вважалися практично закінченими. Але все ж таки і в наступні роки продовжились з метою уточнення та коректування великомасштабних ґрунтових карт, на основі яких створюють зведені середньомасштабні районні ґрунтові карти. Ці карти необхідні при складанні генеральних схем використання земельних ресурсів районів і області, при розробці і здійсненні заходів по охороні ґрунтів від ерозії, при проектуванні меліорації, розміщенні сільськогосподарських культур, для диференціації системи землеводіння.

В Україні складено ґрунтову карту, також складені й передані сільськогосподарським підприємствам ґрунтові плани господарств, що

вплинуло на підвищення врожайності сільськогосподарських культур. Складені й передані господарствам картограми: а) вмісту гумусу; б) кислотності й лужності; в) умісту доступного рослинам калію; г) умісту доступного рослинам фосфору.

На базі ґрунтових і агрохімічних досліджень розроблені заходи з підвищення родючості ґрунтів, переглянуті й нарізані сівозміни з урахуванням ґрунтового покриву та розвитку ерозійних процесів, проведені меліоративні роботи: зрошення, осушення, вапнування, гіпсування; розроблені системи удобрення сільськогосподарських культур.

Поряд з успішними картографічними роботами в Україні проводились дослідження ґрунтів у різноманітних теоретичних і прикладних аспектах. Ґрунти ряду районів республіки і всієї її території описав **Г.Г.Махов** ("Ґрунти України", 1930). Глава українських ґрунтознавців **О.Н.Соколовський** (1884-1959) відомий як автор оригінальної системи індексації генетичних горизонтів, досліджень колоїдних властивостей ґрунту, його структури, засолених ґрунтів; він запропонував метод штучного осолонцювання дна і стінок каналів для зменшення фільтрації води.

В 1934 р. О.Н.Соколовський випускає першим виданням "Курс сільськогосподарського ґрунтознавства". Уже в 30-х роках ХХ ст. значну діяльність розгорнула науково-дослідницька лабораторія ґрунтознавства АН УРСР, якою керував О.Н. Соколовський. 1935 р. розпочинаються дослідження галогенних ґрунтів України (*О.Н.Соколовський, Г.С.Гринь, О.М.Грінченко, О.М.Можейко, О.Ф.Яровенко*, інші). У 1951 р. опублікована монографія "Ґрунти України" (*Н.Б.Вернандер, М.М.Годлін, Г.Н.Самбур, С.А.Скорина*), де підведені підсумки основних даних про ґрунти республіки. В 1956 р. лабораторія ґрунтознавства трансформована в Український науково-дослідний інститут ґрунтознавства (УНДІГ).

У 1960-1970 рр. при вивченні ґрунтового покриву значну увагу було приділено вивченню генезису і властивостей солонцюватих, бурих лісових, галоморфних ґрунтів, солодей, дерновокарбонатних ґрунтів, ґрунтів Передкарпаття, легких й органогенних ґрунтів. Поглиблено вивчались проблеми антропогенезу при зрошенні, при різних рівнях інтенсифікації землеробства. Колоїдно-хімічною характеристикою гумусу займався *М.І.Лактіонов*, колоїдно-хімічними методами боротьби з фільтрацією *О.Я.Демидієнко*, ерозійними процесами – *М.К.Шукула*, екологією ґрунту – *А.П.Травлєєв*.

В останні роки все більше уваги надається вивченню еволюції ґрунтового покриву, класифікації ґрунтів, направленої зміні ґрунтоутворних процесів під впливом окультурення, розробці і створенню математичних моделей родючості ґрунтів тощо.

Дані про ґрунти країни підсумовані в таких виданнях: "Атлас почв Украинской ССР" (1979), "Черноземы СССР" (1981), "Полевой определитель почв" (1981), "Почвы Украины и повышение их плодородия" (1988) тощо. Наприкінці минулого століття в аграрному секторі економіки виникли проблеми, які необхідно було нагально розв'язувати:

✚ посилення антропогенної ерозії ґрунтів і втрата ґрунтової родючості у зв'язку з інтенсифікацією сільського господарства: а)пересушка заболочених земель, втрата поживних речовин і гумусу; б)вторинне засолення ґрунтів і руйнування ґрунтової структури; в)переущільнення ґрунтів у зв'язку із застосуванням на полях важкої техніки.

✚ неправильна структура посівних площ і негативна роль обробітку ґрунту.

✚ негативна дія мінеральних добрив, пестицидів.

Вирішенням цих та інших питань, що постали перед сучасним ґрунтознавством, займається цілий ряд дослідників, прізвища яких навіть перелічити досить проблематично. Крім загальновідомих центрів розвитку

грунтознавчої науки в Україні (Київ, Харків), все більшої ваги набувають регіональні школи:

- Дніпропетровська (А.П.Травлєєв),
- Рівненська(С.Т.Вознюк),
- Чернівецька (І.І.Назаренко) .

Перспектива розвитку сучасного ґрунтознавства зводиться до:
а) підвищення ефективності використання меліорації; б) раціонального використання добрив; в) мінімалізації обробітку ґрунту; г) раціональної структури посівних площ сільськогосподарських угідь, екосистем.

Список використаної літератури:

Назаренко І.І., Польчина С.М., Нікорич В.А. Ґрунтознавство: Підручник. — Чернівці, 2003. – 400 с.

Полупан М.І., Соловей В.Б., Кисіль В.І., Величко В.А. Визначник еколого-генетичного статусу та родючості ґрунтів України: Навчальний посібник. – К.: Урожай, 2002. – 315 с.

Чорний І.Б. Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства. –К.: Вища школа, 1995. – 216 с.

З ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ І ПРОЕКТУВАННЯ МЕРЕЖІ ДОРІГ

*Климчук Альона, ст-ка гр. Зм-31
Керівник : завідувач відділенням,
викладач землепорядних дисциплін ,
викладач вищої категорії Січкара О.М.
Немирівський коледж будівництва
та архітектури ВНАУ*

Via – Vita! (Дорога – це життя). Такий девіз міжнародної асоціації дорожніх конгресів – світової міжнародної організації дорожників.

Досвід усіх без винятку країн з неспростовною переконливістю свідчить, що автомобільні дороги є важливим фактором економічного і соціального розвитку суспільства.

Сьогодні неможливо уявити собі жодного виду господарської діяльності й жодного державного чи громадського заходу, який міг би бути здійснений без участі транспорту, особливо автомобільного.

Автомобільний транспорт займає особливе місце в сільському господарстві. Вивезення сільськогосподарської продукції, завезення мінеральних добрив, паливно-мастильних матеріалів, а також транспортне обслуговування технологічних процесів в межах господарства здійснюється в основному саме цим видом транспорту. На нього припадає обслуговування пасажирів на внутрішньорайонних і внутрішньообласних маршрутах.

Ефективність роботи автомобільного транспорту залежить від щільності і якості дорожньої мережі. Відсутність добре обладнаних доріг приводить до значного збільшення собівартості сільськогосподарської продукції, несвоєчасного вивозу, а звідси нерідко до її втрати. Незаперечне соціальне значення благоустроєних доріг в сільській місцевості. У зв'язку з подальшою індустріалізацією сільськогосподарського виробництва, ростом його технічної оснащеності в сільських районах і окремих господарствах, розвиток мережі автомобільних доріг набуває ще більшого значення. Автомобільна дорога є невід'ємним елементом організації території. Якраз по дорозі здійснюється зв'язок між земельним

масивом, полем, робочою ділянкою і селом.

Прототипи сучасних автомобільних доріг існували ще в сиву давнину. Таким прототипом є дорога з твердим покриттям. У різні історичні часи такі дороги мали назву сухопутних, звичайних, гужових. Коли основним видом транспорту був кінний транспорт, дороги здебільшого були ґрунтовими. Проте в країнах південно-східної Азії уже були побудовані дороги значної протяжності, по яких рухались торгові каравани. Дороги з твердим покриттям будувались у багатьох країнах стародавнього світу: Ассирії, Єгипті, Греції, Китаї, в державі Майя тощо. В Україні за часів Київської Русі тверде покриття влаштовували переважно з дерев'яних настилів, на переходах через водотоки споруджували дерев'яні мости. В Європі будівництво доріг в ті далекі часи було розпочато в Римській імперії. Римляни побудували в Європі цілу систему доріг, які брали свій початок з Риму. Ці дороги в першу чергу мали військове значення, тому що дозволяли здійснювати швидкі маневри військ. Вони мали незначні ухили і міцне покриття. Для пересічення глибоких улоговин споруджували величні кам'яні мости і віадуки. Відтоді і закріпилось прислів'я: "Всі дороги ведуть до Риму".

У XVIII ст. розвиток капіталістичного способу виробництва дав новий поштовх розвитку засобів транспорту.

У II—й половині 19 ст. в Європі починає швидко розвиватися автомобілебудування. Поява автомобільного транспорту підтвердила, що існуючі на той час польові дороги не можуть задовільнити руху автотранспорту. По-перше, тому що ці дороги були вузькими; по-друге, в літню пору року на них утворювалося багато пилу, що погіршувало видимість на дорогах; по-третє, на ґрунтових дорогах часто утворювались ями та нерівності, які не давали змоги автомобілям розвивати можливу швидкість.

На початку 20-х років нашого століття в Італії вперше в світі були побудовані дороги для руху виключно автомобілів.

Перша світова війна також підтвердила, що успіхи на фронтах у великій мірі були пов'язані з наявністю дорожньої мережі з твердим покриттям. Враховуючи цю обставину, європейські країни, в першу чергу Німеччина, надала будівництву автострад державного значення. Ці реконструйовані автостради діють і в сьогоdnішній час. В 19 ст. найбільше поширення в народному господарстві мав залізничний транспорт, однак уже в 20-му столітті його почав відтісняти автомобільний транспорт. Це обумовлено тим, що автомобільний транспорт має низку переваг порівняно з іншими видами транспорту.

По-перше, автомобільному транспорту властива висока маневреність. Якщо для повітряного транспорту потрібні аеродроми, морського – водні шляхи, залізничного – рельсові дороги, то автомобільний транспорт може концентруватися в потрібній кількості, в потрібному місці і доставляти вантаж в будь-яку точку території.

Друга особливість полягає в тому, що автотранспорт здатний доставляти вантажі до місця призначення без проміжних розвантажувальних робіт. Третя особливість – висока швидкість, приблизно рівна швидкості залізничного транспорту. Недоліком автотранспорту є висока собівартість перевезень порівняно з залізничним і водним транспортом. Це обумовлено застосуванням дорогого палива, великою кількістю обслуговуючого персоналу на тонну вантажу.

Значення автомобільного транспорту в народному господарстві в цілому, і в сільському зокрема, полягає в тому, що перевезення вантажів є невід'ємною частиною загального технологічного процесу. Від того наскільки своєчасно будуть доставлені різні вантажі залежить господарська діяльність будь-яких підприємств. У сільському господарстві автотранспорт є одним з важливих чинників розвитку сільськогосподарського виробництва, його раціонального розміщення та спеціалізації. Від правильної організації перевезень, оснащення господарств транспортними засобами в значній мірі залежить своєчасність виконання сільськогосподарських робіт,

продуктивність праці і рівень собівартості продукції. Розвиток сільськогосподарського виробництва, а також ріст матеріального добробуту і культурних запитів сільського населення приводять до значного збільшення вантажообігу та росту пасажирських перевезень. Отже, для сільськогосподарського виробництва особливо важливе значення має автомобільний транспорт. Проте ефективність його роботи залежить від стану доріг. Проблемою України є відсутність благоустроєних доріг в сільській місцевості, що приводить до підвищення собівартості продукції, порушує своєчасне проведення сільськогосподарських робіт.

Так, що підготовка землевпорядників ніяк не може обійтись без вивчення цього питання. Землевпорядник в порядку виконання своїх обов'язків здійснює контроль за раціональним використанням земель, бере участь у вирішенні питань відведення земель під будівництво доріг всіх категорій, тому він повинен добре знати основні принципи розміщення дороги в плані, а це в свою чергу вимагає обізнаності з основними елементами автомобільної дороги як інженерної споруди, нормами її проектування.

В практиці проектного інституту "Землеустрою" мають місце спеціальні проектні розробки мережі сільськогосподарських доріг на рівні району, окремих господарств. Тому дисципліна " Основи проектування доріг місцевого значення" є важливою ланкою в підготовці техніка-землевпорядника. Протягом останніх кількох років в тематиці дипломних проектів включено питання проектування доріг місцевого значення та їх реконструкції. Проектування доріг повинно продовжувати створюватися й бурхливо розвиватися для того, щоб зробити наші поселення більш придатними життю, задовольняючи потреби людей.

Список використаної літератури.

1. Проектування автомобільних доріг: навч. посібник /М.І. Мовчан, Ю.М.Собко.– Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2012. – 116 с.
2. Проектування автомобільних доріг: Підручник. У 2 ч. Ч.1/О.А.Білятинський, В.Й.Заворицький, В.П.Старовойда, Я.В.Хом'як;– К.: Вища шк., 1997. – 518 с.: іл..
3. Лютий Я.І., Тарасюк І.Г., Мицай М.А., Казьмір П.Г. Проектування доріг місцевого значення — Львів: Львів. ДСГУ 1995.-с. 85.

Секція 2.

Сучасні аспекти професії

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

*Дмитрук Юлія Григорівна, ст. гр. ЗВ – 41-4
Науковий керівник викладач
Землевпорядних дисциплін
Євстаф'єв В.О
Малинський лісотехнічний коледж*

Україна це країна з великими можливостями та потенціалом. В нас є всі ресурси, щоб досягти високого результату, стати економічно розвиненою державою.

Один із головних факторів є земельний фонд України. Земля – неоціненне багатство всього людства, що перебуває під особливою охороною держави [1]. Вона дає нам все, що потрібно для нормального функціонування і праці людей.

Отже, що таке земельні ресурси?

Земельні ресурси – запаси земельної території, як просторового базису господарської діяльності і розселення людей, засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної сталості середовища життя. Це сільськогосподарські землі та інші земельні ділянки, які використовуються або можуть бути використаними при сучасному рівні розвитку продуктивних сил суспільства в різних галузях діяльності людини.

Землі України за цільовим призначенням поділяються на 9 категорій[2]:

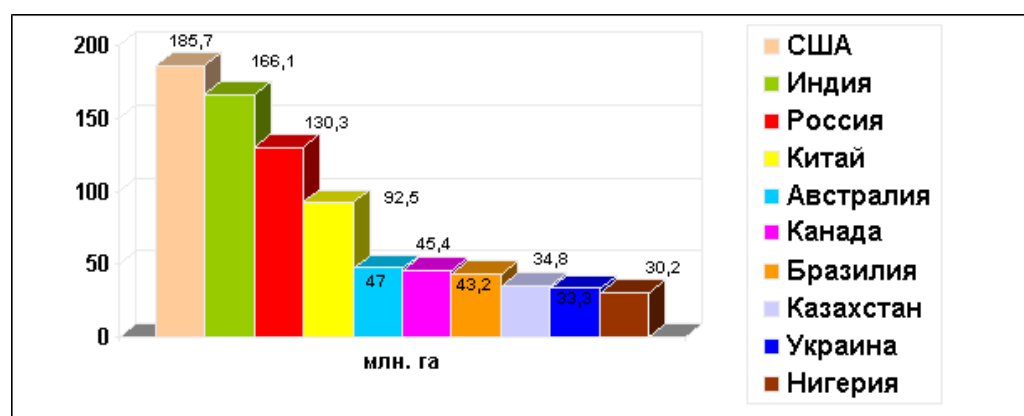
- Землі сільськогосподарського призначення;
- землі житлової та громадської забудови;
- землі природно – заповідного та іншого природоохоронного призначення;
- землі оздоровчого призначення;
- землі рекреаційного призначення;
- землі історико – культурного призначення;
- землі лісового фонду;
- землі водного фонду;

- землі промислового транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Одним із основних споживачів земельних ресурсів є сільське господарство. Сільськогосподарські угіддя займають 42 млн гектарів, або 70% загального фонду країни. 78,9% сільськогосподарських угідь – орні землі (рілля) і багаторічні насадження, 13,0% – пасовища, 8,4% – сіножаті. Найвища частка орних земель – у степових районах (70 – 80%) і лісостеповій зоні. Пасовища зосереджені, в основному, в Карпатах, на Поліссі та в південно-східних степових областях, сіножаті – в долинах рік лісової і лісостепової зон[3]. Саме ґрунт відтворює всі ресурси рослинного і тваринного світів. Ґрунт – природно-історичне органо-мінеральне тіло, що утворилося на поверхні земної кори і є осередком найбільшої концентрації поживних речовин, основою життя та розвитку людства завдяки найціннішій своїй властивості – родючості [4].

За площею сільськогосподарських угідь та ріллі Україна посідає одне з перших місць в світі.

Найбільші країни світу за розмірами площі ріллі [5]:

Країни, які входять до країн-лідерів по використанню сільськогосподарських земель. Так, наприклад США має площу 982,6 675млн. га, а загальна частка ріллі становить 18,90%. Площа Індії складає 316,6829млн.га, а розораність 52,45%. Росія площа 1709,8246 млн. га – 7,62%. Китай –959,6960млн. га частка ріллі – 9,64%. Австралія –769,2024 млн. га відсоток розораності – 6,11%. Канада 998,4670млн.га рілля – 4,54%. Бразилія

851,5767млн. га – 5,07%. Казахстан 272,4902млн. га – 12,77%. Україна 60,37 млн. га - 55,16%, Нігерія92,3768млн. га – 32,69%.

Саме через високу розораність земельні ресурси України мають цілу низку проблем про, про які буде розказано нижче.

На даному етапі розвитку сільське господарство зіштовхнулось з проблемами, які погіршують екологічний стан ґрунтів, неможливість їх подальшого використання в сільському господарстві. Найбільш поширеними з них є:

- антропогенний фактор;
- нераціональне природокористування;
- деградація ґрунтів;
- забруднення ґрунтів;
- самовільне захоплення;
- висока розораність;
- ерозія ґрунтів;
- підтоплення та затоплення.

Щоб вирішити, ці проблеми потрібно строго контролювати використання земельних ресурсів, проводити екологічні експертизи та приймати відповідні рішення для покращення стану ґрунту.

Особливо гостро проблеми використання та контролю земельних ресурсів зачіпає орендне землекористування України. Так сталося, що в результаті проведення земельної реформи в Україні переважає орендне землекористування. Відсутність належного контролю за орендарями земель призводить до: того що орендар на протязі 3-5 років вирощує соняшник на одному полі має величезний прибуток а землевласник потім отримує непродуктивну земельну ділянку. Ця ситуація поглиблюється соціальною нерівністю між орендарем та орендодавцем. Сучасна корумпована судова

система України не дає можливості звичайним громадянам відстоювати свої права у суді перед заможними землевласниками.

Результатом цих дій є зниження складу гумусу у ґрунтах. За твердженням професора О.П. Канашав середньому вміст гумусу складав в ґрунтах України станом на 1991 рік до 2%, а станом на 2012 рік за приблизними оцінками складає в районі 1%. А як відомо один міліметр гумусу утворюється за термін, який складає від 300 до 1000 років.

Не важко порахувати, що якщо так буде тривати і далі то Україну чекає знищення всіх родючих земель, і як наслідок продовольча криза подібна до тих криз, які зараз переживають африканські країни.

Цю проблему можна класифікувати, як проблему законодавчого характеру початкового періоду розвитку капіталістичних відносин в Україні. Шлях її вирішення є наступним:

Перший шлях. Щоб оцінити дії орендаря потрібно кожен рік проводити лабораторні аналізи та оновлювати паспорт поля, щодо вмісту азоту, калію і гумусу загалом. Але треба врахувати що зараз це коштує великих затрат, особливо з урахуванням девальвації гривні на 250% за останній рік.

Другий шлях. Змінити законодавство про оренду землі. Зараз в Україні договір про оренду можна укласти терміном на 1 рік. Треба створити умови, щоб договір оренди укладався строком неменше 8 років. Адже 8 років – це термін, який потрібен для проходження повного циклу сівозміни.

Також земельні ресурси України мають ряд інших проблем. Одна з них це проблема забруднення. Очищенню ґрунтів великою силою буде сприяти створення офіційних сміттєзвалищ та підприємств швидкої переробки сміття. Також можна сказати, що в вирішенні цієї проблеми допоможе система раціонального використання.

Деградація ґрунтів несе за собою погіршення корисних властивостей та родючості ґрунту внаслідок впливу антропогенних та природних факторів. Потрібно контролювати якісні та корисні властивості ґрунтів, своєчасно

підвищувати їх вміст у ґрунті. Самовільне захоплення ґрунтів призводить до катастрофічних наслідків. Неможливість контролю розораності та будівництва на високопродуктивних землях без зняття верхнього шару призвело до проблеми використання землі не за цільовим призначенням.

Найбільш поширеними видами ерозії є вітрова та водна. Обидні негативно впливають цілісність ґрунтового покриву. Вітрова у свою чергу видуває верхній шар та знищує рослини, які ростуть у верхніх шарах та погано закріплені. Негативним наслідком водної ерозії є змив і розмив ґрунту, які відбуваються на схилах. Кожного року відбувається втрата врожаю, від ерозії. Ще відбувається утворення ярів. Це відбувається від причин змиву лесових порід від атмосферних опадів та танення снігу.

Процеси підтоплення і затоплення розвиваються в умовах неправильного штучного зрошення. Вони мають на меті знищення рослинності, неможливість використання земель у сільському господарстві. Щоб запобігти цим процесам необхідно розробити комплекс заходів захисту сільськогосподарських земель, природних ландшафтів, населених пунктів, територій під забудову, промислових, транспортних об'єктів та окремих споруд.

Земельні ресурси відіграють визначальну роль в існуванні нашої планети, обумовлюючи функціонування та використання інших природних ресурсів (атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод, рослинного і тваринного світу). Вони є просторовою базою для розміщення та функціонування усіх з видів людської господарської діяльності, головним засобом виробництва в сільському і лісовому господарстві, в їхніх надрах сконцентровані усі поклади корисних копалин.

Потрібно зрозуміти, що якщо ми не будемо раціонально та бережно використовувати земельні ресурси це призведе до катастрофічних наслідків з неможливістю повернути все до початкової стадії.

Загалом дуже велика розораність земельних ресурсів Україна, яка є наслідком використання низькопродуктивних технологій ведення сільського господарства минулого століття, та не відрегульована законодавча база помножена на соціальну нерівність та низький ступінь законодавчої прозорості судової системи, відсутність культури ведення бізнесу в нашій країні є причиною знищення українських чорноземів. Адже тільки так можна охарактеризувати ці процеси, які у даний час відбуваються на наших очах. Саме тому обов'язком молодих спеціалістів нашої галузі є підняття всіх цих проблем, з подальшим їх вирішенням.

Список використаної літератури:

1. Земельний кодекс України стаття 1.
2. Теоретичні основи Державного Земельного Кадастру, Навчальний посібник 2 – ге видання, стереотипне, За загальною редакцією кандидата економічних наук, доцента М. Г.Ступеня, ст.42 – 43.
3. http://uk.wikipedia.org/wiki/Сільське_господарство_України.
4. Закон України «Про охорону земель» Розділ I, стаття 1.
5. Земельна реформа та шляхи її реалізації, ст. 8.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУПУТНИКОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Завада Альона Ігорівна, ст.гр. 33В-17

Науковий керівник: викладач

землевпорядних дисциплін

Дяченко О.Ф.

Барський коледж транспорту та будівництва НТУ

Постійний розвиток геодезичних приладів, вимагає розробки більш точних, зручніших у користуванні та обробці результатів вимірювань приладів, тому перспективним напрямом їх розвитку є розробка систем, принцип дії яких заснований на використанні супутникових технологій. Сфера використання супутникових технологій у геодезії є дуже широкою, оскільки супутникові технології дозволяють визначити місцезнаходження об'єктів з субсантиметровою точністю у загальноземній системі координат, що в свою чергу дає можливість розв'язувати геодезичні задачі такі як: вивчення тектонічної активності земної кори, інвентаризація земельних ділянок, задач при будівництві, створення опорної або державної геодезичної мереж та багатьох інших.

Метою є дослідження можливостей використання супутникових технологій в геодезії, визначення їх переваг і недоліків в порівнянні з традиційними технологіями.

Переваги: супутникові технології дають можливість виконувати виміри високої точності у будь-який час доби, в будь якій точці незалежно від кліматичних умов, відсутність наявності прямої видимості двох точок, між якими вимірюється відстань, економія часу та мінімізація помилок, завдяки автоматизації процесу вимірювання та обробки отриманої інформації, подання результатів вимірювань в електронному вигляді, що дає можливість їх переносу в сучасні географічні або картографічні системи.

Недоліки: всі роботи, які можуть виконуватися, підлягають ліцензуванню, необхідність ліцензування радіочастоти для використання,

висока вартість обладнання, необхідність спеціальної попередньої підготовки, перевідбиття сигналу супутників, важкість використання при місцевих потужних джерелах радіочастот, неможливість використання в закритій або напівзакритій місцевості.

Метою для розвитку супутникових технологій в геодезії є забезпечення міліметрової точності і скорочення часу вимірювань без втрати точності, яких можливо досягти завдяки введенню нових, більш досконалих радіонавігаційних супутникових систем з більшою кількістю та потужністю супутників, розробці нових, більш функціональних і легких у користуванні, та доступніших в економічному плані комплектів обладнання, що в свою чергу збільшить переваги супутникових технологій і значно розширить коло їх застосування як в геодезії так і в суміжних геодезії науках.

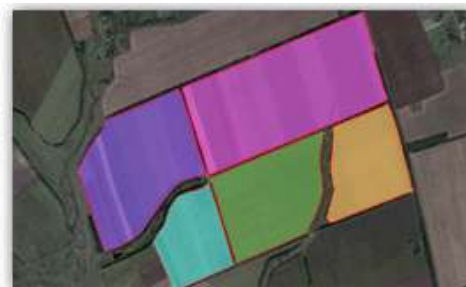
Одним з найновіших варіантів використання сучасних супутникових технологій є GPS Геометр. Це мобільний навігаційний пристрій з фірмовим програмним забезпеченням, яке дозволяє вимірювати поля і території будь-якої площі і конфігурації.

Даний прилад ідеально підійде для вимірювання земельних ділянок, полів або щоденного обрахунку обсягу виконаних робіт чи пройденого шляху.

Прилад забезпечує точний розрахунок та вимірювання площі та периметра полів і будь-яких інших територій.

Достатньо взяти з собою GPS Геометр і обійти або об'їхати ділянку поля, яку потрібно виміряти. Всі вимірювання і розрахунки будуть виконані автоматично після запуску команди "Почати вимір". Система автоматично обчислює коефіцієнт похибки.

Якщо під час вимірювань, на шляху трапляються перешкоди, то можна легко зупинити запис відстаней, за допомогою кнопки "Пауза".

Перевагами приладу GPS Геометр є:

- статична зйомка з використанням GPS дає найбільш точні результати;
- щомиті збирає отримані із супутників статичні дані, на основі яких виробляється обчислення похибки і корекція одержуваних координат;
- має поліпшений алгоритм прорахунку координат, що навіть для мобільного GPS дозволяє виконувати вимірювання з високою точністю;
- має широкий сенсорний екран для зручної роботи в полі. Управління роботою і вимір площі полів виконуються дотиками до екрану;
- вбудовані карти доріг;
- перенесення GPS вимірювання площі полів на персональний комп'ютер або ноутбук за допомогою вбудованих засобів Windows або за допомогою програм, що входять в комплект приладу;
- використання для заміру полів в будь-якому положенні: вертикальному або горизонтальному.

Залежно від типу робіт, можна легко перемкнути

вигляд екрану.

Більш зручна функція розподілу полів: Ви самі вибираєте 2

точки на вимірній ділянці, якими розділите поле, а функція визначення заболочених та інших непридатних зон із загальної площі полів, дозволить знайти загальну площу і

площу тільки продуктивної землі.

Прилад вимірювання площі Геометр працює в режимі реального часу. На екрані формується фігура вимірюваної ділянки. У процесі вимірювання площі на екрані відображається площа і довжина пройденого шляху на поточний момент часу. Для цього досить торкнутися в потрібному місці на

Імя	Тип	Вид	Видим	Редаж
Сурою	Площа		☒	☒
Сурою	Площа		☒	☒

Імя	Сурою-Литовское 1
Площадь	87.7582 га
Периметр	3869.1 м
Длина	3863.5 м
Общая видим...	112.4234 га

екрані і ділянка буде розділене за потрібними параметрами. Ви самі визначаєте як ділити поле. Вимірювання площі полів можна виконувати пішки або на машині, в будь-яку погоду і пору року. Будь-яку інформацію можна отримати відразу в полі. Прилад здатний працювати в будь-якій точці світу, де доступний GPS сигнал.

Багато світових брендів-виробників GNSS, в тому числі Leica Geosystems, Trimble, Topcon, пропонують готові рішення для аграрного бізнесу, як GPS-обладнання, так і програмне забезпечення. Є пропозиції від українських компаній, які будують системи для точного землеробства на основі більш дешевих і доступних GPS-приймачів, наприклад компанії GlobalSat. Перші пропонують обладнання вартістю до 80 тисяч гривень, але не всі українські аграрії готові ризикнути такою сумою. А другі пропонують системи не завжди гарантуючи точність вимірювань при обробці ґрунту або внесенні добрив [1].

В той же час компанія NovAtel розробила і запатентувала технологію GLIDE, спеціально призначену для високоточної навігації. вона побудована на основі спеціального фільтра в області координат, який, використовуючи високоточні фазові вимірювання, дозволяє досягнути необхідної точності координатних визначень при русі транспортного засобу "колія-в-колію". Ця технологія забезпечує сантиметровий рівень похибок відносних координатних визначень від рішення до рішення тривалістю до 15 хвилин з моменту початку роботи фільтра GLIDE. Фільтр працює як при автономних визначеннях координат, так і при диференціальних. Взагалі, при розробці системи для сільського господарства проблема вибору антенного пристрою для EPSPak - I виявилася досить складною. З одного боку, стояло завдання максимально зменшити вартість кінцевого продукту, а з іншої – не втратити якість що приймаються антеною фазових сигналів від супутників GNSS, оскільки саме на якісних вимірах по несучій фазі побудована технологія NovAtel GLIDE.

За час тестових випробувань приймача EPSPak було випробувана велика кількість антен різних виробників – від високоефективних, але порівняно дорогих антен компаній NovAtel і Antcom, до найбільш дешевих антен китайських і тайванських виробників.

Спочатку здавалося, що «золота середина» – це антени американської компанії PCTel, але згодом вибір ліг на антени компанії Tallysman Wireless, також із США [1].

Антени Tallysman мають просту Patch конструкцію, але з технологією подвійного фідерного тракту (Dual Feet), що забезпечує ортогональний прийом прямих і перевідбитих сигналів від супутників GNSS. Завдяки цій технології антени мають прекрасні характеристики пригнічення ефекту багатопроменевості і забезпечують якісне і безперервне стеження за фазовими GNSS -сигналами.

Список використаної літератури:

1. Флерко С. "Европромсервис" - единственная украинская компания, производящая оборудование для высокоточных GNSS-измерений / Сергей Флерко. // ГЕОПРОФИЛЬ. – 2012. – №2. – С. 12...16.
2. Малков А.Г. Высокоточные геодезические измерения. Предварительная обработка измерений в плановых геодезических сетях. -Новосибирск, СГГА, 2012.
3. Черняга П.Г., Бялик І.М., Янчук Р.М. Супутникова геодезія Рівне: НУВГП, 2009. -150 с.

**ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ ТА ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ЇХ
ВИКОРИСТАННЯ Й ОХОРОНИ**

*Гобод Олександр Ігорович, ст.гр.ЗВ-31
Науковий керівник: викладач
Землепорядних дисциплін
Євстаф'єв В.О.
Малинський лісотехнічний коледж*

З 2 тисячоліття до нашої ери людству стали відомі проблеми ерозії ґрунтів. Давньоєгипетські, ветхозавітні та ряд інших літописів описують війни, які почалися через втрату земельними ресурсами своєї родючості, внаслідок зміни кліматичних умов. Адже саме примітивна агротехніка та інтенсифікація застосування ріллі у процесі збільшення густоти населення зумовили руйнування ґрунту під впливом води та вітру. Тому вже понад 2 тис.років тому почали захищати ґрунти від ерозії.

У сучасному розумінні земельні ресурси – це складне поняття, до якого умовно належить визначення "природно-соціальне утворення". Що характеризується ознаками просторового та інтегрального ресурсів протяжністю, рельєфом, надрами, водами, ґрунтовим покривом, рослинністю, а також є об'єктом господарської діяльності й розселення, визначає екологічні умови життя людей. Земельні ресурси – сукупні ресурси земної території як просторового базису господарської діяльності і розселення людей, засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної стійкості середовища життя[1].

Земля – це територія суші або її частина (земельна ділянка) з ґрунтами, іншими природними компонентами ландшафту, що органічно поєднані та функціонують разом із нею, є об'єктами власності та господарської діяльності, що здійснюється на основі законодавства України. Вирізняють такі рівні комплексного оцінювання земельних ресурсів:

- природно-історичний (природний). На цьому рівні оцінюються окремі компоненти території без спеціального визначення їх соціальної функції, тобто йдеться тільки про якісне оцінювання об'єктів та явищ;

- природно-ресурсний (геотехнологічний), сутність якого полягає в оцінюванні соціальної функції природних елементів території шляхом запровадження поняття "земельні ресурси", тобто на ресурсному рівні;

- еколого-соціально-економічний. На цьому рівні здійснюється поглиблений аналіз соціальних функцій сукупності земельних ресурсів за допомогою різних територіально-господарських систем або комплексів [2].

Одним із основних споживачів земельних ресурсів є сільське господарство. Саме ґрунт дає всі відтворювані ресурси рослинного і тваринного світів. Ґрунт – біокосна система, в якій складові (жива речовина та нежива матерія, мінеральна речовина, або скелет ґрунту, та організми) настільки взаємопов'язані, що втрата якоїсь із них неможлива – ґрунт зруйнується. Для ґрунту характерна найбільша активність процесу вивітрювання. Адже на його поверхню потрапляє сонячна радіація, атмосферні опади, він є субстратом і середовищем сухопутного життя. Із природними є штучні, докорінно перетворені ґрунти та ґрунтоподібні суміші: у містах, на звалищах, рекультивованих кар'єрах тощо. Такі заходи, як меліорація, суттєво впливають на ґрунтоутворюючий процес. Частка перетворених і штучних ґрунтів досить значна, а в деяких регіонах світу вони навіть переважають [1].

Фізико-хімічні процеси, що відбуваються в агроекосистемах, істотно відрізняються від аналогічних у природних екосистемах унаслідок наявності елементів антропогенного регулювання. Принципова відмінність навіть спрощених агроекосистем від природних полягає в переважному виносі з врожаєм поживних речовин, які акумулюються у вирощеній продукції.

Родючість ґрунту, що визначається в основному запасами гумусу, є не тільки головною економічною й екологічною характеристиками

агроекосистеми. Зменшення вмісту гумусу погіршує умови розвитку корисної мікрофлори, спричинює втрату запасів внутрішньогрунтової вологи, елементів мінерального живлення, посилення процесів змивання та вимивання, тобто зумовлює деградацію базису. З усіх типів ґрунтів найродючішими та найпотужнішими є чорноземи. В Україні нараховується майже 650 різних видів ґрунтів.

Ґрунти, розташовані на поверхні суші, відіграють виключно важливу роль у процесі взаємодії літосфери з атмосферою та гідросферою, безпосередньо (через рослини) або опосередковано (через тварин) зумовлюють існування біосфери. Усі ґрунти мають здатність до самовідновлення у процесі ґрунтоутворення. Людство використовує ґрунти прямим та опосередкованим шляхами. До прямого використання належать: рух наземного транспорту, будівництво, розміщення промислових і побутових відвалів, фільтрація вод тощо; при цьому ґрунти гинуть [3]. Опосередковане використання має ширші масштаби і за правильної організації не призводить до зникнення або різкого погіршення властивостей ґрунтів. Найважливішим є використання ґрунтів з метою вирощування культурних рослин. Через промислових тварин людина використовує рослини, а через них – ґрунти.

Ґрунт – найскладніша система, одним з основних компонентів якої є живі організми, що її населяють. Від діяльності цих організмів залежать характер та інтенсивність фіксації головного біогенного елемента – атмосферного азоту, здатність ґрунту до самоочищення та ін. Значення ґрунтової біоти постійно збільшується, і не тільки у зв'язку з її незамінною роллю у формуванні родючості ґрунту. Під час техногенного забруднення компонентів біосфери, в тому числі й ґрунту, ґрунтова біота виконує ще одну важливу функцію – детоксикації різних сполук, які є в ґрунті і впливають на стан навколишнього середовища та якість сільськогосподарської продукції.

Ґрунтовий покрив – це самостійна земна оболонка – педосфера. Ґрунт є продуктом сумісної дії клімату, рослинності, тварин та мікроорганізмів на

поверхневі шари гірських порід. У цій найскладнішій системі безперервно відбуваються синтез і руйнування органічної речовини, кругообіг елементів зольного та азотного живлення рослин, детоксикація різних забруднювальних речовин, що потрапляють у ґрунт [2]. Такі процеси здійснюються за допомогою унікальної структури ґрунту, що являє собою систему взаємопов'язаних твердої, рідкої, газоподібної та живої складових. Наприклад, повітряний режим ґрунту тісно пов'язаний із його вологістю. Оптимальне співвідношення цих факторів сприяє ліпшому розвитку вищих рослин. Тверда фаза ґрунту, в якій здебільшого містяться джерела поживних та енергетичних речовин (гумус, органо-мінеральні колоїди), взаємопов'язана з ґрунтово-біотичним комплексом.

У зв'язку з цим значення ґрунту в агроєкосистемах полягає в тому, що

- це головний засіб сільськогосподарського виробництва та основа агроєкосистем. Людство отримує з ґрунту майже 95 % усіх продуктів харчування;

- це життєвий простір, що забезпечує існування живих організмів;

- це механічна опора рослинності, яка на ньому росте;

- ґрунт має здатність зберігати насіння протягом декількох років, у зв'язку з чим підтримується біорізноманіття у природі та здатність до оновлення рослинних популяцій;

- ґрунт акумулює потрібні для життєдіяльності організмів воду, поживні та енергетичні речовини, що в значній мірі визначає його родючість;

- він регулює гідротермічний режим, що дає змогу організмам, які його населяють, зберігати життєдіяльність за певних температур і вологості;

- ґрунт виконує санітарну функцію. Його здатність до самоочищення за допомогою його біоти забезпечує знешкодження багатьох патогенних мікробів і токсикантів, що позитивно впливає на якість сільськогосподарської продукції і стан природного середовища;

- йому також притаманна інформаційна функція. Відомо, наприклад, що перехід на весні температури понад 4-5 °С стимулює активізацію азоту, фосфору, калію, тобто ця межа температури є своєрідним "сигналом" до початку споживання поживних елементів у зв'язку з початком вегетаційного періоду [1].

Однак ці функції ґрунту не безмежні й можуть порушуватися унаслідок виробничої діяльності людини. Одним з таких порушень є ґрунтостомлення, зовнішні вияви якого відображаються в різкому зменшенні врожайності сільськогосподарських культур. Це спостерігається у процесі постійного вирощування рослин одного й того самого роду. Основними причинами ґрунтостомлення є накопичення у ґрунті токсичних речовин, які виділяють коріння рослин та мікроорганізми, а також розклад специфічних шкідників, збудників хвороб і бур'янів. З метою запобігання ґрунтостомленню потрібно дотримуватися сівозмін, оздоровляти ґрунти шляхом внесення органічних добрив, вирощувати стійкі сорти тощо.

Сучасне використання земельних ресурсів України не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень, що негативно впливає на стійкість агроландшафтів. Розораність земель є найвищою в світі й досягає 57 % території країни та майже 80 % сільськогосподарських угідь. Інтенсивне сільськогосподарське використання земель зумовлює зменшення родючості ґрунтів у зв'язку з їх переушільненням, втратою грудкувато-зернистої структури, водопроникністю та аераційною здатністю з усіма екологічними наслідками [3].

Із ґрунтом кожного року виноситься 11 млн т гумусу, 0,5 млн т азоту, 0,4 млн т фосфору й 0,7 млн т калію. Щорічні еколого-економічні збитки від ерозії ґрунтів перевищують 9 млрд грн. Значної екологічної шкоди земельні ресурси зазнають у наслідок забруднення ґрунтів викидами промисловості (важкі метали, кислотні дощі тощо) та використання засобів хімізації в аграрному

секторі. Ситуація із забрудненням ґрунтів ускладнилася після аварії на Чорнобильській АЕС. Радіонуклідами забруднено 74 райони 11 областей України, у тому числі 3,1 млн га ріллі. З використання вилучено 119 тис. га сільськогосподарських угідь, у тому числі 65 тис. га ріллі. Загальна площа сільськогосподарських угідь, забруднених радіонуклідами, становить 6,7 млн га, значна частка котрих розташована в Житомирській області та південних районах Київської. Інші забруднені ділянки у вигляді "плям" розміщені на територіях Рівненської, Волинської, Чернігівської, Вінницької, Черкаської та Тернопільської областей. Земельні ресурси, на використанні яких формується майже 95 % обсягу продовольчого фонду та 2/3 фонду товарів споживання, вважаються первинним фактором виробництва й основою економіки України. Частка земельних ресурсів у складі продуктивних сил держави становить понад 40 %. Земельний фонд складається із земель, що мають різноманітне функціональне використання, якісний стан і правовий статус (рис. 6.1). Власне земельна площа (суша) України становить 57 939,8 тис. га; її сільськогосподарська освоєність дорівнює 72,2 %, розораність — понад 57 %; частка ріллі в загальній площі сільськогосподарських угідь сягає 79 %. Середньозважена землезабезпеченість основних галузей народного господарського комплексу є достатньою для їх нормального розвитку [4].

Отже в найближчому майбутньому на нас чекають сумні реалії, що будуть пов'язані із низькою родючістю ґрунтів, або навіть із їх втратою. Але ми здатні припинити ці процеси які неминуче призведуть до втрати ґрунтів.

Список використаних джерел:

- 1.Електронний ресурс. Режим доступу: br.com.ua
- 2.Електронний ресурс. Режим доступу: eduknigi.com
3. Електронний ресурс. Режим доступу: pidruchniki.com
4. Електронний ресурс. Режим доступу: buklib.net

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

*Білошиста Алла Вікторівна , ст.гр. ЗВ- 31 - 3
Науковий керівник викладач землевпорядних
дисциплін Євстаф'єв Василь Олександрович
Малинський лісотехнічний коледж*

Використання людиною ґрунтів в інтересах землеробства почалося у період неоліту майже 12 тис. років тому, коли з'явилося мотичне рільництво. Із розвитком поселень ґрунти широко використовували під забудівлю. Примітивна агротехніка та інтенсифікація застосування ріллі у процесі збільшення густоти населення зумовили руйнування ґрунту під впливом води та вітру. Тому вже понад 2 тис. років тому почали захищати ґрунти від ерозії (наприклад, у Китаї). У сучасному розумінні земельні ресурси – це складне поняття, до якого умовно належить визначення "природно-соціальне утворення", що характеризується ознаками просторового та інтегрального ресурсів – протяжністю, рельєфом, надрами, водами, ґрунтовим покривом, рослинністю, іншою біотою, а також є об'єктом господарської діяльності й розселення, визначає екологічні умови життя людей.

Земельні ресурси – сукупні ресурси земної території як просторового базису господарської діяльності і розселення людей, засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної стійкості середовища життя. Найбільший руйнівний вплив на ґрунти має ерозія.

З метою запобігання виникненню ерозійних процесів і боротьби з вже існуючими застосовують різноманітні заходи. Наприклад, організаційно-господарські, за допомогою яких визначають використання ґрунтів лише з огляду на їх придатність для тих чи інших цілей. Протиерозійні агротехнічні заходи вживаються, щоб поліпшити поглинальну здатність ґрунту, його стійкість до розмивання та видування. Гідротехнічні заходи забезпечують повне або часткове затримання поверхневого стоку, запобігання концентрації

водних потоків, що зумовлюють водну ерозію. Також застосовують лісомеліоративні й лукомеліоративні протиерозійні заходи.

Окрім ерозії, найістотнішими причинами погіршення якості земельних ресурсів в Україні є вторинне засолення ґрунтів, підтоплення та висушування земель, їх антропогенно-техногенне забруднення. З метою боротьби з цими явищами застосовують різноманітні меліоративні заходи.

Меліорація здійснюється у регіонах, агроландшафти котрих потребують коректування властивостей і динамічних процесів, що ускладнюють використання їхнього біотичного потенціалу. Меліоративні заходи сприяють підвищенню біопродуктивності агроландшафтів та забезпечують регуляцію їх біопродукційних процесів.

Погіршенню якості земельних ресурсів України сприяє широке застосування різних засобів хімізації сільського господарства, до яких належать мінеральні добрива, хімічні засоби захисту рослин, регулятори росту рослин, штучні структуроутворювачі ґрунту тощо. Загалом у світі нараховується понад тисячу хімічних сполук, на основі котрих випускають десятки тисяч форм пестицидів. Переважна більшість пестицидів – це кумулятивна отрута, токсична дія якої залежить не лише від концентрації, а й від тривалості її впливу. Надто небезпечним є те, що залишки пестицидів перебувають у ґрунті тривалий час. Чим більше пестицидне навантаження на ґрунти, тим вища їх шкідливість для населення.

Сучасне використання земельних ресурсів України не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень, що негативно впливає на стійкість агроландшафтів. Розораність земель є найвищою в світі й досягає 57 % території країни та майже 80 % сільськогосподарських угідь. Інтенсивне сільськогосподарське використання земель зумовлює зменшення родючості ґрунтів у зв'язку з їх переущільненням,

втратою грудкувато-зернистої структури, водопроникністю та аераційною здатністю з усіма екологічними наслідками. Із ґрунтом кожного року виноситься 11 млн т гумусу, 0,5 млн т азоту, 0,4 млн т фосфору й 0,7 млн т калію. Щорічні еколого-економічні збитки від ерозії ґрунтів перевищують 9 млрд грн.

Значної екологічної шкоди земельні ресурси зазнають унаслідок забруднення ґрунтів викидами промисловості (важкі метали, кислотні дощі тощо) та використання засобів хімізації в аграрному секторі. Ситуація із забрудненням ґрунтів ускладнилася після аварії на Чорнобильській АЕС.

Радіонуклідами забруднено 74 райони 11 областей України, у тому числі 3,1 млн га ріллі. З використання вилучено 119 тис. га сільськогосподарських угідь, у тому числі 65 тис. га ріллі. Загальна площа сільськогосподарських угідь, забруднених радіонуклідами, становить 6,7 млн га, значна частка котрих розташована в Житомирській області та південних районах Київської. Інші забруднені ділянки у вигляді "плям" розміщені на територіях Рівненської, Волинської, Чернігівської, Вінницької, Черкаської та Тернопільської областей.

Тобто ґрунт – дуже складна і вразлива система, що формувалася протягом століть, але може бути зруйнована шляхом неправильних дій людини за лічені роки, місяці і навіть дні. Під впливом діяльності людини виникає прискорена (ексцесивна) ерозія, що часто зумовлює повне руйнування ґрунтів. При цьому втрати компонентів ґрунту не компенсуються та відбувається різке зниження його родючості. Руйнування ґрунту здійснюється у сотні й навіть тисячі разів швидше, ніж під час природних ерозійних процесів. У природних умовах родючість ґрунту постійно підтримується тим, що взяті рослинами поживні речовини знову потрапляють у ґрунт із опадами, мінералізуються та знову збагачують його. У сільському господарстві у ґрунт повертається лише незначна частина біомаси, інша – збирається під час урожаю. Особливо сильно виснажують ґрунт монокультури. Розвитку ерозії також сприяє знищення лісів, яке позбавляє ґрунт захисного шару.

За цих умов великого значення набуває діяльність нової генерації спеціалістів землевпорядників, до якого відносяться представники нашого покоління. Найперший та найважливіший обов'язок спеціаліста землевпорядника полягає у охороні земельних ресурсів від ерозії та антропогенного навантаження, а також захист прав землевласників та землекористувачів земельних ділянок незалежно від їх соціального статусу. Також спеціаліст-землевпорядник має ряд інших обов'язків, а саме:

- спеціаліст-землевпорядник відноситься до категорії спеціалістів та є посадовою особою місцевого самоврядування»;

- він має дотримуватися вимог та обмежень, обмовлених Законами України «Про боротьбу з корупцією» та «Про службу в органах місцевого самоврядування»;

- бере участь у реалізації державних програм, раціонального використання та охорони земель, підвищення родючості ґрунтів, поліпшення навколишнього природного середовища;

- готує та вносить на розгляд ради пропозиції та проекти рішень щодо;

- оформляє процедури передачі земельних ділянок у власність громадянам та юридичним особам, надання земельних ділянок у власність або тимчасове користування із земель комунальної власності відповідно до Земельного кодексу України, викупу земельних ділянок;

- готує та вносить на розгляд ради проекти висновків щодо вилучення (викупу) та надання земельних ділянок відповідно Земельного кодексу України. Для суспільних потреб сільської ради;

- приймає участь в підготовці матеріалів для оформлення договорів на право тимчасового користування землею, в тому числі на умовах оренди;

- за дорученням сільського голови розглядає земельні спори, готує проекти висновків згідно з вимогами Закону України «Про звернення громадян».

Землевпорядник має володіти великим спектром знань з різних галузей науки, а саме: геодезії, правознавство, геології, ґрунтознавство, землевпорядкування, рослинництва і т.д. Загалом він повинен знати:

- основні Закони та нормативні акти України, які стосуються роботи місцевих органів влади у сфері земельних відносин, уміти застосувати норми чинного земельного законодавства та основні нормативно-правові акти, що регулюють земельні відносини, добре володіти питаннями державної політики в цій галузі;
- зміст основних економічних процесів на рівні територіальних громад в умовах реформування економіки та становлення ринкових відносин;
- основи раціонального природокористування та охорони довкілля;
- основи організаційно-правової роботи;
- основні вимоги до діловодства та забезпечення схоронності документів сільських, селищних рад та їх виконавчих комітетів;
- основи експлуатації сучасної комп'ютерної техніки;
- правила внутрішнього розпорядку роботи;
- норми праці та норми охорони праці та протипожежного захисту.

Стан земельних ресурсів України не є стабільним через посилення процесів водної та вітрової ерозії, збільшення антропогенного навантаження на земельні ресурси і як наслідок нераціональне ведення господарства. Для раціонального використання земельних ресурсів треба запобігати несприятливим фізико-географічним процесам (ерозія, пере зволоженість, засолення, посушливість, солонцюватість та ін.), деградації ґрунтового покриву України (різкого збільшення площ еродованих земель, 89е гуміфікації ріллі, яка, згідно зданими Українського науково-дослідного інституту агрохімії і ґрунтознавства, становить 0,57 т/га в рік, катастрофічного росту концентрації пестицидів, залишків мінеральних добрив і важких металів тощо), першочергового значення набуває необхідність введення контурно-меліоративної організації території та контурно-меліоративного обробітку

земель, перехід на безвідхідні технології та очистку шкідливих викидів промислових підприємств. Але основним гарантом поліпшення екології ґрунтів і підвищення їх родючості повинно стати запровадження альтернативного (біологічного) землеробства (внесення в ґрунт лише органічних добрив, біологічний захист сільськогосподарських культур від хвороб і шкідників, агротехнічні заходи боротьби з бур'янами тощо).

Список використаної літератури:

1. Електронний документ. Режим доступу:http://pidruchniki.com/15660212/ekologiya/zemelni_resursi_ukrayini_osnovni_problemi_vikoristannya_ohoroni
2. Електронний документ. Режим доступу:<http://www.br.com.ua/referats/Ecologiya/125653.htm>

ОРЕНДА ЗЕМЕЛЬ ЯК ФАКТОР ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

Прохорова Анастасія Андріївна, ст.гр. 33В-17

Науковий керівник: викладач

землепорядних дисциплін

Іванишен К.В.

Барський коледж транспорту та будівництва НТУ

Україна володіє значним земельно-ресурсним потенціалом. Отже, питання трансформації сільськогосподарського землекористування має неабияке стратегічне значення і здійснення його еколого-економічної оцінки дасть змогу об'єктивно оцінити зміни, які відбулися в земельному устрої протягом земельної реформи. Характеристика екологічних, економічних та соціальних змін землекористування та їх впливу на стан довкілля дозволить прогнозувати і навіть чітко планувати обсяги і можливості використання земельних ресурсів, а також заздалегідь передбачати необхідні заходи з їх охорони.

Трансформаційні процеси землекористування досліджуються досить активно. Аналізом етапів трансформації земельних відносин, створення відповідних умов екологічно безпечного та економічно ефективного використання земель займаються А.С. Даниленко, Д.С. Добряк, А.Є. Данкевич, В.М. Месель-Веселяк, Л.Я. Новаковський, Б.Й. Пасхавер, А. М. Третяк, М.М.Федоров. Згадані науковці присвятили цій проблематиці чимало своїх наукових досліджень. Однак, дискусійних питань не поменшало, вони стосуються становлення та реалізації засад сталого землекористування, державного і громадського контролю, підвищення продуктивності сільського господарства.

Мета публікації – дати оцінку складному явищу трансформаційних змін сільськогосподарських землекористувань, які відбулися за роки земельної реформи.

За роки незалежності в Україні відбулися значні зміни в усіх сферах суспільних відносин, не минули вони й земельні відносини. За прикладом європейських країн Україна після розпаду Радянського Союзу стала на шлях ринкової економіки, зробивши ставку на приватного власника.

Сподівалися, що приватна власність на землю змушуватиме товаровиробника ефективно працювати та раціонально використовувати наявні ресурси. В першу чергу це стосується землі, яка за своєю природою є відновлювальним природним ресурсом.

Одним із принципових положень реформування землекористування є поліпшення добробуту власників землі, тобто селян. Воно досі не реалізовано. Середня орендна плата за 1 га земельної частки паю у 2014 році становила 616,5 грн [10]. Якщо порівнювати розмір орендної плати землі у країнах ЄС, то він значно вищий: у Нідерландах –\$310, Німеччині –\$260 [3]. Як правило, розмір орендної плати у цих країнах залежить від обсягу валової продукції і може становити 15-20% від нього. Буває, що при визначенні орендної оплати до уваги беруть усереднені ставки банківських кредитів. Нагадаємо, що Указом Президента «Про невідкладні заходи щодо захисту власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)» від 19.08.2008 р. № 725/2008 внесено зміни до статті 1 Указу «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян – власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)». Відтоді плата за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв) здійснюватиметься у розмірі не менше 3% визначеної відповідно до законодавства їх вартості. Щодо визначення орендної плати на рівні ставки банківських кредитів, то це теж виявляється проблематичним, оскільки сьогодні ставки у національній валюті коливаються у межах 10-26% річних і товаровиробники не витримають такого підвищення орендної плати, або ж це спровокує значний ріст цін на продукцію.

Через відсутність матеріально-технічної бази, а також через фінансові проблеми власники земельних часток (паїв) здебільшого не мають можливості сповна і ефективно використовувати свої наділи. Звідси і домінує оренда земельних ділянок як одна з форм їх використання. Більшість договорів оренди укладено на строк до 5 років – терміном на 1-3 роки – 47,2% [9], що є недостатнім періодом навіть для збереження родючості ґрунтів, не кажучи про її підвищення. У більшості країн Європейського Союзу строк оренди становить не менше дев'яти років [8].

Серед форм орендної плати переважає натуральна – 70,5%, Це негативний фактор.

Слід зауважити, що зростання орендної плати в сучасних економічних умовах призведе до зростання цін на продукцію сільського господарства. Оскільки орендна плата за сучасною методикою розрахунку є однією із статей постійних витрат підприємства. Ці витрати повинні компенсуватися за рахунок ціноутворення на продукцію.

До проведення земельної реформи домінували колективні та державні сільськогосподарські підприємства (колгоспи і радгоспи), які займали 80% всього земельного фонду, 99% ріллі, із середнім розміром площ 3995 та серед колгоспів та 6122 та серед радгоспів. Присадибні ділянки громадян становили лише 4,4 % земельного фонду. У 2010-2014 роках значно скоротилися середні розміри площ сільськогосподарських землекористувань та значно збільшилася їх кількість [7].

Водночас необхідно відзначити позитивні наслідки, до яких відносимо зменшення площ орних земель на 1095 тис. га [1,4] і збільшення еколого-збалансуючих угідь – сіножатей і пасовищ та лісистості території.

Порівняно з іншими країнами світу в Україні дуже низька частка кормових угідь у загальній площі сільськогосподарських угідь – 19%. У більшості країн Європи цей показник коливається в межах 30- 40%, а у Великій Британії і США відповідно 63,1% і 56%, Білорусії – 33% [2].

Поступово відбувалося зменшення кормових культур та необґрунтоване збільшення посівів технічних культур у сівозмінах. Особливо занепокоює значне безконтрольне збільшення площ соняшнику, викликане кон'юктурою світового ринку. До речі, Україна є однією з найбільших експортерів соняшникової олії у світі. Відсутність у нинішніх сільськогосподарських агроформуваннях проектів землеустрою, контролю за ощадливим використанням земель найбільше впливає на погіршення якості ґрунтів, неефективне їх використання. Найчастіше виснажуються орендовані землі.

Значно поменшала кількість заходів з охорони земель, скоротилося їх фінансування. Майже не проводиться авторський нагляд за функціонуванням постійно діючих заходів (гідроспоруди, вали, лісосмуги тощо), що значно знижує їх ефективність, а в деяких випадках призупиняє дію взагалі [5].

Трансформація земельних відносин, яка відбувається без здійснення адекватних державних заходів з охорони земель, ще більше загострила проблеми землекористування (табл. 1). З одного боку, біокліматичні можливості сільського господарства використовуються на 40-53%, а генетичні можливості сортів, гібридів, порід — на 30-35%. Витрати енергії на одиницю продукції у 2-3 рази більші, ніж у розвинутих країнах світу. З іншого боку — в період переходу до ринкових умов, коли відбувається стихійне створення нових агроформувань без достатнього науково-методичного, організаційного і фінансового забезпечення, порушуються майже всі сівозміни. Майже вдвічі зростають площі під культурами, які посилюють дію ерозійних процесів, що призводить до значного збільшення деградації земель та еродованої ріллі [6].

Таблиця 1 – Показники роботи сільськогосподарських підприємств, фермерських господарств та господарств громадян

Показники	1990 р.	2013 р.	Відхилення
1	2	3	4
Сільськогосподарські підприємства			
Кількість сільськогосподарських підприємств	13345	56493	43148

Клуб «Моя маленька Батьківщина»

Площа сільськогосподарських угідь, тис. га	38705,4	20589,6	-18115,8
<i>Середній розмір, га</i>	<i>2900,0</i>	<i>364,0</i>	<i>-2536</i>
Виробництво сільськогосподарської продукції, млн. грн	101299,1	45149,2	-56149,9
у т. ч. рослинництва	66559,7	58677,6	-7882,1
<i>Виробництво сільськогосподарської продукції на 1 га сільськогосподарських угідь, грн/га,</i>	<i>2617</i>	<i>2192</i>	<i>-425</i>
<i>у т. ч. рослинництво</i>	<i>1720</i>	<i>2850</i>	<i>1130</i>
Фермерські господарства			
Кількість ф. г. (із сільськогосподарських угіддями)	34778	41524	6746
Площа сільськогосподарських угідь тис. га	786,4	4290,8	3504,4
<i>Середній розмір, га</i>	<i>22,6</i>	<i>115,3</i>	<i>92,7</i>
Виробництво сільськогосподарської продукції, млн грн.	583,3	5012,9	4429,6
у т. ч. рослинництва	452,8	4253,1	3800,3
<i>Виробництво сільськогосподарських продукції на 1 га сільськогосподарських угідь, грн/га,</i>	<i>741,7</i>	<i>1168,5</i>	<i>426,8</i>
<i>у т.ч. рослинництво</i>	<i>576,0</i>	<i>991,0</i>	<i>415</i>
Господарства населення			
1	2	3	4
Кількість землекористувачів громадян	12088065	24754411	12666346
Площа сільськогосподарських угідь, тис. га	2669,0	15898,3	13229,3
<i>Середній розмір, га</i>	<i>0,22</i>	<i>0,64</i>	<i>0,42</i>
Виробництво сільськогосподарських продукції, млн грн	44575,8	55387,0	10811,2
у т.ч. рослинництва	16645,9	32233,7	15587,8
<i>Виробництво сільськогосподарських продукції на 1 га сільськогосподарських угідь, грн/га,</i>	<i>16701,0</i>	<i>3483,0</i>	<i>18129</i>
<i>у т.ч. рослинництво, грн/га</i>	<i>6237,0</i>	<i>2027,0</i>	<i>-4210</i>

Таблиця 1 містить показники роботи трьох категорій господарств. Як бачимо, за аналізований період відбувся спад виробництва у сільськогосподарських підприємствах. Пояснень безліч і всі вони загальновідомі – нестача коштів, спеціалістів, застаріле обладнання, споживацьке ставлення до землі. Ще також можна додати, що більшість новоутворених сільськогосподарських підприємств створювались на базі колишніх КСП та радгоспів, по принципу «як працювали – так і далі будемо», тобто лише для того, щоб продовжувати сільськогосподарську діяльність. Саме ці підприємства, на думку експертів, є найбільш недбалими у ставленні до орендованих земель.

Збільшення площі сільськогосподарських земель у власності населення призвело до незначного збільшення обсягів виробництва, однак це не характеризує зростання виробництва на орендованих землях у цілому, оскільки

фактично розглядається як самозайнятість населення у період зростання безробіття.

Найбільш цікавою є ситуація із фермерськими господарствами. Такі господарські утворення виникають із свідомого бажання займатись сільським господарством. Створюючи ФГ на власних отриманих паях, згодом фермери орендують земельні ділянки з метою збільшення виробництва. Маючи досвід і бажання працювати ефективно, фермери розуміють значення сівозмін, збереження ґрунтів та удобрення. Саме тому спостерігається зростання виробництва та підвищення ефективності використання земель саме у фермерських господарствах, які науковці і практики називають майбутнім сільського господарства України.

Урізноманітнення форм господарювання на землі стало одним із принципів трансформації земельних відносин. Рівність усіх землевласників і землекористувачів задекларувала ринкова економіка. Відбулися докорінні зміни у структурі сільськогосподарського землекористування.

Перехід економіки до ринкових відносин в Україні та здійснення земельної реформи суттєво змінили земельний лад, форми власності на землю. Зміни не сприяли розвитку сільського господарства, підвищенню його рентабельності. Значне подрібнення земельного фонду призвело до зниження продуктивності земельних ресурсів і їх якості та погіршення стану навколишнього природного середовища.

Позитивним є факт зменшення площі орних земель на 1094,5 тис. га або 3%, але це не вирішило проблем великої розораності земель, що успадкувала Україна з радянських часів. З кожним роком збільшуються території деградованих і малопродуктивних земель. У 2010 році площа еродованих сільськогосподарських угідь становила 13 млн га – 31,8% загальної їх площі, що негативно впливає на ефективність землеробства та стан довкілля.

Відсутність державної підтримки розвитку сільського господарства та стимулювання заходів з охорони земель не сприяє підвищенню родючості ґрунтів, веденню органічного землеробства тощо. Не можна вважати дієвим та екологічно стимулюючим механізм сталого землекористування й інститут оренди земель. Реалізація приватної власності на землю не поліпшує її якості, а натуральна форма оплати за оренду наділів не забезпечує матеріальні потреби землевласників.

Список використаної літератури:

1. Богіра М.С. Землекористування в ринкових умовах: еколого-еко-номічний аспект/ М.С. Богіра. – Львів : Львівський національний аграрний університет, 2008. — 225 с.
2. Горбулін В.П. Земельні відносини в Україні: зб. інформ.-аналіт. матеріалів (1991-2010) / В.П. Горбілін, Л.Д. Греков, А.Д. Юрченко [та ін.]. — К.: Істина, 2010. – 136 с.
3. Данкевич А.Є. Світовий досвід оренди земель / А. Є. Данкевич // Економіка АПК. – 2007. – № 3. – С. 138-144.
4. Державний статистичний збірник сільського господарства за 2010 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Library.oseu.edu.ua/
5. Добряк Д.С. Класифікація сільськогосподарських земель як наукова передумова їх екологічнобезпечного використання / Д.С. Добряк, О.П. Канащ, Д.І. Барміндра, І.А. Розумний. – К.: Урожай, 2009. — 456 с.
6. Добряк Д.С. Еколого-економічні засади реформування землекористування в ринкових умовах/ Д.С. Добряк, Д.І. Бабміндра. — К.: Урожай, 2006. – 333 с.
7. Енциклопедія народного господарства УРСР за 1970.
8. Новаковський Л.Я. Соціально-економічні проблеми сучасного землекористування / Л.Я. Новаковський, А.М. Олещенко. — К. : Урожай, 2010. — 267 с.
9. Статистичні дані Державного агентства земельних ресурсів. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dkzr.gov.ua/>

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ НА ПРИКЛАДІ ЗЕМЕЛЬ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Півович Тетяна Анатоліївна, ст. гр. 3-44

Науковий керівник: викладач землевпорядних дисциплін, спеціаліст

Воронченко К.О.

Відокремлений підрозділ «Костянтинівський технікум Луганського національного аграрного університету»

Охорона і раціональне використання земель – головне соціально-економічне та екологічне завдання суспільства. Особливо актуальна ця проблема для України, оскільки її земельні ресурси зазнають надзвичайно великих антропогенних навантажень і деградація відбувається досить високими темпами.

Раціональне природокористування – це використання природних ресурсів в обсягах та способами, які забезпечують сталий економічний розвиток, гармонізацію взаємодії суспільства і природного середовища, раціоналізацію використання природно-ресурсного потенціалу, економічні механізми екобезпечного природокористування[2].

На сьогодні основними проблемами використання земель населених пунктів є: здійснення будівництва всупереч вимогам містобудівної документації; дрібноконтурність; густонаселеність; відсутність громадського контролю в сфері містобудування; порушення функціонального зонування території населених пунктів, яке пов'язане з неконтрольованим зростанням площ промислових і комунально-складських зон та нераціональним розміщенням їх поблизу забудованих територій; фактичне «накладення» правового режиму однієї категорії на іншу, чим ускладнюється їх практичне відмежування[1].

Використання земель житлової та громадської забудови здійснюється відповідно до генерального плану населеного пункту, іншої містобудівної

документації, плану земельно-господарського устрою з дотриманням будівельних норм, державних стандартів і вимог, регіональних та місцевих правил забудови. Програма розвитку земельних відносин і охорони земель створюється для збереження, відтворення та раціонального використання земельних ресурсів. Розробником програми є робоча група з розробки проекту Програми розвитку земельних відносин і охорони земель, яку затверджує відповідна міська рада. Програма розробляється на кожні 5 років.

Розглядаючи проблеми використання земельних ресурсів в місті Костянтинівка Донецької області відповідно до даних Програми розвитку земельних відносин і охорони земель у місті Костянтинівка Донецької області на 2011-2015 роки (далі Програма), можна сказати, що:

- у місті не приділяється увага раціональному використанню та охороні земель;
- неефективна організація сільськогосподарського виробництва та впорядкування сільськогосподарських угідь;
 - земельні ділянки використовуються не за цільовим призначенням;
 - відсутні протиерозійні заходи;
 - погіршується навколишнє природне середовище;
 - відсутні сприятливі умови для сфери охорони культурної спадщини, забезпечення належного рівня збереження та використання об'єктів культурної спадщини[1].

Також слід звернути увагу на недостатню ефективність використання земель, зайнятих водою, відсутність водоохоронних зон. В місті відсутній сприятливий режим водних об'єктів, загострене їх забруднення, засмічення та вичерпання, знищення навколоводних рослин та тварин, не дотримується режим використання земель в межах прибережних захисних смуг, погіршується навколишнє природне середовище.

Основні не вирішені проблемні питання описані в Програмі розвитку земельних відносин і охорони земель у місті Костянтинівка Донецької області

на 2011- 2015 роки. Ними є: відсутність меж прибережних захисних смуг річки Кривий Торець та водних об'єктів; не встановлено межі міста; відсутність оновлених планово-картографічних матеріалів території міста; не завершено інвентаризацію земель міста; відсутність фінансового забезпечення заходів програм та ін. [1]

Основними завданнями Програми розвитку земельних відносин і охорони земель у місті Костянтинівка Донецької області на 2011- 2015 роки є: забезпечення подальшого розвитку відносин власності на землю; забезпечення заходів охорони земель; розвиток ринку земель[1].

Основними напрямками і механізмами, за допомогою яких можна в найкоротші строки досягти зазначених цілей та докорінно поліпшити охорону земельних ресурсів, слід вважати:

- поглиблення процесів реформування земельних відносин з урахуванням набутого досвіду та соціально-економічних умов сьогодення;
- найшвидше закінчення земельно-кадастрових робіт, що є базою для повного, об'єктивного та оперативного обліку земель з метою врегулювання їх правового статусу, повного і своєчасного оподаткування та розвитку ринку земель (інвентаризація та встановлення меж населених пунктів тощо)[1].

Основними заходами Програми розвитку земельних відносин і охорони земель у місті є:

1. Встановлення меж прибережних захисних смуг річки Кривий Торець та водних об'єктів.

Через територію міста Костянтинівка протікає річка Кривий Торець, а також розташовані 4 водних об'єкти, які не мають встановлених меж прибережних захисних смуг. Даний факт ускладнює роботи з оформлення документів на земельні ділянки, що розташовані вздовж даних об'єктів. Першим етапом програми передбачається проведення підготовчих робіт та встановлення меж прибережних захисних смуг річки Кривий Торець.

2. Складання проекту землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь.

Необхідність розроблення зазначеного проекту визначається з метою організації ефективного сільськогосподарського виробництва і впорядкування сільськогосподарських угідь, раціонального використання та охорони земель.

3. Встановлення і зміна меж міста.

Існуючі межі міста встановлені ще у 1995 році. За минулий час вони зазнали значних змін, які відбулися в процесі реалізації генеральних планів і не відповідають дійсності. На теперішній час необхідно розробити та затвердити землевпорядну документацію щодо уточнення та винесення в натуру меж міста.

4. Оформлення правовстановлюючих документів на земельні ділянки під кладовищами та полігоном твердих побутових відходів.

Даною програмою розвитку земельних відносин передбачається щорічне фінансування робіт з оформлення документів на земельні ділянки під кладовищами та полігоном твердих побутових відходів. Потреба в коштах і джерела фінансування для забезпечення обсягів роботи, намічених програмою, визначені відповідно до чинного законодавства. Фінансування заходів програми здійснюватиметься за рахунок коштів місцевого бюджету, підприємств, організацій та власників землі та користувачів.

Планується витратити на комплекс робіт 1584,8 тис. грн., у тому числі за рахунок місцевого бюджету 1479,8 тис. грн., за рахунок підприємств 55 тис. грн., за рахунок коштів, з інших джерел 50 тис. грн. [1]

В результаті виконуваних заходів Програми планувалося ліквідувати нераціональне використання земель, створити захист земель від шкідливого антропогенного впливу, відтворити та підвищити родючість ґрунтів, продуктивність сільськогосподарських угідь, розвиток ринку земель, формування територій, встановити межі міста та інше. Забезпечення раціонального використання земель населених пунктів досягається завдяки виконанню заходів, що передбачені в Програмі розвитку земельних відносин і

охорони земель.

Виконання передбачених Програмою заходів і завдань дасть змогу:

- забезпечити перерозподіл земельного фонду міста між галузями економіки, виходячи з придатності земель для використання;

- створити та упорядкувати водоохоронні зони і прибережні захисні смуги водних об'єктів, запровадити особливий режим використання земель на ділянках витоку річок;

- запровадити режим використання земель у захисних та охоронних зонах;

- вдосконалити моніторинг на землях всіх категорій та форм власності;

- запровадити ринкові механізми щодо використання та охорони земель, що дозволить зміцнити ринкові засади в економіці;

- вдосконалити управління у галузі використання та охорони земель[1].

Тобто, зазначені в Програмах заходи дають змогу забезпечити раціональне використання та охорону земель населених пунктів.

Список використаної літератури:

1. Програма розвитку земельних відносин і охорони земель у місті Костянтинівка, Донецької області на 2011- 2015 роки / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konstrada.com.ua>.

2. Курило В.І. Навчальний модуль «Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів»: методичний посібник (перероблений та доопрацьований). Національного університету біоресурсів і природокористування України: Київ, 2010.

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Муска Віктор Вікторович, ст. гр.ЗП-21

Науковий керівник: викладач

землепорядних дисциплін

Муска К.К.

ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж»

Земля – незамінне і неоціненне багатство будь-якого суспільства. Вона є основним природним ресурсом, матеріальною умовою життя і діяльності людей, основою для розміщення і розвитку всіх галузей народного господарства, головним засобом виробництва в сільському і лісовому господарствах. Тому ефективний розвиток економіки неможливий без організації раціонального використання й охорони землі. Важливу роль у цьому процесі відіграє землеустрій, який дає змогу за допомогою системи правових, інженерно-технічних, економічних і юридичних заходів організувати екологічно економічно доцільне використання земель, забезпечити ефективну організацію території та розміщення виробництва.

Перетворення, які відбулися в економіці країни та, зокрема, в сільськогосподарському землекористуванні, істотно змінили правовій організаційно-територіальні форми землекористування, особливо в сільському господарстві, форми власності на землю та інші засоби виробництва, земельні відносини в усіх галузях економіки, ефективність використання земельних та інших ресурсів.

Основною категорійною ознакою земель є цільове призначення, під яким розуміється використання земельної ділянки за призначенням, визначеним на підставі документації із землеустрою. Категорії цільового призначення земель встановлено з метою їхньої охорони та ефективного використання.

Вагомою помилкою є програма проведення земельної реформи яка не передбачила збереження робочих місць, цілісності земельних комплексів, підвищення конкурентоспроможності виробництва, інтеграційної діяльності на

основі кооперації, охорони навколишнього середовища. Взагалі програми реформування АПК, як такої, не було, вона не набула статусу національно господарської ідеї, жодна партія не боролася за проведення реформи. Селяни у своїй більшості не усвідомили цінності землі, не пробудився ринковий менталітет на селі, різко впав професіоналізм. Потреба в землі, як капіталі, який приносить прибуток від сільськогосподарського виробництва, до сих пір місцями ігнорується. Таким чином, вирішити аграрну проблему впровадженням власності на землю через паювання не вдалося. Минуло достатньо часу, щоб осмислити допущені помилки, пов'язані з ринковою ейфорією. Суттєвою помилкою виявилася наша непідготовленість до жорсткого конкурентного економічного і політичного середовища. Крупним прорахунком в економічній сфері було самоусунення держави від управління глобальними процесами в галузі економіки і господарським механізмом, в цілому, помилки у фінансово-економічній сфері і приватизації. Земельна реформа докорінно змінила систему землекористування.

Абсолютна власність на землю мусить залишатися за державою. Перш за все, при купівлі-продажі землі необхідно забезпечити стабілізацію землекористування, оскільки це ключ до достатку в усьому світі. В основу нашої політики потрібно покласти Концепцію ООН 1992 р.

Купівля-продаж землі досить активно обговорюється протягом усіх років аграрної реформи. Потрібна чи не потрібна купівля-продаж землі? Відповідь однозначна – потрібна, оскільки без цього неможливо повністю реалізувати право приватної власності. Безумовно, регламент, процедура чи правила продажу-купівлі землі та поведінка покупця і продавця мають встановлюватися державою і знаходитися під контролем її органів.

У процесі купівлі-продажу землі потрібно здійснювати оптимізацію природних комплексів, відновлювати порушене нами раніше і усугублене розпаюванням землі співвідношення між площами лісу, води, луків і посівів. Це

забезпечить екологічну рівновагу в агроландшафтах, охорону їх і збереження для майбутніх поколінь. Втрати ґрунту від ерозії зменшаться в 6 разів, а площинний стік – у 3 рази. Продуктивність галузі рослинництва підвищиться на третину, а при застосуванні факторів інтенсифікації – в 1,5-2,0 рази. За даними вчених в Україні необхідно збільшити площу луків мінімум в 2,7 раз, а лісів у 1,8.

Неможливо допускати помилок після зняття мораторію на купівлю продаж землі, які мали місце при розпаюванні. Наприклад, Закон України про виділення в натурі земельних ділянок власникам земельних паїв прийнятий у 2003 р. передбачав, що з розподілу виключаються: деградовані, малопродуктивні сільгоспугіддя, котрі підлягають консервації, заболочені та інші землі, які недоцільно використовувати для сільськогосподарських потреб, але цей закон був прийнятий після того як Указ Президента зобов'язав завершити до 01 квітня 2000 р. виділення земельних паїв у натурі. До відому, готували обидва закони одні і ті ж люди. Тому неможливо при купівлі-продажу далі збільшувати суперечливість у землекористуванні, такі землі потрібно вилучати з обробітку. Законом який би зобов'язував власників дотримуватися вимог використання землі за призначенням, тобто обмеженим використанням, оскільки в країні беруть землю в оренду та будуть викупати і зарубіжні інвестори, які приучені дотримуватися нормативних параметрів у землекористуванні.

А також потрібно, в першу чергу, прийняти окремий закон про використання землі в приміських зонах та про будівництво житла і виробничої бази на викуплених земельних ділянках, оскільки саме ця зона детонує правопорушення і створює криміногенну ситуацію з продажем землі у приміських зонах, тому її негайно слід і вирішувати.

При купівлі-продажу землі передбачити збереження цілісності земельних масивів. Там, де вони збереглися, сприяти формуванню крупних землекористувань. Світова практика і перші кроки аграрної реформи показали,

що орієнтацію необхідно тримати на крупні господарства, які стають основними виробниками товарної продукції. Селянські господарства працюватимуть на самозабезпечення та вирішуватимуть проблему зайнятості. Майбутнє фермерських господарств – у їхній кооперації між собою та потужними господарствами.

Проте продаж землі в Україні з метою організації на ній крупних сільськогосподарських підприємств практично відсутня. Ринок земельних паїв для товарного виробництва сільгосппродукції поки що теж відсутній, оскільки упевненості в отриманні прибутків немає ніякої, виробництво дуже капіталомістке, матеріальні ресурси дорогі. Для оптимізації розмірів і структури господарств, оренда землі вигідніша, вона дає змогу розвивати виробництво в умовах ринкової конкуренції, при ній гроші вкладаються у виробництво.

Але ж нинішній чи майбутній землевласник повинен не лише мати можливість реальної оцінки земельної ділянки, яка можлива лише на підставі даних її агрохімічного паспорта. Для людини, яка прагне працювати на землі, потрібно мати достовірну, та ще й у динаміці, картину якісного стану земельної ділянки, щоб зорієнтуватися щодо заходів з відтворення родючості її ґрунтів. І саме дані щодо агрохімічного та агроекологічного стану земельних угідь дають можливість для їхнього раціонального використання у сільськогосподарському виробництві, розробки й ефективного застосування комплексу заходів з відтворення родючості ґрунтів.

Потрібно негайне впровадження державного контролю за додержанням ґрунтозахисних технологій вирощування сільськогосподарських культур потребує нагального вирішення ще й тому, що у зв'язку з реформуванням земельних відносин власниками землі стають юридичні і фізичні особи з недостатнім рівнем агрономічних та агрохімічних знань, яким байдужа не тільки якість землі, а й її подальша доля. Ґрунтові ресурси розглядаються ними, в основному, як джерело отримання прибутку.

Нормативної бази, необхідної для зняття мораторію на купівлю-продаж землі, нині немає. Необхідно підготувати нові та внести зміни в існуючі – мінімум 10 законів. Чітко зумовити правила гри, поведінку держави, покупця і продавця, визначити вартість проведення цього заходу і за чиї кошти воно буде здійснюватися, а також відповідальність за порушення законів, у першу чергу, за раціональне використання й охорону ґрунтів і тільки після цього знімати мораторій на купівлю-продаж землі. Незаперечним є те, що законом потрібно передбачити, що купівля-продаж мають здійснюватися після проведення проектних робіт, якими всебічно зумовлювалися б проблеми інших земельних угідь, луків, водоймищ, лісосмуг, польової дорожньої мережі тощо.

Висновок. Вільна торгівля землею, беручи до уваги сучасні її прояви, є серйозною загрозою для державності України. Якщо в ній згодом з'явиться розумна, професійна державницька влада і країна одержить свій шанс для розвитку, то без людських ресурсів села досягти цього буде неможливо. Розвиток відбуватиметься, але то вже буде інша країна, інший етнос, а земля українському народу не належатиме.

Проаналізовано головні проблеми у сфері використання земельних угідь в Україні, які є нині, і які виникнуть після зняття мораторію на купівлю-продаж землі, та можливість їх вирішення. Зазначено, що заходи з агрохімічної паспортизації сільськогосподарських угідь, отримання рекомендацій щодо раціонального використання агрохімікатів є певною мірою державною підтримкою вітчизняного сільськогосподарського товаровиробника, досить актуальною у сучасних економічних умовах. Обґрунтована необхідність створення Державної служби охорони ґрунтів, яка за умови внесення змін до актів законодавства здійснюватиме від імені держави контроль за її найціннішим багатством – землею, параметрами її родючості та екологічного стану.

Українські землі – це унікальний дар природи. Майбутнє України пов'язане з раціональним використанням її основного багатства – землі. В

перспективі сільськогосподарські угіддя можуть стати товаром, а це близько 30 млн. га земель з високою родючістю ґрунтів, однак для цього потрібне відповідне законодавче та фінансове забезпечення, щоб надійно захистити інтереси селян. Земля не мусить стати власністю тих, кому чужі інтереси української нації і держави. Головною метою земельної реформи має стати не стільки створення ефективної аграрної сфери, скільки побудова господарства особливого типу, що забезпечуватиме сприятливе середовище для розширеного відродження працелюбного українського народу і його традиційної культури. Ніхто, мабуть не заперечуватиме, що в історії українського народу простежується своєрідний симбіоз “селянин-земля”. Тим більше, зарубіжний досвід свідчить що найефективнішою моделлю є національний поступ в майбутнє, який живиться розчищеними віковими джерелами народної мудрості й працелюбства за творчого засвоєння загальнолюдських цінностей і світових досягнень науки і техніки.

Список використаної літератури:

1. Збірник наукових праць Національного наукового центру “Інститут землеробства УААН” від 26 листопада 2007 року, протокол № 11
2. Сайко В.Ф. Стан земельних угідь та поліпшення їх використання. – Зб. наук. праць Ін-ту землеробства. – К.: ЕКМО, 2005. – Спецвипуск. – С. 3-11.
3. Сайко В.Ф. Наукові основи раціонального використання земель, виведених з інтенсивного обробітку. – Зб. наук. праць Ін-ту землеробства. – К.: Фітосоціоцентр, 2003. – Спецвипуск. – С. 3-7.
4. Сайко В.Ф. Землеробство на шляху до ринку. – Ін-т землеробства. – К., 1997. – 48 с
5. Закон України “Про плату за землю” Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1992. – № 38. – Ст. 560.
6. Рижук С.М., Медведєв В.В., Бенцаровський Д.М. До концепції управління родючістю ґрунтів // Вісн. аграр. науки. – 2003. – № 4. – С. 21–26.

7. Зубець М.В., Тараріко О.Г., Медведєв В.В., Булігін С.Ю. Державна служба охорони ґрунтів: актуальність, прогноз, пропозиції // Вісн. аграр. науки. – 1998. – № 2. – С. 5–9.

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2000 року № 1218 “Про Державний технологічний центр охорони родючості ґрунтів”.

9. Бенцаровський Д.М., Дзюба О.Г., Лапа М.А., Дацько Л.В. Роль агрохімічного паспорта при вартісній оцінці землі // Матеріали міжнар. наук. конф. „Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні”. – Київ, 2006. – С 126–128.

10. Указ Президента України від 7 червня 2000 року № 772/2000 „Питання Міністерства аграрної політики України”.

11. Закон України “Про охорону земель” // Урядовий кур’єр (Орієнтир). – 2003. – 6 серпня. – № 144. 9. Закон України “Про державний контроль за використанням та охороною земель” // Урядовий кур’єр (Орієнтир). – 2003. – 23 липня. – № 134.

12. Бенцаровський Д.М., Дзюба О.Г., Кулинич П.Ф. Закон про охорону родючості ґрунтів // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. „40 років: від агрохімічної служби до служби охорони родючості ґрунтів”. – К.: Аграрна наука, 2004. – С. 10–17.

13. Земельний кодекс України // Землевпорядкування. – 2001. – № 4. – С. 47–107.

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 2002 р. № 648 „Про затвердження Положення про технічний паспорт земельної ділянки, яка виставляється на земельні торги”.

**АВТОМАТИЗАЦІЯ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО ПРОЕКТУВАННЯ НА
ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
КАДАСТРОВИХ БАЗ ДАНИХ**

*Яковенко Олена Ігорівна, гр.. 31-3
Науковий керівник: к.с/г.н., викладач
землевпорядних дисциплін*

*Люльчик В.О.
Рівненський державний аграрний коледж*

Землевпорядне проектування – це процес пошуку оптимальних рішень організації використання земель, формування правового режиму землекористування та інформації для прийняття управлінських рішень.

Зміни земельних відносин, що склалися за час здійснення земельної реформи в нашій країні, визначили новий характер і зміст соціально-економічних проблем землекористування: утворення нової земельної власності, її поділ і збільшення, передача прав на земельні ділянки (паї) землекористувачам, передача земель в оренду, охорона земель і раціональне землекористування. Постійно виникають нові або відбувається упорядкування існуючих землекористувань. Виникла необхідність максимального задоволення економічних інтересів землевласників і землекористувачів, найбільш повного і ефективного використання виробничого потенціалу господарств і закріплених за ними земель, при суворому дотриманні особливих режимів і умов використання земельних ресурсів. Тому одним із головних завдань сучасного землеустрою є складання проектів землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь (землекористувань).

Для швидкого та оперативного обслуговування потреб міського населення та оперування такою кількістю інформації, безумовно, органам землевпорядкування необхідно мати систему автоматизації на всіх етапах

оформлення технічної документації (технічні звіти по інвентаризації земельних ділянок, технічні звіти по виносу меж земельних ділянок в натуру, проекти відводу земельних ділянок і т.д.).

Таку систему було розроблено на базі програмного комплексу “Муніципальна інформаційна система” (МІС) створеного фахівцями ТОВ “НВЦ Земельно-інформаційних систем”. Базову функціональність МІС було розширено створенням додаткового модуля “Картографічний редактор”, який являє собою бібліотеку стандартних та спеціальних засобів призначених для виводу та редагування картографічної та текстової інформації для підготовки документів землевпорядної проектно-технічної документації.

Муніципальна інформаційна система дозволяє вести довідкову інформацію про землекористувачів, земельні ділянки, правові документи, операції проведені із земельними ділянками, а також прив'язувати цю інформацію до електронних кадастрових карт і виконувати деякі розрахункові задачі з видачею звітних матеріалів.

Створена система базується і стандартизована під ГІС-продукт ArcView 8x, одного з лідерів на ринку ГІС систем - фірми ESRI. Система проста і зручна у використанні, має гнучку систему індивідуальних налаштувань користувачів.

Основними функціями системи є:

- наповнення і використання реляційної геобазы даних землеволодінь і землекористувачів;
- редагування вмісту баз даних із застосуванням команд меню і форм: додавання, видалення, зміна, пошук даних і т.д.;
- виконання розрахункових спеціалізованих задач: пошукові запити, розрахунки по карті і т.д.
- завантаження, вивантаження і перегляд векторних карт, растрових даних, допоміжних шарів для уточнення і коректування графічних кадастрових даних.

– імпорт інформації з інших систем, з обмінного формату in4 та створення об'єктів обліку по наявних координатах.

МІС має широку спрямованість і побудована за принципом “модульних розширень”. Прикладом такого розширення є модуль “Топо-основи”. Необхідність цього модуля обумовлена тим, що зросли вимоги не лише до обсягів робіт, що необхідно виконувати, але й до достовірності, актуальності, документованості даних про земельні ділянки. В той же час картографічна основа, що використовується в землевпорядних та кадастрових роботах застаріла і вимагає актуалізації та змін. Крім традиційних друкованих планово-картографічних матеріалів, необхідне уточнення існуючих цифрових та електронних карт. Використання технологій дистанційного зондування землі (ДЗЗ), космічних знімків високої роздільної здатності, та аерознімків дозволяє поповнити та деталізувати дані, яких не вистачає або необхідно актуалізувати, і проводити лише звірку на місцевості (замість дорогих і трудомістких суцільних обстежень шляхом кадастрових зйомок).

Модуль “Топо-основи” виконує попередню обробку растрових даних, аеро- та космічних знімків, “нарізку” та формування файлів прив’язки (ув’язка в координатах та масштабі) для растрової інформації. Функціональність цього модуля значно спрощує роботу з картографічним матеріалом та формування технічної документації.

Модуль “Картографічний редактор” дозволяє виготовляти різноманітну проектно-технічну документацію будь-яких форматів та масштабів. Для кожного документу розроблено окремі інтерфейси-редактори, які можуть обробляти ту певну частину з переліку об'єктів-елементів ListGraphElem (проміри, номери точок), що повинні бути присутні в документі. Всі елементи схеми створюються автоматично на основі вхідної інформації, що міститься в Геобазі даних MISCGeoBD про земельну ділянку або групу земельних ділянок.

Для редагування зазначених елементів схеми документа до вікна редактора на верхній панелі підключається певний перелік засобів управління мапою MapTools, загальних засобів управління та редагування CommonTools та засобів управління окремими текстовими та графічними компонентами ComproTool. Вихідні документи формуються в розповсюдженному форматі MS Word 2000/XP з можливістю подальшого редагування та збереження.

Для автоматизації роботи з інформацією по нормативній оцінці земель населених пунктів в муніципальній інформаційній системі було розроблено модуль грошової оцінки який містить наступні функції:

- визначення значення зонального коефіцієнту км^2 для окремої земельної ділянки;
- визначення локальних факторів які мають вплив на вартість земельної ділянки;
- визначення ґрунту земельної ділянки;
- визначення вартості кожного окремого угіддя ділянки з землями сільськогосподарського використання;
- вибір та визначення коефіцієнту функціонального використання;
- розрахунок вартості одного метру земельної ділянки;
- розрахунок вартості всієї ділянки;
- формування звіту вартості земельної ділянки, всіх ділянок обраного кварталу або зони з можливістю друку та збереження в форматі MS Excel 2000/XP .

ТОВ “НВЦ Земельно-інформаційних систем” разом з фахівцями КП “Київський міський центр земельного кадастру та приватизації землі” постійно проводять роботи по вдосконаленню та розширенню функціональності програного комплексу МІС. Створюються нові модулі та розширення, які дадуть змогу підвищити продуктивність та якісні характеристики робіт. Покращуються умови для прийняття управлінських рішень.

Одним з напрямків розвитку є створення додаткових розширень: “Територіальні зони” (засоби для роботи з охоронними зонами, санітарно – захисними, прибережними, рекреаційними тощо); ”Будинки та споруди” (для обліку та паспортизації споруд на земельних ділянках). В стадії впровадження знаходиться модуль “Червоні лінії”.

Розширюється перелік засобів автоматизації розробки технічної документації. Створюється автоматична система поновлень та менеджер версій МІС. Запроваджено модуль аутентифікації користувачів з розділенням прав доступу до баз даних системи.

Впровадження Муніципальної інформаційної системи та інших сучасних геоінформаційних систем у землевпорядний виробничий процес дозволило:

- скоротити термін оформлення землевпорядної технічної документації;
- збільшити кількість виконуваних землевпорядних проектів;
- запровадити автоматизовані робочі місця для персоналу із зручними інтерфейсами;
- поліпшити якість проектної документації.

Список використаної літератури:

1. http://librar.org.ua/sections_load.php?s=business_economic_science&id=5
2. http://www.pravo.vuzlib.su/book_z1749_page_38.html

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Яковенко Олена Ігорівна, гр. 31-3
Науковий керівник: викладач
землепорядних дисциплін
Малимон С.С.
Рівненський державний аграрний коледж*

Рівненська область розташована в північно-західній частині України на території трьох природних зон – Лісостепу, Полісся та Малого Полісся. Її площа – 20051 км², що становить 3,1 % від загальної території України.

Ріки області належать до басейну Прип'яті і живляться в основному за рахунок талих снігових вод, у меншій мірі – ґрунтових вод та атмосферних опадів. Найбільші з них – Горинь, Стир та притока Горині – Случ.

Найбільші серед озер - Нобель (4,7 км²) та Біле (4,5 км²). Нобель розташоване в заплаві Прип'яті, його максимальна глибина 11,3 м. Є також значна кількість озер у заплавах річок Горині, Стиру, Веселухи.

У структурі сільськогосподарських угідь на ріллю припадає – 32,8 %, перелоги – 0,2 %, сіножаті і пасовища – 12,9 %, багаторічні насадження – 0,6 %.

Внаслідок проведення додаткового обстеження площ орних земель, природних кормових угідь, недержавних сільгоспідприємств, фермерських господарств було виявлено малопродуктивні землі, які переведено із одного виду угідь в інший. Площі орних земель збільшилися на 0,5 тис. га, кормових угідь зменшилися на 1,1 тис. га, перелоги зменшилися на 0,2 тис. га.

Площа лісових земель збільшилась на 0,8 тис. га в результаті уточнення площ при проведенні лісовпорядкування в державних лісгосподарських підприємствах області.

Земельний фонд Рівненської області станом на 01.03.2015 року складає 2005,1 тис. га, з них 934,6 тис. га (46,6%) займають сільськогосподарські угіддя, що свідчить про високий рівень сільськогосподарської освоєності земель.

До складу агропромислового комплексу області входять 340 приватних сільськогосподарських формувань в тому числі 4 державних сільськогосподарських підприємств. Крім того, функціонує 558 фермерських господарств та понад 200 тис. особистих селянських господарств.

Сільське господарство області складає майже четвертину її валового внутрішнього продукту, забезпечує сировиною переробну промисловість, створюючи основу експортного потенціалу.

Рівненщина має значний виробничий потенціал. Пріоритетними напрямками розвитку аграрного сектору економіки області є виробництво: зерна, цукрових буряків, картоплі, овочів, молока та м'яса.

У південній частині області найбільш поширені ґрунти - темно-сірі лісові та чорноземи опідзолені, у північній частині - дерново-підзолисті та дернові ґрунти.

Геологічну будову території області визначає її положення у межах занурення південно-західного краю Східноєвропейської платформи. Від сходу межі області простежується близьке залягання і виходи на поверхню кристалічних порід Українського щита. Крайня північно-західна частина лежить у межах Ратнівського горсту, вивпненого відкладами крейдового віку. Переважна частина області пов'язана із Волино-Подільською монокліналлю.

У південно-східній частині області і на територіях, прилеглих до виходів кристалічного фундаменту, залягають неогенові вапняки, пісковики, піски. Для антропогенового покриву характерні алювіальні моренні відклади у долині Прип'яті, водно-льодовикові поля у центральній частині і лесоподібні породи на Півдні області.

Область відзначається рівнинною поверхнею, пересічна висота якої 184 м. В орографічному відношенні Рівненську область поділяють на дві частини. Більша північна її частина, лежить у межах Поліської низовини. Її поверхня - низовинні, плоско хвилясті акумулятивні рівнини з широкими терасованими

долинами річок, розділеними невиразними, іноді заболоченими вододілами з еоловими, гляціальними або денудаційними формами. Південна частина області розташована в межах Волинської височини, являє собою підвищену, хвилясту лесову рівнину, розчленовану густою мережею річок на окремі плато, а також балками та ярами. На крайньому Південному Заході - рівнина Малого Полісся. Корисні копалини - торф (за запасами посідає 1-е місце в Україні; розвідано більше 300 родовищ, у тому числі 135 родовищ - площею понад 1 тис. га - Кремінне, Коза-Березина, Морочне) та мінеральне будівельні матеріали. Численні родовища гранітів, гранодіоритів пов'язані з Українським щитом. Особливо відомі ясно-рожеві та сірі граніти (Рокитнівський, Березнівський, Корецький та інші райони). В області є значні запаси базальту (Костопільський, Володимирецький райони), а також каолінів (Рокитнівський, Корецький райони). У західній частині Рівненської області, де кристалічні породи занурюються на велику глибину, переважають ліс, глини, крейда, пісковики тощо. У південній частині – поклади лісоподібних суглинків, гончарних глин, крейди, вапняків, пісковиків. Піски поширені повсюдно, особливо на Півночі. З корисних копалин, які не мають промислового значення, - мідь, болотні залізні руди, вугілля, бурштин. Джерела мінеральних вод типу миргородської та трускавецької.

У структурі земель за формою впливу на природне середовище найбільше значення в області мають сільськогосподарські угіддя – 46,7% від загальної площі, землі під промисловою забудовою – 0,4%, землі природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення – 7,8%. А розподіл земель за їх власниками і землекористувачами зазнав змін в першу чергу через розпаювання земель колективних сільськогосподарських підприємств, запровадження нових форм організації сільськогосподарського виробництва. Так, зменшилась частка власності чи землекористування землями в порівнянні з 2000 р. з 38,5% до 30,4% сільськогосподарських підприємств і збільшилась у громадян — відповідно з 17,1% до 20,7%. Збільшилась на 0,1

тис. га площа земель підприємств і установ оздоровчого та рекреаційного призначення. Суттєво збільшилися площі земель запасу, що не надані у власність та постійне користування в межах населених пунктів — 3152,8 тис. га в 2000 р. (7,6%) до 343,4 тис. га у 2001 р. (12,1%) див. табл. 2.3.2.

Одним із найважливіших показників родючості є забезпеченість ґрунту гумусом. В цілому по області середньозважений показник забезпеченості гумусом складає 2,17%. Найбільш низьку забезпеченість гумусом мають ґрунти Поліської зони: це ґрунти Березнівського району - 1,79%, Дубровицького - 1,79%, Зарічненського - 1,80%. Деякі вищі показники мають ґрунти лісостепової зони: Здолбунівського району – 2,56%, Радивилівського - 2,50%, Млинівського району – 2,41% . В зв'язку з недостатньою кількістю внесення органічних добрив за останні роки помічено тенденцію до зменшення вмісту гумусу на 0,07%. Зниження вмісту гумусу спостерігається в Гощанському, Рівненському, Здолбунівському, Млинівському, Зарічненському, Дубенському районах .

В минулому році в господарствах області було внесено 968 тис. т органічних добрив, що складає на 1 га лише 2,4 т. Це навіть менше попередніх років (в 1999 р. - 3,2 т/га, в 2000 р. – 2,5 т/га). В той же час для забезпечення бездефіцитного балансу гумусу необхідно вносити на 1 га ріллі: в зоні полісся не менше 14-16 т, в зоні лісостепу – 12-14 т.

Список використаної літератури:

1. Малимон С.С. Основи екології. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 240 с.
2. Доповідь про стан навколишнього середовища в Рівненській області «Довкілля Рівненщини» у 2013 р. / за ред.. Колодича П.Д., Горковлюка О.М. – Рівне, 2007, - 216 с.

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Морголіна Анжела Юріївна, ст. гр. 46

*Керівник: Дулов І.А.
викладач землевпорядних дисциплін
ВСП «Ногайський коледж ТДАТУ»*

На усіх етапах свого становлення і розвитку людина була нерозривно пов'язана із землею. Питання підвищення ефективності використання землі дедалі стає актуальнішим для кожної країни світу. Аналізуючи вітчизняні запаси земельних ресурсів та стан їх використання слід зазначити, що в Україні, як у аграрному регіоні, зосереджено 7 % світових запасів чорноземів. Володіючи понад 40 млн. га сільськогосподарських угідь Україна посідає четверте місце у світі за даним показником. Загальний земельний фонд України становить понад 60 млн. га, який складається переважно з чорноземів, які займають 57 % всіх сільськогосподарських угідь і становлять 68 % орних земель. Чорноземи – найбільше природне багатство України. Вони складають майже 50 % світового запасу цих ґрунтів. Розміщення та структура сільськогосподарських угідь на території України зумовлені природно-кліматичними та екологічними умовами виробництва. Різні частини України відрізняються між собою природними ресурсами та економічними умовами. На території України виділяють дев'ять економічних районів: Донецький, Придніпровський, Північно-Східний, Столичний, Центральний, Подільський, Північно-Західний, Карпатський та Причорноморський. Україна належить до держав з дуже високим рівнем антропогенних та техногенних навантажень на земельні ресурси.

У сучасних умовах господарювання земельні ресурси є основою виробничо-господарської діяльності і їх ефективне використання має ґрунтуватись на інтенсивних методах ведення господарювання.

У сучасному розумінні земельні ресурси є сукупними ресурсами земної території як просторового базису господарської діяльності і розселення людей,

засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної стійкості середовища життя. Одним із основних споживачів земельних ресурсів є сільське господарство. Саме ґрунт дає всі відтворювані ресурси рослинного і тваринного світів. Ґрунти слугують середовищем існування, акумулятором і джерелом речовини та енергії для організмів, проміжним ланцюгом між біологічним і геологічним кругообігами, захисним бар'єром та умовами для нормального функціонування біосфери загалом. Дані функції ґрунтів утворюють їх екологічний потенціал. Найважливішим є використання ґрунтів з метою вирощування культурних рослин.

Охорона і раціональне використання земель є головним соціально-економічним та екологічним завданням суспільства, найважливішою передумовою національної безпеки держави. Особливо актуальною ця проблема є для України, оскільки її земельні ресурси зазнають надзвичайно великих антропогенних навантажень і їх деградація відбувається високими темпами.

Земельні ресурси вважаються первинним фактором виробництва й основою економіки України. Частка земельних ресурсів у складі продуктивних сил держави становить понад 40 %.

Упродовж останніх років відбувається постійна трансформація земельного фонду. Скорочується площа сільськогосподарських угідь, зростає площа лісів і забудованих земель, значно погіршується якісний стан земельного фонду. Збільшується площа еродованих земель, знижується родючість ґрунту, в ньому зростає дефіцит поживних речовин, що негативно позначається на сільськогосподарському виробництві. Виходять з ладу гідротехнічні споруди, магістральні та розподільчі канали, меліоративні системи, що призводить до заболочення і підтоплення земель.

Сучасне використання земельних ресурсів України не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме

співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень, що негативно впливає на стійкість агроландшафту. Надмірна розораність території та величезний вплив діяльності людини призвели до порушення природного процесу ґрунтоутворення, а також до ерозійних процесів. Інтенсивне сільськогосподарське використання земель зумовлює зменшення родючості ґрунтів у зв'язку з їх переущільненням, втратою грудкувато-зернистої структури, водопроникністю та аераційною здатністю з усіма екологічними наслідками. Значної екологічної шкоди земельні ресурси зазнають унаслідок забруднення ґрунтів викидами промисловості (важкі метали, кислотні дощі тощо) та використання засобів хімізації в аграрному секторі.

Під впливом діяльності людини виникає прискорена (ексцесивна) ерозія, що часто зумовлює повне руйнування ґрунтів. При цьому втрати компонентів ґрунту не компенсуються та відбувається різке зниження його родючості. Руйнування ґрунту здійснюється у сотні й навіть тисячі разів швидше, ніж під час природних ерозійних процесів. У природних умовах родючість ґрунту постійно підтримується тим, що взяті рослинами поживні речовини знову потрапляють у ґрунт із опадами, мінералізуються та знову збагачують його. У сільському господарстві у ґрунт повертається лише незначна частина біомаси, інша - збирається під час урожаю. Особливо сильно виснажують ґрунт монокультури. Розвитку ерозії також сприяє знищення лісів, яке позбавляє ґрунт захисного шару.

Для запобігання ерозії та боротьби з нею необхідне прийняття заходів, що визначають використання ґрунтів лише з огляду на їх придатність для тих чи інших цілей. Вони мають забезпечувати правильну структуру посівних площ та сівозмін, їх розміри та конфігурацію, а також обмеження випасу. Необхідне підтримання заборони використання авіації для внесення добрив і обробки пестицидами, застосування легкорозчинних отрутохімікатів та мінеральних добрив, розорювання земель і знищення деревно-чагарникової або трав'янистої рослинності на ерозійно-небезпечних ділянках, внесення добрив на сніговий

покрив і мерзлий ґрунт, складування добрив на полях тощо. Необхідно передбачати раціональну (з екологічного погляду) організацію території та комплексне водорегулювання у межах водозабору, протиерозійні агротехнічні заходи, що сприяють поліпшенню поглинальної здатності ґрунту, його стійкості до розмивання та видування.

Окрім ерозії, в Україні є і вторинне засолення ґрунтів, підтоплення та висушування земель, а також, антропогенно-техногенне забруднення ґрунтів. З метою боротьби з цими явищами треба застосовувати різноманітні меліоративні заходи, особливо у регіонах, агроландшафти котрих потребують коректування властивостей і динамічних процесів, що ускладнюють використання їхнього біотичного потенціалу. Меліоративні заходи сприяють підвищенню біопродуктивності агроландшафтів та забезпечують регуляцію їх біопродукційних процесів.

З розвитком науки та техніки невпинно зростає антропологічний вплив на геологічне середовище. Найбільш негативно впливають на геологічне середовище гірничодобувна та будівельна галузі промисловості. Значними забруднювачами ґрунтів є чорна металургія, металообробна, лісова та деревообробна промисловості, енергетичний комплекс, харчова та хімічна промисловості, агропромисловий комплекс, житлово-комунальне господарство та військово-промисловий комплекс. Інтенсифікація землеробства, збільшення техногенного навантаження на земельні ресурси, безконтрольне застосування засобів хімізації в умовах низької технологічної культури – все це призводить до погіршення якості ґрунтів, зниження їх родючості. Під час техногенного забруднення компонентів біосфери, в тому числі й ґрунту, ґрунтова біота виконує одну важливу функцію - детоксикації різних сполук, які є в ґрунті і впливають на стан навколишнього середовища та якість сільськогосподарської продукції. Здатність ґрунту до самоочищення за допомогою його біоти забезпечує знешкодження багатьох патогенних мікробів і токсикантів, що

позитивно впливає на якість продукції і стан природного середовища. Для оцінки стану ґрунту з метою охорони здоров'я людини і навколишнього середовища Урядом України встановлені нормативи гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин, шкідливих мікроорганізмів і інших забруднюючих ґрунт біологічних речовин. Для проведення перевірки відповідності ґрунту екологічним нормативам проводяться ґрунтові, геоботанічні, агрохімічні та інші обстеження.

Отже, роль земельних ресурсів в економіці України важко переоцінити. Охороні та раціональному використанню земель на науковій основі значною мірою покликані сприяти ґрунтові карти, які є в усіх господарствах України. Вони мають стати дійовим правовим документом, тоді науковий підхід до землеробства застосовуватиметься не лише в масштабі держави, а й безпосередньо в кожному сільськогосподарському підприємстві й організації, в кожному фермерському господарстві.

Про необхідність наукового підходу до забезпечення охорони земель нагадує використання в землеробстві мінеральних добрив. Незважаючи на те, що це робиться вже понад півтора століття, проблема оптимізації системи їх використання розроблена недостатньо. Це пояснюється тим, що протягом тривалого часу цей процес розглядався однобічно, переважно в аспекті отримання максимального врожаю. Питанням впливу їх на природне середовище і насамперед землю приділялось мало уваги. Лише під впливом незаперечних фактів, які свідчили про те, що інтенсивне використання мінеральних добрив може мати шкідливі наслідки, наукові пошуки в цьому напрямі дещо розширилися. Однак і сьогодні однією з найважливіших проблем раціонального використання добрив є визначення оптимальної дози, яка б забезпечувала досить високі врожаї сільськогосподарських культур і не призводила б до забруднення земель і довкілля.

Треба виходити з того, що головним показником суспільного багатства стає рівень розвитку і застосування науки у виробництві. Проте відсутність

наукового розуміння процесів, що відбуваються в природі та використовуються людиною у виробництві, обмежувало, гальмувало розвиток виробничих сил, звужувало можливості виробництва.

Список використаної літератури:

1. Барановський В.А. Екологічна географія й екологічна картографія. /К. Фітосоціоцентр/ 2001. с. 252.
2. Гавриленко ОЛ. Геоекологічне обґрунтування проектів природокористування. /Навч. посіб. К. Ніка-Центр/ 2003. с. 332.
3. Гавриленко ОЛ. Основи екології та безпека життєдіяльності. /Навч. посіб. К. Ніка-Центр/ 2004. с. 456.
4. Козак З. Поводження з пестицидами у запитаннях та відповідях. /Вісник екологічної адвокатури. Л. Екоправо-Львів/ 2003. № 21. с. 14—17.
5. Медведєв В.В., Лактіонова ТМ. Стан робіт з моніторингу ґрунтів в Україні. /Еколог. вісн. К. Всеукр. Еколог. Ліга/ 2003. травень - червень. с. 8-10.
6. Мельник ЛТ. Екологічна економіка. /Суми. Університет. Книга/ 2003. с. 346.

**Найбільш відома мережева програма -
Геодезична інформаційна система 6**

*Пуд Ірина Валентинівна, ст.гр.16
Керівник: викладач вищої категорії,
старший викладач Пуд К.О.
ВСП «Ногайський коледж ТДАТУ»*

Геоінформаційна система (ГІС) – це організований набір апаратури, програмного забезпечення, персоналу і географічних даних, призначених для ефективного введення, зберігання, поновлення, обробки, аналізу та візуалізації даних, всіх видів географічно організованої інформації. Іншими словами ГІС – це система, здатна зберігати та використовувати дані про просторово-організаційні об'єкти.

Основними функціями, реалізованими ГІС є:

- Введення та оновлення даних;
- Зберігання і маніпулювання даними;
- Аналіз даних;
- Висновок і подання даних і результатів.

Геодезична Інформаційна Система 6 – мережева версія програми, яка дозволяє виконувати комплекс задач від камеральних робіт до реєстраційної картки та обмінного файлу In4 та XML. В якості SQLсерверу баз даних може бути використаний Microsoft SQL Server 2000-2014. Адміністратор має можливість розмежування доступу для окремих груп та користувачів. Програма має великий обсяг функцій для виконання операцій з координатами, починаючи від обчислення теодолітних ходів і закінчуючи перетворенням систем координат. Програма поставляється з великим набором готових звітних форм. Всі звітні форми можуть довільно коректуватися користувачами. Підтримується імпорт об'єктів з файлів у форматі In4, Xml, Dxf, Shp, Kmz, Kml, Dmf, Mif, а також імпорт даних з тахеометрів і GPSприймачів у форматі Ics, Pts,

Dat, Txt. Окремо можна також виділити наявність у програмі модуля MapDraw 2, що надає можливість підключення та відображення зовнішніх растрових і векторних шарів ArcView / ArcGis спільно з внутрішніми шарами: земельні ділянки, кадастрові блоки, внутрішньогосподарський устрій, ґрунтова характеристика, сервітути, обмеження, оренда та грошова оцінка населених пунктів. Присутня можливість підключення космоснімків та публічної кадастрової карти України у вибраній системі координат, в тому числі і місцевої системи координат та **УСК 2000**.

MapDraw 2 – програма для відображення, створення та редагування файлів у внутрішньому та зовнішньому форматі **Shp/Shx/Dbf** програми **ArcGis/ArcView**. Можливість координування растрів у форматі **Jpg, Tif та Sid** безпосередньо на екрані або у вікні координування. Програма дозволяє відображати необмежену кількість зображень, а також присутній імпорт та експорт параметрів прив'язки з форматів **Tab, Rtr, Jgw, Tfw, Sdw**. Група растрових файлів може бути зібрана в одному або декількох шарах. Крім зовнішніх шарів: точки, лінії і полігони, підтримується внутрішній косметичний шар з можливістю створення в ньому додаткових об'єктів: текст та позначення. Програма містить потужні інструменти для пошуку одного або декількох об'єктів, причому запити можна здійснювати і з зовнішніх програм. Об'єкти можуть містити як безліч полів з атрибутивною інформацією, так і посилання на файли в будь-якому форматі, які можна відобразити або змінити безпосередньо з програми. При редагуванні таблиць присутня можливість автозаповнення полів з використанням формул. Кожен шар містить свої параметри відображення та пошуку. Програма містить модуль для перетворення зображень, побудови пірамід, а також **ГЕО**-просторові операції для обраних об'єктів або шарів. Підключення тейлових та **WMS** шарів. Можливість відображення та корегування шарів на ресурсі **GISFile.com**

ГІС 6 ВЕБ-рішення дозволяє одночасно працювати з базою даних як усередині корпоративної мережі за допомогою **ГІС 6**, так і віддалено через **ВЕБ-інтерфейс**. Унікальна можливість створення і редагування шаблонів звітних форм **On-Line**. Шаблони звітних форм можуть знаходитися як на сервері **ГІС 6 ВЕБ-рішення**, так і локально у клієнта. Присутня можливість експорту сформованих документів в поширені формати **Doc, Xls, Pdf**.

За допомогою **ГІС 6 ВЕБ-рішення**, розробленого **Компанією ШЕЛС**, Ваш бізнес суттєво розширить сферу застосування та географію використання. Єдина панель адміністрування дозволяє надавати доступ і розподіляти права доступу для користувачів.

Рішення дозволяє не тільки працювати з **ГЕО-інформаційною** системою, але і створити корпоративний сайт компанії, а також об'єднати роботу віддалених офісів і співробітників. Адміністратор рішення може налаштувати інтерфейс і параметри під потреби замовника.

Широке використання комп'ютерів дозволяє повністю перейти до безпаперової технології виконання польових робіт. Залежно від конфігурації та програмного забезпечення комп'ютерів можуть використовуватися як додатковий спосіб при виконання знімальних робіт, так і служити ядром комп'ютерної системи збору та обробки польової інформації.

З появою принципово нових технологій змінюється роль і місце геодезиста-землевпорядника у суспільстві, стираються традиційні межі між польовими і камеральними роботами, спеціальностями геодезиста, землевпорядника, топографа, картографа, фотограмметриста. З технічного фахівця з виконання і обробки геодезичних вимірювань сучасний геодезист-землевпорядник поступово перетворюється на фахівця зі збору, обробки й аналізу просторової інформації. І від того, наскільки ефективно ці фахівці використовуватимуть електронні тахеометри або інші «комп'ютери на штативі», багато в чому залежить їх подальша доля - стануть вони дійсно

фахівцями інформаційних технологій нового покоління або ж їм дістанеться
доля вузьких технічних фахівців в області геодезичних вимірювань

Список використаної літератури

1. Інтернет
2. А.А. Світличний, В.М. Андерсон, С.В. Плотницький «Географічні інформаційні системи: технологія та програми.», Одеса, 1997
3. Н.В. Коновалова, Є.Г. Капралов. Введення в ГІС. Навчальний посібник. Петрозаводськ. 1995.
4. А.В. Кошкарів, В. С. Тикунов. Геоінформатика. «Картгеоцентр». М.: 1993.
5. В.Я. Цветков Геоінформаційні системи і технології. ФиС. М.: 1998.

ЗЕМЛЕВПОРЯДНИК – КОРИСНА ТА ПЕРСПЕКТИВНА ПРОФЕСІЯ

*Чуб Аліна Валеріївна ст. 41-3м групи
Керівник: викладач землевпорядних
дисциплін Загній О.І.
Немирівський коледж будівництва
та архітектури ВНАУ*

*“Почесна в минулому, потрібна сьогодні,
ще більш актуальна - в майбутньому”...*

Розвиток суспільства у всі часи був пов'язаний із землею, яка й тепер залишається основним засобом для існування людства і джерелом суспільного багатства. Потреба встановлювати межі турбувала землевласників із давніх-давен. Цю функцію виконують землевпорядники. Коли з'явилися перші представники цієї професії – достеменно невідомо. Але землевпорядник й нині є професією, яка потрібна як у селі, так і в місті.

У нашій країні професія землевпорядника завжди користувалася шаною, адже вона присвячена безцінному скарбу України – землі. В Україні до землі завжди було особливе ставлення. Безкрайні поля дають гарні врожаї, з її надр піднімають сотні мільйонів тон вугілля, нафти і газу, в унікальних заповідних куточках відпочиває велика кількість туристів зі всього світу. У цьому є і заслуга землевпорядників, які стежать за тим, щоб земля використовувалася раціонально, ефективно і дбайливо.

Землевпорядники працюють у структурних підрозділах Держземагентства України, органах державної влади та місцевого самоврядування, в державних та приватних підприємствах, наукових установах, установах правового спрямування.

Землевпорядник володіє не тільки своїми професійними знаннями, але й юридичними та природничими. Для професії необхідно мати математичні здібності, інженерний підхід, просторову уяву, здатність розбиратись у законодавстві. Професія надзвичайно цікава та творча, яка потребує вміння приймати виважені рішення, спілкуватися із людьми, а також вимагає

уважності, чіткості і відповідальності. Щоб стати успішним фахівцем у цій галузі, необхідно бути наполегливим, впевненим у собі, активним, мати добре розвинену інтуїцію і разом із тим вміти логічно мислити.

Основними завданнями землепорядника є:

а) розроблення прогнозів державної і регіональної програм використання й охорони землі;

б) складання схем землеустрою, техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земельних ресурсів;

в) встановлення на місцевості меж адміністративно-територіальних утворень;

г) складання проектів утворення нових та впорядкування існуючих землекористувань з урахуванням контурної організації території;

д) обґрунтування розміщення і встановлення меж територій з особливими природоохоронними, рекреаційними і заповідними режимами;

е) складання проектів відведення земельних ділянок у володіння або користування, відмежування в натурі вилучених (викуплених) і відведених земельних ділянок;

є) підготовка документів, які посвідчують право власності на землю або право користування нею;

ж) складання проектів внутрігосподарського землеустрою сільськогосподарських підприємств, організацій і установ;

з) авторський нагляд за здійсненням проектів.

За ступенем важкості та напруженості робота інженера із землепорядкування належить до середньої важкості та напруженості. Обмежень щодо статі та віку немає. Інженером із землепорядкування можуть працювати як жінки, так і чоловіки. Професійна діяльність землепорядника відбувається як у приміщенні, так і на відкритому повітрі, іноді у несприятливих умовах (дощ, вітер, сніг). Вони працюють як індивідуально, так

і в групі. У польових умовах ненормований робочий час, а тривалість робочого часу - 8 годин.

Професійноважливі риси:

- уважність;
- акуратність;
- хороший зір.

У польових умовах робота вимагає від землевпорядника певної фізичної сили, зібраності, організованості, прояву терпіння, витримки, спостережливості. При складанні схем, карт йому дуже необхідні точність рухів, і навички креслення. Протипоказаннями до навчання та виконання професійних обов'язків землевпорядника можуть бути:

- порушення функцій опорно-рухового апарату;
- поганий зір;
- серцево-судинні захворювання;
- пізня стадія гіпертонії.

За класифікацією професій, професійна діяльність землевпорядника відноситься до професій типу "людини-природа". Спеціаліст-землевпорядник повинен мати, як правило, вищу освіту за напрямком підготовки "геодезія, картографія та землевпорядкування", спеціальністю "землевпорядкування та кадастр", "землевпорядкування" або іншою близькою до "землевпорядкування" спеціальністю за освітньо-кваліфікаційним рівнем: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст або магістр.

На даний час своїй роботі землевпорядники використовують сучасне обладнання: електронні інструменти; нові технології геоінформаційних систем, що дає змогу вивчати земну поверхню за космічними знімками та аерофотознімками; програмне забезпечення, яке дозволяє будувати картографічне зображення земної поверхні за результатами зйомки.

Великі проблеми в роботі створює недосконалість нормативно-правової бази, коли у трьох землевпорядників з одного і тогож питання можуть виникати

три різні думки. При цьому, для професіоналів надзвичайно важливо прийти до спільного рішення. Але ж як можна простому селянину пояснити проблеми законодавства? Прикро, коли не маєш змоги допомогти людині у вирішенні її питання, а ще більше - коли не знаєш, яким чином розтлумачити неможливість вирішення тієї чи іншої ситуації. До мінусів професії можна також віднести мало вільного часу для особистого життя, сім'ї і невідповідність заробітної плати в умовах сучасності. До плюсів – те, що робота цікава, багато спілкування, пізнання нового в земельному законодавстві та інше.

Професія землевпорядника була почесна в минулому, потрібна сьогодні, у період кардинального реформування земельних відносин, пов'язаного зі зміною суспільного ладу, і ще більш буде актуальна в недалекому майбутньому, коли у країні буде запроваджено ринок земель сільськогосподарського призначення. Будь-яка дія із землею вимагає належного оформлення, виконання великого обсягу різних робіт, починаючи від вимірювання земельних ділянок, розробки технічної і проектної документації та відповідного правового оформлення. А це все повинні робити кваліфіковані спеціалісти, і в достатній кількості.

З 1 січня 2013 року набув чинності Закон України “Про Державний земельний кадастр”, який є однією з умов зняття мораторію на відчуження земель сільськогосподарського призначення. Регулювання земельних відносин на ринкових засадах у новому правовому полі, орієнтованому на гармонійний, збалансований, безконфліктний розвиток землекористування, вимагає якісної підготовки висококваліфікованих землевпорядників, адже чим вищий рівень компетентності осіб, що створюють і регулюють земельні відносини, тим вищим, безпечнішим і здоровішим буде розвиток суспільства.

Висновок: В Україні професія землевпорядника завжди була у пошані. Технічний прогрес змінює крокву та мензулу на найсучасніші навігаційні прилади, але сутність професії залишається незмінною – раціональне використання найкращих у світі вітчизняних чорноземів, збереження їх для

нащадків, надійний захист конституційних прав землевласників та орендарів. У контексті проведення земельної реформи на ринку праці різко зріс попит на сертифікованих інженерів-землевпорядників. Тому у студентів, які здобувають професію землевпорядника, досить привабливі перспективи у плані працевлаштування після отримання диплому. Адже наш громадянський і професійний обов'язок – завжди дбати про красу української землі та збереження її родючості.

Список використаної літератури:

1. Посадова інструкція спеціаліста-землевпорядника.
2. Коваленко А.І. Модель підготовки молодших спеціалістів та система формування професійних компетенцій //Освіта, технікуми, коледжі:Навч. – мет.жур/ Немішаєве,2012. – Вип.31. – с.8-9.
3. <http://www.zhu.edu.ua/college/node/28>
4. <http://rakurs.rovno.ua/14909>
5. <http://www.scribub.com/limba/ucraineana/83881.php>

СХЕМИ ЗЕМЛЕУСТРОЮ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ

*Ковальчук Ярослав Володимирович ,ст.гр.31-3
Науковий керівник :к.п.н, викладач
Землевпорядних дисциплін
Русіна Н.Г
Рівненський державний аграрний коледж*

В Україні законодавче визначено чітку систему планування й організації раціонального використання та охорони земель, яка є складовою землеустрою.

До передпланових і перед проектних землевпорядних документів належить також схеми землеустрою адміністративно – територіальних утворень.

Схема землеустрою адміністративно -територіального утворення(області, району, території ради) – це комплекс текстових і графічних матеріалів, що мають юридичний, технічний, економічний зміст і наукове обґрунтування проблем, що розглядаються.

Схеми землеустрою розробляються з метою визначення перспективи щодо використання та охорони земель, для підготовки обґрунтованих пропозицій у галузі земельних відносин, організації раціонального використання та охорони земель, перерозподілу земель з урахуванням потреби сільського, лісового та водного господарства, розвитку сіл, селищ, міст, територій оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення, природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення тощо.

Схеми землеустрою містять рекомендації щодо вирішення наступних основних питань:

а) удосконалення розподілу земель між категоріями відповідно до перспектив розвитку.

б) розробка пропозицій по більш ефективному використанню сільськогосподарських угідь шляхом освоєння нових земель.

в) удосконалення організацій територій.

г) розробка заходів щодо охорони земель.

г) визначення економічної ефективності і черговості здійснення намічених заходів.

В основу розробки Схеми землеустрою покладаються еколого-ландшафтний та еколого-економічний підходи, де рекомендовано визначити необхідні і достатні заходи з підвищення продуктивності та охорони земель, стабілізації, агроландшафтів оптимізації угідь та консервації деградованих земель і напрямків їх подальшого використання, розроблені пропозиції щодо створення найбільш сприятливих організаційно-територіальних умов для ведення сільськогосподарського виробництва, з урахуванням придатності ґрунтів для вирощування основних сільськогосподарських культур, визначені охоронні зони режимоутворюючих об'єктів із відповідними обмеженнями у використанні та розношу.

Основними принципами, якими рекомендується керуватися при складанні схем землеустрою є:

а) створення найбільш сприятливих організаційно-територіальних умов для ведення сільського господарства;

б) збереження і поліпшення сільськогосподарських угідь;

в) забезпечення неухильного підвищення родючості ґрунтів;

г) наукова обґрунтованість і економічна ефективність пропонованих заходів щодо освоєння земель і поліпшення їх меліоративного стану;

г) узгодженість інтересів різних галузей господарства і адміністративно територіальних одиниць.

Складання схеми землеустрою здійснювати в наступному порядку;

а) підготовчі роботи;

б) підготовка завдання на розробку схеми землеустрою;

- в) розробка схеми землеустрою;
- г) оформлення матеріалів і виготовлення документів;
- г) погодження, експертиза, і затвердження схеми землеустрою.

Схеми землеустрою мають містити наступні текстові і графічні матеріали:

- а) завдання на розробку схеми землеустрою;
- б) пояснювальну записку;
- в) загальні відомості;
- г) матеріали погодження і затвердження схеми;
- г) розрахункові таблиці (додатки у виді окремого тому);
- д) графічні матеріали;
- е) висновки

Пояснювальна записка має тісно узгоджуватись з розрахунковими таблицями. У вступі вказується підстава розробки схеми землеустрою, склад виконавців, перелік використаних матеріалів і виготовлених документів.

Текстове пояснення рекомендується ілюструвати схемами, діаграмами, картографіями, картодіаграмами, графіками тощо.

Графічні матеріали включають основні і допоміжні. Основні графічні матеріали схем землеустрою:

- а) схема сучасного використання земель;
- б) схема перспективного використання земель;
- в) схема організації території району.

Допоміжні графічні матеріали:

- а) схема меліорації земель;
- б) схема протиерозійних заходів;
- в) схема природно-сільськогосподарського районування й агровиробничих груп ґрунтів (на ґрунтовій карті);
- г) схема спеціалізації сільськогосподарського виробництва.

Крім того до допоміжних графічних матеріалів може відноситись: схема землекористування району; фунтова карта; схема фізико-географічного, агрокліматичного та інших видів районування; спеціальні схеми проектних пропозицій: розселення, розміщення виробничих комплексів, використання торф'яних родовищ, використання водних ресурсів, розвитку автомобільних доріг і залізниць, рекультивації і порушених земель, розміщення міжгосподарських об'єднань; кадастрова схема району і генплани населених пунктів інша містобудівна документація, інші графічні матеріали, які розроблені в зв'язку зі специфічними умовами об'єкта проектування, складанням декількох варіантів тощо, матеріали додаються в схемі за узгодженням із замовником.

Основні графічні матеріали схем землеустрою рекомендується складати в масштабах картографічної основи.

На схемі організації території рекомендується відобразити:

- а) всі елементи сучасного використання земель, що зберігаються;
- б) проектні межі землекористувань сільськогосподарських підприємств і їхніх підрозділів;
- в) існуючі та проектні межі населених пунктів;
- г) розміщення землеволодінь і землекористувань; основні елементи перспективної організації території району (угіддя, земельні масиви, що мають міжгосподарське значення: дороги, лісосмуги, лінії електропередачі, трубопроводи і комунікації).

Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць після погодження їх у встановленому порядку розглядаються і затверджуються відповідними органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування.

Схеми землеустрою реалізується поетапно через складання проектів організації території окремих землеволодінь і землекористувань, а також через робочі проекти створення захисних лісонасаджень, рекультивації порушених

земель, будівництву протиерозійних гідротехнічних споруд, проекти землеустрою щодо консервації малопродуктивних та деградованих земель та іншу землевпорядну документацію.

Отже, основне завдання схем землеустрою – виявлення найбільш ефективного напрямку використання і охорони земельних ресурсів для забезпечення подальшого ефективного розвитку адміністративно-територіальних утворень.

Список використаної літератури:

1. Землевпорядне проектування : Навчальний посібник / Т.С Одарюк та ін.. – К.: Аграрна освіта , 2010. – 292с.

2.Методичні рекомендації щодо розроблення схем землеустрою і техніко - економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно – територіальних одиниць./ [Електронний ресурс] Режим доступу :<http://document.ua/pro-zatverdzhennja-metodichnih-rekomendacii-shodo-rozroblenn-doc164153.html>

Секція 3.

Європейські орієнтири

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ

Вінцелевич Ганна Станіславівна ст.3В21

Науковий керівник:

Викладач дисципліни землевпорядне проектування

Євстаф'єв В. О.

Малинський лісотехнічний коледж

Розглянемо досвід правового регулювання оренди земельних ділянок в окремих зарубіжних країнах, а також деякі правові положення чинного законодавства України з цього питання, та проблемні питання, що, використовуючи зарубіжний досвід мають бути вирішені.

Відносини у сфері оренди землі в Україні останніми роками почали активно розвиватися. Водночас право не завжди адекватно реагувало на ці відносини. Найчастіше правові розпорядження не узгоджуються між собою, що спричиняє труднощі у правозастосованій практиці. На сьогодні майже всі земельні ділянки перебувають у вільному товарообігу, вільно продаються і купуються, здаються в оренду, передаються в спадщину, окрім земель сільськогосподарського призначення, щодо яких у більшості країн світу існують обмеження, зокрема і в Україні. Ці землі можуть використовуватися лише за своїм призначенням.

Значний внесок в удосконалення методів як державного управління взагалі, так і раціонального використання і відтворення земельних ресурсів країни зокрема, внесли вітчизняні вчені та країн СНД С. Волков, В. В'юн, Д. Добряк, А. Сохнич, В. Трегобчук, В. Горланчук. Ними обґрунтовані принципи і методи управління земельними ресурсами. Питанню правового регулювання відносин у сфері оренди земельних ділянок надавали увагу небагато науковців, зокрема В. Милосердов, Н. Титов, А. Юрченко, А. Третьак.

Земля як об'єкт у зарубіжному трактуванні є складнішим, ніж в Україні. Це і ґрунти, і територія розміщення продуктивних сил, і надра, навіть простір над нею.[1]

У зарубіжних країнах до такого багатства, як земля, відносяться з великою обережністю, дбайливо оберігаючи її, намагаючись максимально використовувати в цілях суспільства.

Для прикладу розглянемо порядок організації земельних відносин в розвинутих країнах Європи.

Щодо досвіду регулювання земельних відносин у Великій Британії, то він має глибоке історичне коріння. Це й опис земельних ділянок із зазначенням власників, і планування з метою раціонального використання. Сучасне землекористування Англії поділяється на три категорії:

1. Регулювання розмірів землі
2. Регулювання, метою якого є досягнення більш широких цілей планування
3. Вплив нового використання землі на навколишнє середовище.

Земля, як правило, надається в оренду фермерам, у договорах з якими чітко визначаються умови оренди та обробітку землі, потреба її збереження.

Держава є гарантом і захисником інтересів орендарів – безпосередніх виробників сільськогосподарської продукції. На сьогодні вона гарантує компенсації орендарям при непередбаченому припиненні договору оренди за потреби додаткових капіталовкладень на поліпшення якості землі тощо.[2]

У системі англосаксонського права оренда сільськогосподарської землі належить до одного з видів узуфруктних прав, тобто права на одержання вигоди. На цій підставі орендарю надається право самому встановлювати спосіб одержання вигоди від землі, що використовується. Основним є правило, за яким орендар не повинен завдавати збитків джерелам доходів. Останніми роками оренда землі сільськогосподарського призначення у Великій Британії характеризується появою законів щодо закріплення стабільності цих відносин.

Унікальний досвід використання сільськогосподарських земель мають Сполучені Штати Америки. Аграрний сектор економіки США історично асоціюється зі становленням і функціонуванням фермерського укладу. Фермерська система США, по-перше, зароджувалася та складалася у принципово інших історичних, економічних і земельних умовах. По-друге, фермерство Америки сформувалося не в ході економічної реформи, подібно до тієї, що здійснюється сьогодні в Україні, а в процесі тривалого розвитку, причому на початковому етапі досить своєрідно. Так, простори американських земель були відкриті для тих, хто прибував з-за океану та шукав щастя на нових місцях. Вони самостійно розподіляли між собою земельні наділи та влаштовували на них свої господарства. Саме Америка й визначила фермерський тип сільського господарства.[3]

Від дрібних ферм до їх поступового укрупнення та користування країна набула досвіду ефективного використання сільськогосподарських земель, що зробило можливим подолати кризу 30-х років минулого століття та зберегти високий сільськогосподарський потенціал Сполучених Штатів. Правова регламентація фермерського землевикористання постає, як зазначає Б. Клюкін, у «найбільш кваліфікованому та зрілому для буржуазного світу вигляді».[4]

Слід зауважити, що вона реалізується в межах спеціальної законодавчої галузі, інкорпорація якої зосереджена в окремому Титулі 7 «Сільське господарство» Зібрання законів США, а також вміщена в кодексі федеральних правил і в нормативних актах Міністерства сільського господарства США. Проте окремого сільськогосподарського законодавства країна не має, а на регулювання земельних відносин в аграрному секторі економіки поширюються норми Зведеного комерційного кодексу США. Характерним є те, що американське фермерство (як і в Європі, зокрема в Німеччині) побудовано на поєднанні принципів державної допомоги молодим землекористувачам і чіткого контролю за раціональним використанням ними

сільськогосподарських земель, чого на сьогодні ще немає в Україні. 1937 року в США ухвалено спеціальний Закон про сільських орендарів (Закон Банкхеда-Джона), а 1956 року – Закон «Про сільське господарство» та Програму «Земельний банк» і Закон про нього. Уважається, що в США існує унікальний виняток із системи загального законодавства, за яким у ньому відокремлено існує автономна підгалузь аграрного законодавства, що (як і у Франції) функціонує на «спеціалізованій аграрно-правовій системі».[5]

Дуже цікавим для вивчення і запозичення є досвід Німеччини у сфері земельних відносин. Законодавство Німеччини розмежовує поняття “землеволодіння” та “земельна власність”. Під власністю розуміється правова влада особи над землею(річчю), а під володінням – фактична влада над нею, яка не є формою правовідносин, а може бути предметом успадкування, дарування та інших форм відчуження. На даний час Німеччина складається з 16 федеральних земель, де більшість сільськогосподарських земель є об’єктом оренди. Вітчизняний дослідник А. Юрченко зазначає, що для земельного ринку Німеччини характерний високий рівень детальної правової регламентації земельних відносин при здійсненні угод із земельними ділянками. [6]

Сучасне право Німеччини забороняє подрібнення селянських господарств і земельних ділянок при успадкуванні та при будь-яких інших змінах власників, як і використання сільськогосподарських угідь не за цільовим призначенням або непродуктивно; передбачає державний контроль за операціями, пов’язані з купівлею-продажем ділянок, віддає перевагу інтересам орендаря, а не особи, яка здає землю.[7]

У сучасних економічних умовах, що склалися в Україні за відсутності сталої цінової політики та наявності різного роду бартерних операцій заслуговує на особливу увагу статистичний підхід, поширений у німецькій теорії та практиці землеоціночної діяльності, коли при визначенні ринкової вартості перевага надається не випадковим даним при прибутковості землі, а її найважливішим показником для певного регіону використання земельної

власності. Це відповідає традиціям національної оціночної статистики в Україні, що сформувалася як самостійна наука ще в дореволюційні часи.

Висновок. Світовий досвід свідчить, що в процесі розвитку суспільних відносин, удосконалення механізмів взаємного узгодження інтересів у різних країнах, за безумовного збереження докорінних прав приватної власності на землю та її оренди було вироблено певні процедури державного та громадського регулювання земельних відносин з метою врахування суспільних інтересів.

Досвід розглянутих країн показує, що вільний ринок не означає нерегульований ринок. Таким чином, той значний досвід державного регулювання процесу оренди землі з використанням законодавчих, економічних та адміністративних важелів, який нагромаджено в інших країнах світу, може бути використаний під час урегулювання земельно-орендних відносинах у нашій державі.

Ринкові відносини в сільському господарстві розвинутих країн чітко регулюються і ретельно плануються. Крім вищезазначених проблем, які слід вирішити для створення умов, що стимулюють динамічний і ефективний розвиток оренди землі, цій формі господарювання слід надати низку економічних пільг. За рахунок держави на орендних землях повинні проводитися роботи із землеустрою, меліорації, будівництва доріг тощо.

Список використаних джерел:

1. Бамбіндра Д. І. Земельне законодавство потребує вдосконалення / Д. Бамбідра, В. Слінчук // Землеустрій і кадастр. - 2005. - № 4. - С. 3-5.
2. Третяк А. М. Управління земельними ресурсами та реєстрація землі в Україні. Розвиток земельної реєстрації / Третяк А. М. - К., 1998. - С. 56.
3. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України: наук.-навч. посіб. / за ред. докт. юрид. наук Н.І. Титової. - Львів: ПАІС, 2005. - 368 с.

4. Богіра М. С. Земельна реформа в Україні: наслідки і перспективи / М. С. Богіра // Землевпорядний вісник. - 2006. - № 4. - С. 35-37.
5. Добряк Д. С. Актуальні проблеми законодавчого забезпечення розвитку ринку земель в Україні / Д. С. Добряк, А. Г. Мартин, Л. В. Паламарчук // Землеустрій і кадастр. - 2006. - № 1. - С. 3-7
6. Євсюков Т. О. Концептуальні засади безпечного землекористування / Т. О. Євсюков, А. Г. Мартин // Землеустрій і кадастр. - 2010. - № 1. - С. 26-29

**ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ЗЕМЕЛЬНОГО ОПОДАТКУВАННЯ**

*Попеску Вікторія Іллівна, ст. гр. ЗВ – 21-2
Науковий керівник викладач
землевпорядних дисциплін
Євстаф'єв В.О
Малинський лісотехнічний коледж*

Україна це країна яка знаходиться у центрі Європи. З огляду на це українці навіть суто на генетичному рівні завжди прагнули стати частиною єдиної європейської сім'ї. В останній рік у зв'язку з різкою зміною політичної ситуації ці питання стали першочерговими у думках кожного українці. Але як загально відомо для того, щоб у вийти в будь який колектив (в нашому випадку це колектив держав) необхідно відповідати нормам та вимогам, які існують для членів даного об'єднання. Українська судова, адміністративна та податкова система має дуже велику кількість недоліків. У 2013 році фонд Сореса визнав Україна другою країною світу за кількістю та складністю оподаткування. Ця проблема стосується і земельних відносин в Україні. Адже навіть норми податкового кодексу, щодо оподаткування, якщо казати про податок на землю містять формулювання не менше 3% має складати податок за користування с/г угіддями. Тобто чітка норма відсутня то є шпаринка для корупції та зловживання. Тому в даному випадку ми проаналізуємо та поговоримо про загальносвітовий загально та загальноєвропейські норми світового оподаткування в сфері землевпорядкування.

Дослідивши теоретичні засади світового оподаткування, слід визнати, що кожна країна світу має свою систему земельного оподаткування з певними особливостями. З огляду на це вважається можливим умовно виокремити три основні моделі зарубіжного регулювання земельного податку за критерієм методики його нарахування.

Так, в одних країнах він справляється окремо (Естонія, Латвія, Сінгапур, Тайвань), в інших – як складова податку на нерухомість (Болгарія, Чехія, Словачія, Латвія, Угорщина, Канада, Фінляндія, Японія, Кіпр, Гонконг, Німеччина, Нідерланди, Ірландія, Пакістан) або як складова навіть декількох податків (Китай, Польща, Франція).

Водночас в чистому вигляді земельний податок на сучасному етапі існує в небагатьох країнах. До оподаткування він включає тільки землю та ігнорує будівлі і споруди, розташовані на ній.

Протилежною є ситуація з податком на нерухоме майно, що існує приблизно в 130 країнах світу.

Об'єктом оподаткування, як правило, є земля, будівлі і споруди. Однією із причин зростання частки податків на нерухоме майно в західних країнах упродовж 10–15 років вчені називають проблеми, пов'язані з міжнародною податковою конкуренцією – податки на нерухоме майно менш чутливі до її впливу в порівнянні з іншими податками. Необхідність податку на нерухомість багато в чому визначена історичним досвідом існуванням такого податку, а також результативністю його застосування в більшості розвинутих країн та в країнах СНД. У Західній Європі податки на нерухоме майно застосовуються тільки до землі і нерухомості. Термін “майновий податок” має на увазі постійний характер податку на землю, нерухомість та інші активи.

В багатьох зарубіжних країнах цю роль виконують податки на нерухоме майно. запроваджується органами місцевого самоврядування для отримання коштів для оплати послуг, які ними надаються. Україна, проголосивши про свій намір вступити до ЄС, повинна поступово наближатися до європейського рівня стандартів задоволення потреб своїх громадян у суспільних благах, які фінансуються за рахунок податків і зборів. Зазначимо, що у цьому сенсі правове регулювання оподаткування як один з основних засобів державного впливу на суспільні відносини здійснюється з метою впорядкування їх в інтересах людини, суспільства і держави. Світовий досвід показує, що при

використанні правильного підходу податок на нерухоме майно може стати однією із вагомих статей доходної частини бюджету. Зокрема, бюджету Російської Федерації цей податок приносить 9 % від усіх надходжень. Він забезпечує до 81 % надходжень до місцевих бюджетів у Канаді, від 10 до 70 % – у США. В країнах з економікою, що розвивається, за даними Світового Банку, податок на нерухомість становить 40–80 % платежів до місцевих бюджетів.

Ситуація з введення податку на нерухоме майно ускладнюється слабким розвитком ринку нерухомості, відсутністю необхідних інформаційно-довідкових систем, високими темпами інфляції та іншими факторами.

Досвід земельного оподаткування зарубіжних країн свідчить про поступову відмову від реальних засад справляння земельного податку і побудову механізму на засадах особистого оподаткування. В такому вигляді земельний податок погоджується з розміром доходу, що його отримує власник землі, або той, хто її використовує. У багатьох країнах Східної Європи розмір майнового податку залежить від площі нерухомості, а не від її вартості.

Податок на нерухомість в зарубіжних країнах зараховується або до центрального бюджету (Швеція, Греція, Бельгія), або як до центрального бюджету, так і до місцевого (Болгарія). Однак необхідно зазначити, що у більшості країн цей податок є місцевим і справляється у місцевий бюджет. Він виступає одним із основних джерел доходів бюджетів органів місцевого самоврядування. Зокрема, він забезпечує до 95 % надходжень до місцевих бюджетів у Нідерландах, 81 % – у Канаді, 52 % – у Франції, від 10 до 70 % – у США [9].

Значну роль у регулюванні земельного оподаткування в країнах світу відіграють не тільки центральні органи влади, але і муніципалітети. У Нідерландах провінції мають дуже обмежені повноваження податкової ініціативи. Муніципалітети мають більш широкі фіскальні повноваження. У Канаді ставки податку розраховуються з урахуванням бюджетних витрат

муніципалітету, тобто спочатку визначаються місцеві потреби, а після цього встановлюється ставка податку на землю. Земля оцінюється із ринкової вартості і тому ставки можуть бути суттєво різними в муніципалітетах. Це призводить до адекватності ставок і при цьому не говориться про підвищені податкові ставки. Такий підхід до оподаткування землі викликає довіру до місцевих органів влади і зменшує ухилення від сплати податку. У багатьох країнах ставка податку становить менше 1 % від бази оподаткування, але відносно високими є ставки в Пакистані (до 26 %), Сінгапурі (12 %). За загальною схемою граничні ставки при оподаткуванні землі визначаються на центральному рівні і при цьому коригуються місцевими органами влади. Поєднання двох рівнів влади при вирішенні земельного оподаткування дозволяє об'єктивно визначити всі необхідні показники і врахувати місцеві особливості. В Чехії ставки податку залежать від типу і призначення земельної ділянки, які можуть коригуватися місцевими органами влади поправочним коефіцієнтом залежно від заселеності муніципалітету.

За третьою моделлю, коли оподаткування землі здійснюється декількома податками, цікавим видається досвід Китаю. Тут оподаткування землі регулюють декілька податків залежно від місцезнаходження земельної ділянки (податок на використання міської землі), призначення (податок на володіння сільськогосподарською землею) та форми власності (податок на міську нерухомість). Не дивлячись на різноманітність податків, їх граничні ставки визначаються на центральному рівні з місцевим коригуванням. Так, суму податку на використання міської землі встановлює центральний уряд, а місцеві органи влади визначають розмір використаної землі та ставки в установлених урядом межах. В Польщі до оподаткування землі залежно від способу її використання належать три податки: податок на нерухомість (земля, будинки, споруди), сільськогосподарський податок та лісовий податок. Слід зазначити, що особливістю обчислення податку на землю в цій країні є не ринкова вартість земельної ділянки, а її площа. Цей підхід достатньо прозорий і простий при

адмініструванні, але така позиція не враховує нюансів розвитку ринкової економіки і нерівномірно розподіляє податковий тиск, що викликає певні сумніви. У Франції оподаткування землі регулюється двома податками: податком на розроблені (забудовані) земельні ділянки та податком на нерозроблені (незабудовані) ділянки. Особливість даних податків полягає в тому, що податкова база визначається на підставі орендної вартості землі за земельним кадастром, що не є орендною платою у звичайних ринкових умовах, а становить теоретичний прибуток від нерухомості на основі оцінки місцевих органів влади. В аспекті адміністрування важливим для України, на наш погляд, є болгарський досвід оподаткування. При придбанні нерухомого майна платник зобов'язаний подати річну податкову декларацію. Якщо об'єкт нерухомості (земля або будівля і земля) не зазнали ніяких змін в наступний час, додатково подавати щорічні декларації не обов'язково і при цьому податок сплачується рівними частинами щоквартально. Такий порядок декларування спрощує і цим удосконалює адміністрування податку.

Проведене дослідження дозволяє зробити певні висновки, зокрема:

1. Практика організації земельного оподаткування в зарубіжних країнах різноманітна і регулюється у форматі наступних моделей оподаткування: земельний податок справляється окремо, земельний податок визначається як складова податку на нерухомість або навіть як складова декількох податків. Якщо визначити у кількісному відношенні, то безумовно у більшості країн оподаткування землі розглядається у рамках податку на нерухомість.

2. Податок на нерухомість у зарубіжних країнах має соціальну спрямованість, оскільки чимало послуг, які фінансуються за рахунок майнового податку, призначаються для власників майна, тобто існує прямий зв'язок між тими, хто платить податок, і тими, хто одержує користь від цього.

3. У багатьох країнах світу оподаткування нерухомості, зокрема землі, відіграє особливу роль в аспекті вирішення питань дефіциту місцевих

бюджетів. При цьому податок на нерухомість є місцевим податком у більшості країн світу, хоча його граничні ставки визначаються на центральному рівні.

Список літератури

1. Козак Ю. Г. Міжнародне оподаткування : навчальний посібник / за ред. Ю. Г. Козака, В. Сліпа / Ю. Г. Козак. – К. : ЦНЛ, 2003. – 550 с.
2. Кучеров И. И. Налоговое право зарубежных стран : курс лекцій / И. И. Кучеров. – М. : АО “Центр ЮрИнфоР”, 2003. – 374 с.
3. Луцик А. І. Податок на нерухомість – тест на демократичність / А. І. Луцик, В. І. Дмитрів // Інноваційна політика. – 2009. – № 3. – С. 130–135.
4. Майстренко О. Податок на нерухоме майно як додаткове джерело наповнення місцевих бюджетів / О. Майстренко // Право України. – 2009. – № 10. – С. 118–124.
5. Налоговое право стран Восточной Европы. Общая часть: Беларусь, Польша, Россия, Словакия, Украина, Чехия / отв. ред. М. В. Карасева (Сенцова), Д. М. Щекин. – М. : Волтерс Клувер, 2009. – 336 с.
6. Податкова система : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Лютий І. О., Демиденко Л. М., Романюк М. В. та ін.] / за ред. І. О. Лютого. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.
7. Світовий досвід оподаткування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sts.gov.ua/modernizatsiyadps-ukraini/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/bulgaria/>.
8. Шепенко Р. А. Налоговое право Китая: взимание и ответственность / Р. А. Шепенко.

ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН У ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ

Сисоєва Яна Сергіївна, ст. гр. 3 - 34

Науковий керівник: викладач землепорядних дисциплін I категорії

Євсюкова А.О.

Відокремлений підрозділ «Костянтинівський технікум Луганського національного аграрного університету»

Аналіз сучасного зарубіжного законодавства дозволяє виявити основні шляхи, за якими регулюють управління земельними ресурсами в різних країнах. Практично в усіх цивілізованих державах фундаментальною основою організації управління земельними ресурсами є державне регулювання правовідносин на землю, хоча принцип, форми і підходи до правового рішення цієї проблеми в різних країнах істотно розрізняється.

Зарубіжний досвід у сфері управління земельними ресурсами вивчався багатьма вченими, серед яких Г. Бистров, А. Варламов, Є. Нестеровський, А. Третяк. Науковцями досліджено розвиток системи землеустрою в таких розвинених країнах, як Німеччина, Сполучені Штати Америки, Франція, Англія та країнах з перехідною економікою.

У федеральних країнах система регулювання земельних відносин значно різноманітніша, оскільки багато питань землекористування віддано в юрисдикцію окремих територій. У всіх країнах є спеціальні державні, суспільні або приватні структури (Франція), що займаються регулюванням і управлінням земельними ресурсами, деякі держави мають спеціалізовані суди по вирішенню земельних суперечок (Німеччина).

У більшості розвинених країнах практикують зонування земель, планування, регулювання їх використання і земле відведення на основі відповідного законодавства, направлено, перш за все, на обмеження виведення земель із сільськогосподарського обороту. Продаж або інша передача сільськогосподарських угідь для несільськогосподарських цілей майже скрізь вимагає спеціального

дозволу і в багатьох випадках жорстко лімітується.

Як правило, управління земельними ресурсами здійснюється на трьох рівнях:

- На рівні держави забезпечують збереження сільськогосподарського земельного фонду, забезпечення захисту сільських районів від міської забудови і промисловості, з метою збереження і охорони навколишнього середовища.
- Другий рівень – регіональний. На цьому рівні зазвичай складають карти і зони землекористування, плані трансформації угідь, пов'язують загальнодержавну земельну політику з регіональними умовами.
- Районний або муніципальний рівень. На цьому рівні проводять картування земель, забезпечують дотримання правил по захисту сільськогосподарських угідь.

Така трирівнева система в різних країнах не однакова. У США основна частина земельної політики формується на рівні штатів, а в інших країнах усі рішення районних і муніципальних властей затверджують на більш високому рівні.

В Німеччині законодавчо встановлені умови договору оренди сільськогосподарських земель. Особлива увага при цьому приділення контролю за раціональним використанням земель, неприпустимістю введення обмежень їх господарського обороту з метою перерозподілу між «ефективними правовласниками», виконання землевласниками правових зобов'язань, зокрема по податкових платежах, для чого функціонують спеціальні сільськогосподарські суди.

Аналогічні умови з продажу земель сільськогосподарського призначення у власність включно для розвитку сільгоспвиробництва і наявність професійних характеристик власників земель діють у Швеції, Франції, Італії, Іспанії, Норвегії.

Крім того, у Франції держава регулює придбання земельних ділянок, що поступають на ринок з метою подальшого перепродажу, що сприяє консолідації земель і збереженню їх цільового сільськогосподарського призначення. З

метою запобігання спекуляції землею діють високі податки на прибуток від швидкого перепродажу сільськогосподарських ділянок.

В Італії державний контроль за земельним оборотом зводиться до можливості примусової здачі в оренду (продажу) ділянки ефективнішим користувачам, якщо фермер не забезпечує ефективне землекористування.

Попри те, що переважна більшість країн характеризується значною різноманітністю економічних і географічних умов, загальною вимогою до підтримки ефективного функціонування земельного ринку є обов'язкова державна реєстрація земельних операцій і прав на землю. У світовій практиці при формуванні системи управління земельними ресурсами крім регулювання правовідносин на землю центральне місце займають ведення земельного кадастру і формування кадастрової оцінки земель.

У Німеччині – одне з найбільш розвинених законодавств по землекористуванню з урахуванням швидкого зростання попиту на землю і бажанням зберегти сільськогосподарський потенціал країни. Основа цієї політики – Федеральний акт по використанню земель, згідно з яким розроблені і прийняті відповідні акти в кожній із земель країн. Мета цього акту – підтримка традиційного сільськогосподарського виробника і збереження за ним його земель. При цьому під виробником розуміють селянське або фермерське господарство сільського типу, орієнтоване на ретельну обробку ґрунту і зміст обмеженого поголів'я худоби, щоб не порушувати екологічний баланс. У цілому сільське господарство розглядають як один з основних чинників екологічної безпеки країни. Федеральний і земельний акти різко обмежують можливості переведення сільськогосподарських угідь на інші види використання. В акті також закладені заходи по боротьбі з міграцією населення з гірських і несприятливих для сільського господарства районів.

В Японії існує законодавство про зонування і розділення території на сільськогосподарські і несільськогосподарські землі, причому переведення

земель з сільськогосподарських в несільськогосподарські в принципі заборонено. Ці зони є резерваціями тільки для сільського господарства і охоплюють 5 млн га. Проте і в несільськогосподарських зонах частину земель використовують під сільськогосподарське виробництво, але тут влада має право давати дозвіл на переведення цих земель для несільськогосподарського використання.

У деяких країнах існують спеціальні правила продажу ділянок. Відповідно до законодавства Австрії, наприклад, для проведення всіх земельних операцій необхідний дозвіл спеціальних органів.

У деяких країнах для ведення сільськогосподарської діяльності потрібне отримання ліцензії (Франція, Італія, Данія), і практично всі країни зобов'язують фермерів до добросовісної і раціональної обробки сільськогосподарських угідь.

Управляють земельними ресурсами в зарубіжних країнах комплексно і цілеспрямовано, переслідуючи певну соціальну, економічну і виробничу мету.

Земельні операції в розвинених країнах світу регулюють різні структури: у ФРН – Міністерство внутрішніх справ, Австралії (штат Новий Південний Уельс) – бюро земельної реєстрації, організоване у складі Департаменту землекористуванню і землеустрою, Шотландії – самостійне бюро земельної реєстрації. У багатьох країнах здійснення операції по передачі прав на землю обмежене і підлягає контролю, якщо це має значення для національних інтересів.

Одним з напрямів у сфері управління земельними ресурсами в країнах ЄС є впровадження програми тимчасового виведення частини сільськогосподарських земель з виробництва. Законодавство ЄС чітко визначає розміри ділянок, що виводяться з аграрного виробництва, термін їх консервації, можливість їх використання і цей період, об'єм компенсації.

У рамках ЄС розроблено і упроваджуються програми підтримки неперспективних і проблемних районів, регіонів з несприятливою екологічною ситуацією.

Таким чином, у зарубіжних країнах управління земельними ресурсами (володіння, продаж, користування, застава, заповіт, здача в оренду) засновують на праві приватної власності на землю, що не суперечить суспільним інтересам, оскільки вона активно і різносторонньо регулюється державою.

Загальним в управлінні земельними ресурсами зарубіжних країн є те, що держава активно бере участь у розробці земельної політики, тому в законодавстві встановленні певні права і обмеження на сільськогосподарське землекористування. Держані органи всіх рівнів проводять заходи щодо охорони сільськогосподарських угідь, використовуючи фінансові важелі регулювання. У результаті в усіх розвинених країнах рамки прав землевласників через пріоритет загальнонаціональних інтересів поступово звужуються при одночасному розширенні прав держави.

Земельним законодавством України передбачено також низку заходів щодо державного управління земельними ресурсами і які направлені контролювати використання земельного фонду країни. Так, Земельним кодексом України передбачено повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування в галузі земельних відносин.

Головною метою земельної політики має бути стабільність та ефективність функціонування системи сільськогосподарського землекористування, зорієнтованої на вирішення питань продовольчої безпеки країни та досягнення добробуту сільських громад і територій. З цією метою, зважаючи на досвід розвинених країн, необхідно на державному рівні визначити науково обґрунтовані моделі, систему норм і стандартів користування сільськогосподарськими землями, рекреаційними зонами тощо, забезпечити неухильне дотримання цих норм і стандартів, забезпечити на всій території України комплексний землеустрій, акцентуючи увагу насамперед на сільських територіях. Крім цього, одним з головних завдань державної земельної політики на стратегічну перспективу має бути формування стійкого

агроекологічного іміджу України як країни, яка виробляє якісну сільськогосподарську продукцію за допомогою природозберігаючих технологій.

Список використаної літератури:

1. http://geografica.net.ua/publ/referati_kursovi_diplomni/referati_kursovi_diplomi/zemelni_resursi_svitu/5-1-0-192 Земельні ресурси світу;
2. <http://ua-referat.com> Земельні ресурси;
3. http://geoknigi.com/book_view.php?id=1095 Структура світових земельних ресурсів;
4. <http://shpargalka.org.ua/r/0/743.html> Земельні реформи в зарубіжних країнах.

МОРАТОРІЙ НА ЗЕМЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ – БУТИ ЧИ НЕ БУТИ...

*Коцур Маріанна Андріївна, студентка гр. 3-41
Бабій Н.І. – викладач землевпорядних дисциплін
Стрийський коледж Львівського НАУ*

Реформування земельних відносин в Україні здійснюється з 1991 року. Основним принципом, який визначив напрями здійснення реформ, стало подолання монополії держави на земельну власність і встановлення багатосуб'єктності права власності на землю. Але, у зв'язку з відсутністю досконалих інструментів регулювання ринку земель, залишається законодавчо заблокованим найбільший сегмент ринку земель – землі сільськогосподарського призначення, які становлять 45,7 % від площі держави.

В Україні тимчасово встановлений мораторій (заборона на відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення шляхом їх продажу), який обмежує конституційні права власників земельних ділянок, що закріплені частиною першою статті 90 Земельного кодексу України від 25.10.2001 р.: «Власники земельних ділянок мають право продавати або іншим шляхом відчужувати земельну ділянку, передавати її в оренду, заставу, спадщину».

Кажуть, немає нічого більш вічного, ніж тимчасове. Ця життєва істина цілком виправдана, наприклад, щодо запровадженого ще 13 років тому мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Його, нагадаємо, ухвалили як тимчасовий акт, доки формуватимуть повноцінний ринок землі. Однак Верховна Рада щоразу продовжувала термін дії мораторію. Востаннє таке рішення ухвалили 2012 року – подовжили заборону до січня 2016 року.

Водночас наприкінці 2013 року активно заговорили про скасування цього мораторію. Тоді далі розмов не пішло. Таку можливість обговорюють і зараз. Однак цього разу імовірність, що закон про мораторії скасують, чимала. Річ у

тім, що це – одна із вимог Міжнародного валютного фонду. Її, на відміну від низки інших, новий український уряд поки що відклав. Та оскільки прем'єр Яценюк заявив, що виконає все, що попросить кредитор, скасування мораторію – лише питання часу. Але люди продавати свою землю ще не готові, та й ринку землі у нас немає. Відповідно до результатів дослідження, яке торік провели на замовлення проекту USAID «АгроІнвест», лише кожен п'ятий власник земельних паїв «за» скасування мораторію.

Серед фермерів та керівників сільськогосподарських підприємств ідея скасування мораторію мала більшу підтримку, і це не дивно, адже саме вони від цього й виграють.

З 2004 року Україна намагається вирішити питання вільної купівлю-продажу земель сільськогосподарського призначення, проте ця ініціатива неодноразово блокувалася парламентом, який ввів відповідний мораторій, що діє до 1 січня 2016 року. Сьогодні це питання активно обговорюють чиновники, експерти, політики й самі селяни, яким належать земельні паї. Разом з тим, чинний Кабінет Міністрів України заклав у свою програму дій запуск ринку землі. На думку чиновників, це нібито посприє розвитку економіки, створення робочих місць та залучення інвестицій. Однак існує альтернативна точка зору. Нинішня ситуація в Україні є найгіршою за всі роки незалежності для зняття мораторію на продаж землі. Простіше кажучи, родючий чорнозем можуть скупити задешево. Крім сьогоднішньої безпосередньо низької вартості української землі, існують й інші ризики, які полягають в тому, що у розпродажі орних земель візьмуть участь іноземні концерни і фірми. У перспективі вони ж зможуть використовувати скуплені площі для засівання зерновими з ГМО, забороненими в ЄС. Скупка землі багатими агропромисловими групами, на мою думку, просто «видавить» з цього ринку малих і середніх підприємців, що звичайно не піде на користь селу. Великий бізнес зацікавлений у виробництві зернових, соняшнику та інших культур, які не потребують масового залучення робочої сили. Тому говорити про нові

робочі місця не доводиться. Сьогодні необхідно зробити все, щоб цього не сталося. А це означає, в першу чергу, потрібно підготувати законодавчу базу, чим вже зараз займаються чиновники.

Нашу землю розкуплять китаїці

Якщо з'явиться можливість продажу землі на ринку одразу утвориться величезна пропозиція від охочих її продати, які не могли обійти мораторій. З іншого боку, покупців, наразі, не так і багато. Ті, хто хотів отримати землю для сільгоспвиробництва, вже встигли орендувати її або отримати у власність, обійшовши то й же мораторій. Тому на старті продажів на фоні загального зниження доходів населення та нестабільної політичної ситуації будемо мати здешевлення землі не тільки сільгосппризначення, а й іншого використання. З іншого боку, тепер скуповувати землі для перепродажу, з місцевих спекулянтів, особливо ніхто не поспішатиме, оскільки теж є невпевненість у політичній та економічній ситуації. А ось іноземних покупців, особливо китаїців, продаж земель дуже зацікавить, оскільки вони менше бояться політичної нестабільності, бо навіть у Африці скуповують усе, що дешевше за 1000 доларів США за гектар.

Скасування мораторію – на руку крупним агрохолдингам

Зняття мораторію потребуватиме ґрунтовної нормативної підготовки, оскільки землі сільгосппризначення є стратегічним ресурсом, тому не можна допустити, щоб іноземці скуповували його за безцінь. Спочатку необхідна регуляція та контроль ринку у напрямку оцінки та продажу земель. Треба встановити мінімальні ціни продажу, щоб стримати першу хвилю продажів. Також можна збільшити мито під час продажу, щоб відбити охоту в потенційних продавців втрачати і так невеликі гроші від проданих ділянок. Щодо значення продажів земель для життя регіонів, то від зняття мораторію виграють крупні міжрегіональні агроформування в т.ч. з іноземним капіталом. Їм легше розширити свої площі, ніж місцевим дрібним фермерам, яким чимраз

важче конкурувати з "монстрами", і якщо місцеві підприємці забезпечували роботою місцевих жителів, то крупні агрохолдинги привозять на вахту своїх працівників, які найняті в інших регіонах і є на їхньому повному забезпеченні, навіть в місцеві магазини по пиво не заходять. Тому питання досить дискусійне і вимагає чіткого регулювання для захисту дрібних пайовиків.

Скасування мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення, багатьма політичними силами обґрунтовується потенційною небезпекою виникнення низки негативних явищ суспільно-економічного характеру, зокрема:

1) Скуповування значних площ сільськогосподарського призначення фінансово-промисловими групами, що матиме свої наслідком "обезземелення" селян та утворення "латифундій" латиноамериканського типу з найманими працівниками.

2) Відчуження селянами земельних ділянок сільськогосподарського призначення за ціною, що є істотно нижчою за економічно обґрунтовану.

3) Концентрація значних площ сільськогосподарського призначення у власності фінансових установ (комерційних банків) під час переходу заставної землі у власність заставоутримувача.

4) Виникнення явища "спекуляції" земельними ділянками, коли значні площі земель сільськогосподарського призначення скуповуватимуться фінансовими спекулянтами із метою подальшого їх перепродажу за більш високою ціною, що призведе до зростання вартості аграрної продукції і спричинить інфляцію.

5) Неконтрольована зміна цільового призначення та урбанізація сільськогосподарських земель.

Коли ми торкаємось такого чутливого питання як створення "ринку землі", то ми повинні перш за все усвідомити, що від вирішення цього питання буде залежати – чи бути нашій українській державі на білому світі, чи ні. Якщо говоримо про «ринок землі», то відповідно, повинен бути товар. А чи є земля

«товаром»? Почнемо з того, що з точки зору управління економічними процесами «товар» як і «ціна товару» – це категорії які самі по собі в природі не існують. Це винахід людства. Ціна будь-якої продукції це категорія породжена суспільством «в собі». Тому «товар» і «ціна» – категорії соціальні. Поза соціумом ні «товар», ні «ціна» ні «приватна власність» не мають ніякого сенсу. Тому «товар» це перш за все продукт творчості і праці людини. І лише так він отримує «ціну». Тобто власне стає «товаром». В цьому сенсі природні об'єкти, тобто земля, повітря, надра, не можуть бути «товаром». Тут «виробничою силою» виступає сам Бог і Природа. Тому земля і людина – божі. Вони не можуть мати «вартості» та «ціни» і тому не можуть бути «товаром». І якщо цей світоглядний абсурд «отоварення» природніх об'єктів не спинити, то завтра ми можемо отримати і «власника» України і «власника» народу. Тобто вернутись у темні віки рабства і феодалізму. Тому коли ми говоримо про ринкові стосунки і керуємось при цьому божою справедливістю і природним правом людини, ми повинні сказати, що земля не може бути «товаром». Повинна продаватись не земля, а право користування землею. І коли мова заходить про продаж землі, то фактично мова повинна іти про продаж соціальної категорії – «права користування землею», а не самого «товару». І коли поставити питання таким чином, то усі суперечки про «земельну власність» відразу припиняться. Земля народна. І так записано в діючій на сьогодні українській конституції. А тому при формуванні «ринку землі» головним латифундистом має бути не кілька парламетських пройдисвітів, а народ. І саме ця позиція має бути зафіксована в оновленій українській конституції. Право на земельну ренту може мати тільки український народ – єдине джерело влади і власник української держави. З точки зору практичного втілення цієї тези земля як власність має належати двом суб'єктам права. З одного боку земля, як капітал і джерело доходу від земельної ренти має бути власністю усього народу в особі місцевих громад. З іншого боку вона, як засіб

виробництва, є власністю окремих господарів, які індивідуально чи колективно її використовують. Таким чином буде запроваджена соціально-справедлива, ринкова система землекористування, коли місцеві громади дбають про соціальний розвиток села, а землекористувачі-хлібороби забезпечують його фінансування, сплачуючи земельну ренту в місцевий бюджет.

Земля, ороплена багатовіковим потом і кров'ю наших прадідів – священна. Вона навіки повинна належати своєму народові. А народ, який працює на своїй землі і береже її – вічний і безсмертний! Не забуваймо про це. Тому, на мою думку, скасування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення є не потрібним і шкідливим для нашого народу.

Список використаних джерел:

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
2. Пропозиції до проекту Плану заходів з реалізації програми діяльності Кабінету Міністрів України: Лист Міністерство фінансів України від 03.03.2014 р. № 31-09020-06-5/4592 // [Електронний ресурс].
–Режим доступу: http://www.kommersant.ua/docs/2014/20140305_minfin_plan.pdf.
3. Купівля-продаж земель сільськогосподарського призначення // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://baranivka.info/index.php/125-kupivlya-prodazh-zemel-silskogospodarskogo-priznachennya>.

ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ У ФУНКЦІОНУВАННІ УКРАЇНСЬКОЇ КАДАСТРОВОЇ СИСТЕМИ

*Гой Олександр Віталійович, студент гр. Зм-41,
Керівник: викладач землевпорядних дисциплін,
спеціаліст I категорії, Олексієнко О. В.
Немирівський коледж будівництва
та архітектури ВНАУ*

Вітчизняна кадастрова система почала працювати з 1 січня 2013 року. Як показує практика, вона не задовольняє потреби всіх, хто користується її послугами. Тому деякі недоліки, а часом і помилки доводиться виправляти під час роботи.

Інакше виглядає земельний кадастр у Німеччині. Він працює точно, без збоїв або майже без збоїв. Принаймні, німці на його роботу не скаржаться. Більш того, німецька кадастрова система є зразком для багатьох країн, у тому числі – і для України. З роботою німецької кадастрової системи українські фахівці, із земельних питань, уже знайомилися. Відбулося це з ініціативи Асоціації «Земельна спілка України».

Основну доповідь, під час зустрічі, зробив керівник геодезичного та кадастрового управління Берліну–Шпандау Ганс-Герд Беккер. На початку доповіді він зазначив, що на цій посаді перебуває вже 20 років, тому готовий поділитися зі своїми українськими колегами вже набутим досвідом роботи. Тут же підтвердив, що система, яку він представляє, працює майже ідеально. Помилки допускається так мало, що на них навіть не звертають уваги. Домогтися такого високого результату вдалося не одразу, незважаючи на німецьку дисциплінованість і відповідальність. Для цього знадобилися навіть не роки - століття. Поземельна книга, в якій реєструються земельні ділянки, в Німеччині з'явилася ще в часи Пруського королівства, в 1872 році. Друге її народження припадає на 1897. У цей час уже сформувалася Німецька імперія.

Нинішній німецький кадастр нерухомості як повне свідоцтво про розташування, кордони і право власності на землю та споруди, створювався майже 200 років. Початок йому поклав податковий кадастр, що з'явився в середині 19 століття. Незабаром запрацював кадастр власності. Приблизно з 1930 року почав діяти багатоцільовий кадастр, а з 1990 року почала свою історію базова інформаційна система для використання у всіх питаннях щодо земельних ділянок та територій. За цей час пройшла систематизація всіх складових кадастрової системи. До того ж вона отримала належне законодавче забезпечення. Всі норми, якими вона керується, включені до Конституції країни, Цивільний Кодекс і кілька федеральних законів. До них відносяться закони: про власність на житло; про спадкове право забудови; про кадастр та геодезію, а також положення про Поземельну книгу.

За якість перелічених законів не варто і говорити. Один з учасників зустрічі зізнався: «Якби нам Верховна Рада дала такі досконалі закони, ми б уже давно жили, як німці».

Німці завжди керуються простою істиною: «в нашому житті дрібниць не буває». Якщо ними нехтувати, то з часом вони переростають в проблеми, вирішення яких потребує значних зусиль і ресурсів. А особливо, якщо це земельні проблеми. Останні, як відомо, відрізняються своєю специфікою і особливою складністю. Ганс-Герд Беккер визнав, що навіть при німецькій педантичності зустрічаються окремі помилки. Наприклад, розміри земельної ділянки можуть виявитися неточними. Але якщо це трапляється з вини кадастрової системи, то вона за свої гроші ці неточності виправляє. Переважно подібні збої відбуваються не через людський фактор, а через технічний прогрес. Ганс-Герд Беккер пояснив, що раніше межі земельних ділянок визначалися за допомогою методів, які давали значно більшу похибку, ніж нинішні. І час від часу помилки, які допускали тоді геодезисти, тепер дають про себе знати. Значить, доводиться їх виправляти. Але за нинішніх умов, коли для таких цілей використовується GPS, впоратися з такою роботою не так вже й складно.

Ще важлива деталь – німці роблять все можливе, щоб підвищити відповідальність персоналу, який забезпечує роботу кадастрової системи.

Зокрема, це стосується нотаріусів, інженерів-геодезистів до яких висувають дуже високі вимоги.

Інженери-геодезисти мають статус, який прирівнюється до статусу публічних людей. До їх числа, відносяться адвокати, лікарі, вчителі. Саме цим фахівцям німці довіряють найбільше.

Значить, інженери-геодезисти не можуть помилятися, а інакше втратять довіру клієнтів та роботу. Для надання послуг інженери-геодезисти повинні мати відповідний сертифікат. По суті, це той документ, який за значенням не поступається паспорту, а іноді може означати навіть більше.

Справа в тому, що паспорт у Німеччині, як і в будь-якій країні, надається кожному громадянину, а згаданий сертифікат – лише окремим. На нього можуть претендувати виключно фахівці, які мають не просто вищу освіту, а ще певний час пропрацювали за відповідним профілем (аналог інтернатури для лікарів). Склали державний іспит і ще протягом року отримували практичні навички під керівництвом сертифікованих геодезистів. І навіть це ще не є гарантією отримання бажаного документа. Є й певні вікові обмеження. Наприклад, сертифікат не видається тим геодезістам, які вже вийшли на заслужений відпочинок. Після таких випробувань, запевнив Ганс-Герд Беккер, жоден інженер-геодезист не захоче нехтувати законами або виконувати роботу на швидку руку.

Ще важливо – чисельність персоналу інженера-геодезиста обмежена 2-3 особами. Зроблено так спеціально, щоб він міг особисто проконтролювати роботу своїх підлеглих. Так як за неї відповідає персонально. Втім, у різних німецьких землях діють різні правила. Так, в Баварії взагалі відсутній інститут сертифікованих інженерів-геодезистів.

Є землі, де кількість цих фахівців жорстко регламентується, визначається реальними потребами. А є землі, де немає таких обмежень: сертифікати може отримати будь-яку кількість інженерів-геодезистів, головне, щоб потім вони змогли знайти собі роботу. Якщо інженер-геодезист припустився грубої помилки, на нього можна подати в суд, але німці цим не зловживають. Не тільки тому, що не хочуть зайвих турбот: інженери-геодезисти своїм уважним ставленням до роботи не дають їм приводу для цього. Проте, враховуючи, що помилка може коштувати сертифікованому геодезисту кримінального переслідування, в результаті якого він може до кінця своїх днів відшкодовувати потерпілому збитки. Відповідальність цих фахівців підлягає обов'язковому страхуванню за типом нашої «автоцивілки».

Цікавий факт: якщо німець звів капітальну будівлю, наприклад, житловий будинок на території сусіда, той не може його зруйнувати. У такому випадку діє правило - а куди ти дивився, поки тривало будівництво? Сусід може хіба що здати свій шматок землі в оренду і від цього мати зиск. Однак подібні випадки дуже рідкісні. Вони класифікуються як надзвичайні.

За інформацією Ганса-Герда Беккера, дозволи на будівництво надаються на підставі сучасних карт, а вони майже не допускають неточностей. Тому і ймовірність конфліктів, які виникають між сусідами через земельних меж, зводиться до мінімуму.

Як і в Україні, землі в Німеччині діляться на різні категорії. Серед них є такі, які належать приватним особам, державі, територіальним громадам та ін. Всі вони в однаковій мірі охороняються на законодавчому рівні. Якщо і вилучаються задля суспільних потреб, то виключно на законних підставах.

Німці цінують власність і вміють її оберігати, а в разі необхідності – захищати. Особливо, якщо це стосується земельної власності.

Саме тому, вважає юридичний радник Проекту USAID «АгроІнвест» Павло Кулинич, німецький досвід є дуже цінним для нашої країни. З 1 січня 2013 запроваджено державний земельний кадастр і введений єдиний реєстр

прав на землю та іншу нерухомість – аналог Поземельної книги Німеччини. Адже ключ до вирішення багатьох земельних проблем, які виникли із запровадженням кадастру і реєстру, можна знайти в передовому досвіді наших німецьких колег.

Німецька кадастрова система має свої особливості, які, власне, варті уваги для впровадження в Україні.

- за основу реєстрації прийнята одиниця власності, а не власник;
- будь-яка трансакція у німецькій системі вважається незавершеною, поки вона не зареєстрована у реєстрі.

- німецька кадастрова система побудована на засадах легітимності записів, котрі, у свою чергу, передбачають високі вимоги відносно відсутності помилок у записах.

- записи у реєстрі разом з картами власності є основою для доказів у судових інстанціях при вирішенні спорів щодо нерухомого майна.

- практично у всіх федеральних землях Німеччини аналогічні кадастрові дані були трансформовані у цифрову форму.

- кадастрові служби забезпечують міста та муніципалітети даними та документами для муніципального планування, а також проектування.

Список використаної літератури:

1. Амбросимов В.В., АстVENOV А.Е., НОЯНОВ Ю.Г., Филиппов А.Н. Современный кадастр. Интеграция - распределенность пользователей// Геодезия и картография. - 2000. - №2.

2. Гнаткович Д.І., Ступень М.Г. Розвиток і проблеми ведення земельного кадастру// Вісник аграрної науки.- 2000.- №9.

3. Державний земельний кадастр: сучасний стан і шляхи його вдосконалення: Монографія / Під ред. д.е.н., проф. М.Г. Ступеня.- Львів: НВФ „Українські технології”, 2005.

ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ В НІМЕЧЧИНІ

Потанчук Тарас Андрійович, ст. гр.31-3
Науковий керівник: викладач землевпорядних дисциплін
Русіна Н.Г.
Рівненський державний аграрний коледж

Метою статті є дослідження зарубіжного досвіду щодо державного управління земельними ресурсами розгляд питань регулювання раціонального використання земель сільськогосподарського призначення.

У Німеччині – одне з найбільш розвинених законодавств по землекористуванню з урахуванням швидкого зростання попиту на землю і бажанням зберегти сільськогосподарський потенціал країни. Основа цієї політики – Федеральний акт по використанню землі, згідно з яким розроблені і прийняті відповідні акти в кожній із земель країни. Мета цього акту – підтримка традиційного сільськогосподарського виробника і збереження за ним його земель. При цьому під виробником розуміють селянське або фермерське господарство сільського типу, орієнтоване на ретельну обробку ґрунту.

Найважливіші правові основи права земельних ділянок та ведення поземельних книг:

1. Матеріальне право: Цивільний кодекс, 3-тя Книга (Федеральний закон).
2. Формальне право:
 - багаторівнева структура регулювання;
 - положення про поземельні книги (Федеральний закон);
 - розпорядження про порядок ведення поземельних книг (нормативна постанова Федерального міністерства юстиції);
 - нормативні постанови земель (зокрема конкретні процедури, IT-стандарти, час запровадження електронного ведення поземельних книг, а також електронного правового обігу).
3. Спеціальне право:

- Закон про власність на житло та право довготривалого проживання;
- Закон про спадкове право забудови;
- Закони стосовно особливостей, обумовлених об'єднанням Німеччини, у нових федеральних землях (наприклад Закон про виправлення поземельних книг, Закон про віднесення майна, Закон про майно, Розпорядження про поземельну книгу будинків).

Основоположні принципи права земельних ділянок:

1. *Домовленість та реєстрація, публічність.* Будь-яке заснування, передача або зміна права на земельну ділянку, замовлена правочином, потребує речової домовленості між учасниками, а також реєстрації в поземельній книзі (§ 873 абз. 1 ЦК). Завдяки реєстрації правові зміни стають відомими будь-кому.
2. *Абсолютність.* Речові права діють по відношенню до будь-кого. На відміну від так званих відносних прав, які принципово надають лише права по відношенню до певних осіб (наприклад учасників договору), речові права можуть бути доведені у випадку втручання у їх правову позицію по відношенню до будь-кого – наприклад вимоги про видачу речі, усунення перешкод у її використанні, а також утримання від дій.
3. *Обов'язковість типів.* Німецьке право проводить різницю між зобов'язально-правовим зобов'язуючим правочином та речово-правовим правочином, спрямованим на виконання чогось. Так, наприклад, договір купівлі-продажу містить в собі з одного боку зобов'язання на передачу власності, а з іншого боку зобов'язання на сплату покупної ціни. А ось, у протилежність з цим, передача власності сама по собі здійснюється окремо.
4. *Абстракція.* Речовий договір є абстрактним, тобто у його чинності в принципі незалежним від дієвості зобов'язально-правового договору. Таким чином, він, як правило, є чинним також і у тому випадку, якщо каузальний договір не набуде чинності або стане недійсним.

Земельні ділянки у Німеччині реєструються у двох офіційних реєстрах земельних ділянок:

1. Земельний кадастр. Із земельного кадастру можна побачити фактичне описання земельних ділянок. У ньому, поряд з іншим, описується положення та розмір земельних ділянок. Окрім того земельний кадастр містить план розташування, на якому зображені земельні ділянки. Кожна земельна ділянка має для однозначного її визначення власний номер.

2. Поземельна книга. Приватні правові відносини стосовно земельних ділянок реєструються у поземельній книзі. Вища судова інстанція Федерації у цивільних справах наступним чином визначила функцію поземельної книги. Поземельна книга є дзеркалом приватних речових прав на земельні ділянки і має за своє завдання надавати про правові відносини, які стосуються відповідної земельної ділянки, як можливо вичерпну та надійну інформацію”.

Зокрема поземельна книга документує:

- хто є власником земельної ділянки,
- які права інших осіб існують на відповідну земельну ділянку,
- які обтяження та обмеження покладені на земельну ділянку,
- у яких рангових відносинах між собою знаходяться відповідні права.

З огляду на суспільну довіру до правильності запису в поземельній книзі а також доступності інформації кожному, хто в стані довести обґрунтованість свого інтересу, кредитор, одержавши такого роду гарантії, може бути цілком упевнений у одержанні компенсації за рахунок вартості земельної ділянки у випадку, якщо кредит своєчасно не буде повернуто. Як правило, селяни у Німеччині оформляють кредити у спеціалізованому земельному кооперативному банку, який має свої філії у районах та в усіх великих селах. У Німеччині функціонує 1300 земельних кооперативних банків, що входять до системи Німецького кооперативного банку.

Цікаво, що за бажанням клієнта районний кооперативний банк може оформити кредит у інших банках, наприклад, у Державному

сільськогосподарському банку або Німецькому іпотечному банку, які не мають такої широкої мережі своїх філіалів з переуступкою своїх прав та вимог до позикодавця.

Список використаної літератури:

1. <http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/literatura/agrар-pravo/84.php>
2. <http://www.drsu.gov.ua/show/2102>
3. <http://vuzlib.com/content/view/2650/44/>

Досвід зарубіжних країн у землевпорядних відносинах

Пахольчук Катерина Сергіївна, ст..гр. 31-3
Науковий керівник: к.п.н., викладач
землевпорядних дисциплін
Кийко Н.М.
Рівненський державний аграрний коледж

Сполучені Штати Америки. Створення законодавчої бази для розвитку сільського господарства посідає важливе місце в економічній політиці США, і саме тому тут раніше, ніж в інших країнах світу, проявився суттєвий вплив держави на аграрну сферу діяльності.

У 1980 році сільськогосподарське законодавство вийшло на перше місце, оскільки йому приділялося найбільше уваги з боку держави. Нові обставини, що склалися як у самій країні, так і на світовій арені, привели до того, що необхідно було переглянути деякі попередні принципи підходу до вирішення проблем сільського господарства і забезпечення продовольчої безпеки. Ці проблеми стали одними з найважливіших для Конгресу, що й знайшло своє відображення в законах, прийнятих у той період.

До 80-х років все сільськогосподарське законодавство орієнтувалося на підтримку сімейного фермерства. Закон 1985 року «Про продовольчу безпеку США» започаткував юридичні засади нового етапу розвитку сільського господарства. Він підтвердив підхід до сільського господарства як до особливої галузі економіки, яка має стратегічне значення для США, а також узятий країною курс на збереження широкого субсидіювання сільського господарства за рахунок бюджету.

Цей нормативний акт легалізував нові погляди в підході до розвитку сільського господарства. На відміну від попередньої політичної лінії, закріпленої в законодавстві, в ньому визначилися такі два напрямки: 1) стабілізація комерційного сільського господарства країни, що означає

орієнтацію держави на розвиток великих господарств, і 2) забезпечення належного рівня в сільських районах, що, з огляду на збереження соціальної стабільності в сільській місцевості, а також введення нового механізму державного субсидіювання сільського господарства, передбачає підтримку середнього фермера.

Закон 1990 року «Про охорону сільськогосподарського забезпечення продовольчими товарами» поєднав зусилля фермерів і суспільства для вирішення важливих завдань у сільському господарстві. Подальшого розвитку набули програми регулювання обсягів виробництва сільськогосподарських культур. Витрати на сільське господарство почали розглядатися як довгострокові інвестиції для стабільного розвитку сільського господарства США.

Закон 1996 року «Про удосконалення та реформування сільського господарства» надав фермерам більшої свободи в плануванні обсягів сільськогосподарського виробництва.

Вищезазначений Закон включає нову програму підтримки аграрного ринку та субсидіювання виробництва головних сільськогосподарських продуктів. Ця програма має назву «продовольчі товари для світу». Вона спрямована на надання підтримки уряду і неурядовим організаціям країн, що розвиваються (країни СНД, Східної та Центральної Європи), при переробці та продажу дешевих товарів з США, підтримку вільного підприємництва і буде діяти до 2002 року.

Німеччина. Економічний устрій, який склався на сьогодні в Німеччині, звичайно називають соціальним ринковим господарством. Основними його засадами є: приватна власність на засоби виробництва при посиленій юридичній відповідальності власників за використання капіталу; вільна конкуренція та відкритість ринку з державним впливом; забезпечення стабільної валюти та стабільності господарської політики; підтримка

інтеграційних процесів в економіці як у країні, так і в межах ЄС; система соціального захисту населення від негативного впливу ринку.

Про питання приватизації йдеться в Законі «Про структурну адаптацію сільського господарства до соціальної та економічної ринкової економіки в НДР». В ньому зазначено, що приватна власність на землю та виробництво будуть відновлені. В цьому ж законі наголошується на основному завданні — перетворенні сільськогосподарських підприємств Східного регіону Німеччини на такі господарські форми, які відповідають її законам.

Основні положення цього Закону такі: повна гарантія власності; рівні можливості для всіх форм власності в процесі конкуренції; створення засад для виробництва конкурентоздатних сільськогосподарських підприємств; пільгові кредити для підтримки товаровиробників; визначення заходів стимулювання експорту східно-німецької продукції; видача субсидій на закупівлю сільськогосподарської продукції.

Велика Британія. В останні роки у Великій Британії спостерігається тенденція поєднання аграрного сектора з промисловим капіталом; створюються великі формування агропромислового комплексу; практикуються концентрації виробництва окремих продовольчих товарів.

Забезпечення та гарантії володіння землею, контроль за рентою і компенсаційні умови регулюються Актом про сільськогосподарське землеволодіння, прийнятим у 1990 році.

У розвитку аграрних відносин у Великій Британії беруть участь фермери, землевласники, наймані працівники.

Найчастіше британська ферма являє собою сімейний бізнес. Фермери об'єднуються в кооперативи. В цій країні кооперація здійснюється в таких основних формах:

1) кредитні кооперативно-державні системи, представлені традиційними кооперативами по збуту та переробці сільськогосподарської продукції і постачання господарствам засобів виробництва;

2) великі кооперативні об'єднання універсального характеру;

3) кооперативні об'єднання на основі верти кальної та горизонтальної інтеграції, які мають національне регіональне значення;

4) виробничі кооперативи на основі партнерства (товариства).

Усе це свідчить про те, що аграрне законодавство зарубіжних країн має ряд новел порівняно з аграрним законодавством України. Аграрним законодавством і правом зарубіжних країн визначається законною вимога цільового використання сільськогосподарських земель, обов'язковість їх обробітку (обов'язок належним чином використовувати свою власність) під загрозою експропріації. Великого поширення набули інститути неподільності сільськогосподарських земель, недопущення їх надмірної експлуатації, принципи придбання права власності на землю за давністю їх володіння або користування. Гарантії та захист прав приватної власності на землю здійснюється в зарубіжному законодавстві через установлення складних процедур її відчуження. Важливого значення надає законодавство та право цих країн участі держави в здійсненні аграрних реформ.

Список використаної літератури

1. Аграрное, земельное и экологическое право Украины. Общие части учебных курсов. Учебное пособие. Под редакцией докт. юрид. наук, профессора Погребного А.А. и канд. юрид. наук, доцента Каракаша И.И.— Х.: ООО «Одиссей», 2000.— 350 с.
2. Запорожець А. М. Аграрне право зарубіжних країн. — Харків: Фірма «Кон-ум», 2005. — 230 с.
3. Янчук В.З. Аграрне право України. К.: Юрінком Інтер. 2000 – 681 с.

Секція 4.

Реклама навчальної дисципліни

ФОТОГРАММЕТРІЯ

Стещенко Данило Сергійович Група 3-34
Науковий керівник Таранік Сергій Миколайович викладач спеціальних
дисциплін вищої категорії
Відокремлений підрозділ Костянтинівський технікум Луганського
Національного аграрного університету

ФОТОГРАММЕТРІЯ ЯК СУЧАСНА ДИСЦИПЛІНА

Стещенко Данило Сергійович, ст. гр. 3 - 34

Керівник: Таранік Сергій Миколайович, викладач землепорядних дисциплін

ВП Костянтинівський технікум Луганського аграрного Національного університету

Слово "Фотограмметрія" походить від грецьких слів "фотос" – світло, "грамма" – запис, "метрео" – вимірювання; означає вимірювання світло-запису, тобто вимірювальну фотографію.

Предмет і задачі фотограмметрії

Фотограмметрія вивчає об'єкти та явища, а також властивості фотографічного зображення, шляхом виконання вимірювань фотозображень. Розробляє прилади та методи вимірювання фотознімків.

Слово "фотограмметрія" походить від грецьких слів: "фотос" – "світло", "грамма" – "запис", "метрео" – "вимірювання" і означає "вимірювання світло-запису", тобто вимірювальну фотографію.

Фотограмметрія

- Наземна фотограмметрія
- Космічна фотограмметрія
- Аналогова фотограмметрія
- Аерофотограмметрія
- Цифрова фотограмметрія
- Інженерна (прикладна) фотограмметрія

Фототопографія (топографічна фотограмметрія) займається картографуванням земної поверхні, а також поверхні інших планет за допомогою фотографування.

Інженерна (прикладна) фотограмметрія проводить вимірювання фотознімків з метою рішення практичних задач, що виникають у зв'язку з вичислювальними інженерними споруд, в промисловості та цивільному будівництві, архітектурі, гідро-техніці і т.д.

Фототопографічні знімання

Фототопографічними називаються знімання в яких топографічні плани і карти складаються по фотоматеріалах.

Наземне фототопографічне (фототоподолітне) знімання виконується фототоподолітними і передбачає створення топографічних планів і карт за допомогою наземних фотознімків.

Аерофототопографічним зніманням називається комплекс робіт, в результаті яких карти або плани отримують по аерофотознімкам (аерофотознімкам) місцевості, тобто в результаті фотографування землі з повітряного літального апарату.

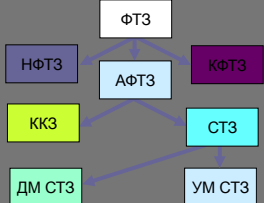

Контурна зйомка – це сукупність робіт, в результаті виконання яких отримують контурний план (фотоплан) місцевості.

Комбінована зйомка заключається у висотальній фотоплану методами контурної аерозйомки та польової рисовки рельєфу на ній за допомогою мензули та кирівеля.

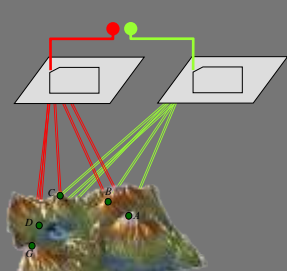
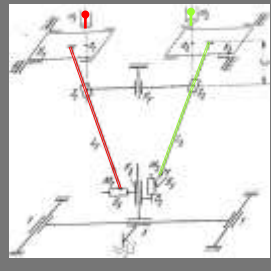
Стереотопографічна зйомка вирішує завдання складання топографічних карт (планів) шляхом камеральної обробки пар аерофотознімків, що перекуваються (стереопар), диференційним або більш точним універсальним методом.

Диференційний метод стереотопографічної зйомки передбачає роздільне створення планової і висотної частин карти, різними виконавцями на різних приладах.

Універсальний метод стереотопографічної зйомки передбачає спільне створення планової і висотної частин карти, одним виконавцем на одному приладі.

Реальна стереоскопічна модель.

Принципова схема аналогового стереофотограмметричного оптико-механічного приладу "Стереопроєктор Романовського – СПР"

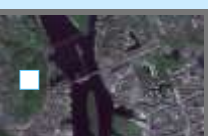

Поняття про цифровий знімок.

Цифровий знімок – це сукупність елементів, які утворюють матрицю розміром m*n. Елемент носить назву - піксел (ріxel) від англійського скорочення "picture JC element". Замість фотоплівки користуються мікросемою, на яку виконують фотографування. Мікросхема складається із великої кількості малих фотоелементів зовнішнього фотоелекту. Це, так звані CCD-сенсори - Charge coupled device або українською мовою "трипади із зарядним зв'язком" - ПЗЗ.

Сенсори розміщені в площині в певному місці і мають цифрові площинні координати (номер рядка і номер фотоелемента в рядку, або номер вертикальної колонки). Разом з чисельним значенням сили світла координат буде три, а зі значенням кольору - чотири. Ця інформація після занесення до ЕОМ побудує світлові крапки, що складають зображення - пікселі. Положення кожного пікселя в матриці m(i,j) визначається номером рядка і та номером стовпчика j.

Сукупність пікселів утворює зображення (на екрані ПЕОМ, на листі паперу тощо), яке називають растровим зображенням. Кожен піксел несе в собі лише інформацію про ступінь похорніння (для чорно-білого зображення) або інформацію про колір (для кольорового зображення).

Отримати цифровий знімок можна двома шляхами: перетворення аналогового фотознімка в цифровий знімок шляхом сканування, або використання спеціальних знімальних камер - так званих цифрових камер. Вони поділяються на фотокамери, проте зображення об'єкта не є фотографічним, а цифровим.

ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ ПРОЕКТУВАННЯ

*Пуд Ірина Валентинівна
Науковий керівник – Голік Світлана Миколаївна,
викладач вищої категорії, старший викладач,
голова циклової комісії землевпорядних дисциплін
Відокремлений структурний підрозділ «Ногайський коледж
Таврійського державного агротехнологічного університету»*

фінансових ресурсів; методів і технологій моделювання сталого землекористування; професійній і екологічній підготовці інженерів-землевпорядників.

У результаті вивчення дисципліни студент має: освоїти методику техніко-економічного обґрунтування, формування та організації території адміністративно-територіальних утворень, землеволодінь і землекористувань, складання схем і проектів землеустрою; оволодіти методами наукових досліджень, різними способами організації

території та формування правового режиму землекористування, створення сприятливого середовища і поліпшення природних ландшафтів, розроблення системи заходів щодо збереження, відновлення і підвищення родючості ґрунтів, попередження деградації земель від негативних явищ.

*Пуд Ірина Валентинівна, ст.гр.16
Керівник: викладач вищої категорії,
старший викладач Голік С.М.,
ВСП «Ногайський коледж ТДАТУ»*

**ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ
ПРОЕКТУВАННЯ**

**Лише осміслені знання
принесуть плоди.**

Землепорядне проектування — це наукова дисципліна, яка вивчає методи проектування і закономірності функціонування землі як головного засобу виробництва в сільському та лісовому господарствах, просторового базису і природного ресурсу для найповнішого, науково обгрунтованого, раціонального і ефективного використання земель.

Дисципліна «Землепорядне проектування», спираючись на об'єктивні економічні закони, систему соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на реалізацію

положень земельного законодавства, розробляє методологію і методику ефективного і раціонального використання та охорони земель на різних категоріях, видах і типах землекористування, адміністративно-територіальних утворень, по регіонах і країні в цілому.

Вона розглядає закономірності і конкретні методичні рекомендації щодо розроблення і обгрунтування проектних рішень зі створення і вдосконалення організації території адміністративно-територіальних утворень, землеволондів і

землекористувань, територіальної організації сільськогосподарського та інших виробництв відповідно до умов різних регіонів країни і форм власності на землю

Мета дисципліни полягає у вивченні закономірностей організації використання землі як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва, прискорення темпів зростання продуктивності праці на основі досягнень науково-технічного прогресу і раціонального використання землі, трудових і

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

*Пуд Ірина Валентинівна
Науковий керівник – Пуд Катерина Олександрівна,
викладач вищої категорії, старший викладач,
завідувач організаційно-технологічного відділення
Відокремлений структурний підрозділ «Ногайський коледж
Таврійського державного агротехнологічного університету»*

ЩОБ ЗНАТИ :

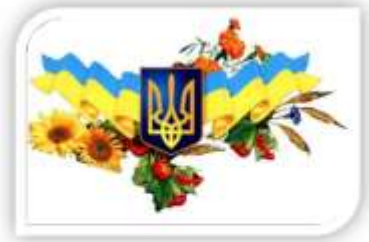
- склад і категорії земель, встановлення та зміну цільового призначення земель;
- право власності та форми власності на землю;
- види землекористувань та обмежень;
- правовий режим земель кожної категорії;
- повноваження органів державної влади і спеціально уповноважених органів у галузі земельних відносин;
- відшкодування збитків власникам землі і землекористувачам та відшкодування втрат с-г й з-г виробництва;
- завдання охорони земель та економічне стимулювання раціонального використання і охорони земель;
- планування в галузі використання земель;
- контроль за використанням та охороною земель;
- земісустрій та земельний кадастр;
- моніторинг земель;
- органи, що вирішують земельні спори, їх повноваження;
- види відповідальності за порушення земельного законодавства.

ЩОБ ВМІТИ :

- правильно застосовувати нормативно-правові акти під час врегулювання суспільних земельних відносин;
- складати та оформляти документи щодо землевпорядкування;
- вирішувати питання, пов'язані з регулюванням земельних відносин;
- вирішувати земельні спори;
- здійснювати контроль за використанням та охороною земель;
- проводити розгляд погодження та затвердження проектів відведення, виділення (викупу) земель, створення нових агроформувань.

**НЕОБХІДНО ВІВЧАТИ ТАКУ
ДИСЦИПЛІНУ ЯК «ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО»**

*Пуд Ірина Валентинівна, ст.гр.16
Керівник: викладач вищої категорії,
старший викладач Пуд К.О.
ВСП «Ногайський коледж ТДАТУ»*

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

**ЗНАЮ, ВМІЮ,
ЗАСТОСОВУЮ**

Земельне право є провідною дисципліною підготовки спеціалістів, які займаються виконанням робіт із землепорядкування та кадастру. Він повинен володіти системою знань з основ земельного права, правового регулювання земельних відносин, що є найактуальнішим для реалізації земельної реформи.

Дисципліна "Земельне право" базується на вивченні Земельного кодексу України та інших кодексів і нормативно-правових актів, які використовуються під час регулювання земельних питань.

В сучасних умовах існування "Земельне право" є однією з найважливіших галузей права нашої держави.

Земельне право - це галузь права, що регулює відносини, пов'язані із використанням, охороною та відтворенням землі.

Земельне право як наука - це система знань про земельне право як галузь права (систему правових норм), про практику застосування цих норм.

Земельне право як навчальна дисципліна - це спосіб подання знань, що складають земельне право як науку, у навчальному процесі.

Студент повинен знати законодавчі акти, які стосуються предмета і системи земельного права, вміти застосовувати земельно-правову законодавчу базу з регулювання земельних відносин, володіти системою нормативних актів в управлінні земельних відносин.

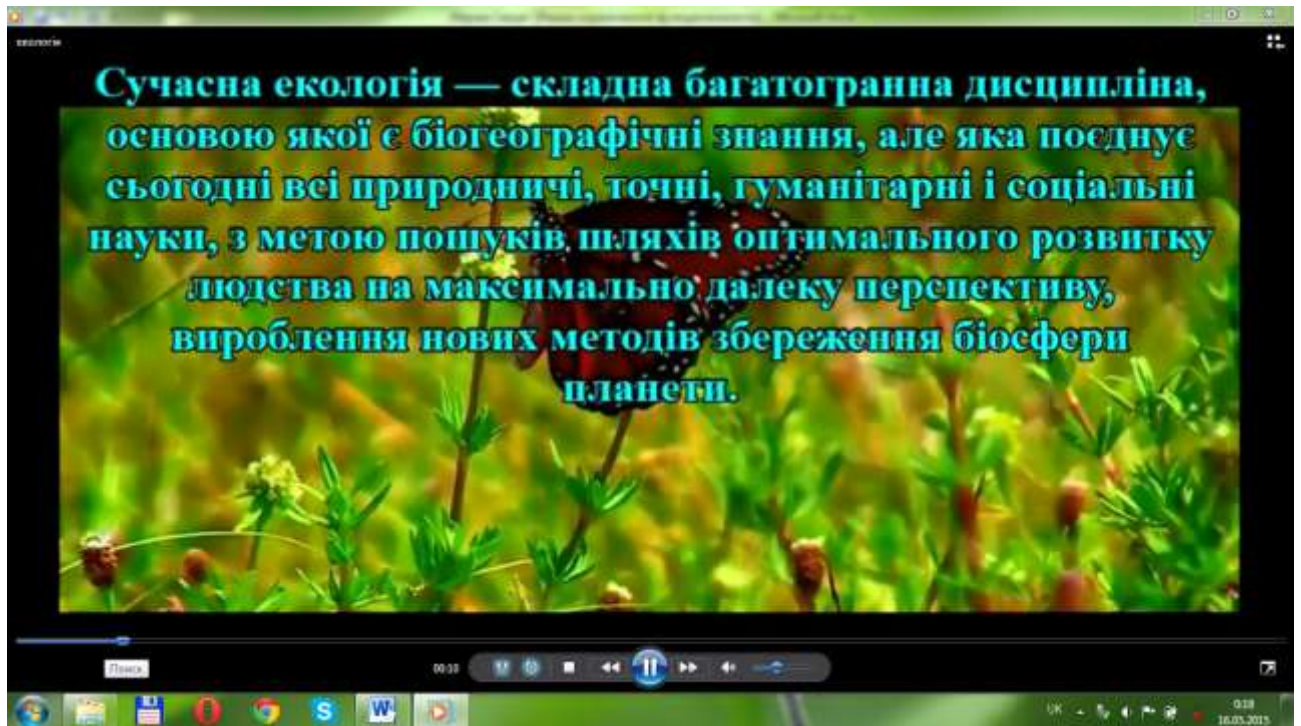
Вміння студента використовувати земельно-правову законодавчу базу відпрацьовується під час вивчення конкретних життєвих ситуацій, тобто розв'язання задач, оформлення документації цивільно-правових угод.

ЕКОЛОГІЯ

*Кононюк Анна Володимирівна
Науковий керівник – Малимон Стефанія Стефанівна
викладач екології
Рівненський державний аграрний коледж*

Відеофільм «Реклама навчальної дисципліни «Екологія»

ГЕОДЕЗІЯ

*Багінська Анна олександрівна, Яковенко Олена Ігорівна
Науковий керівник - Русіна Неля Григорівна, к.п.н., викладач-методист,
викладач землепорядних дисциплін РДАК
Рівненський державний аграрний коледж*

Геодезія (грец. γεωδαια) — наука про методи визначення фігури і розмірів Землі, зображення земної поверхні на планах і картах, точних вимірювань на місцевостях, пов'язаних з розв'язанням різних наукових і практичних завдань.

Геодезичні вимірювання дозволяють записати ділянку земної поверхні, виміряти розташування певних об'єктів, визначити точні напрямки руху та відобразити місцевість на карті.

В минулому:

Геодезія розвивалася, виходячи з економічних потреб людини по визначенню земної поверхні для господарських потреб: землеробства, будівництва, картографування територій.

Прилади з якими ми працюємо:

Геодезичний рівень

Тотальний станція

Тахеометр

Як ми працюємо:

Напрямки досліджень:

Вивчення вимірів Землі, вимірів точних і висвітлених та астрономічних вимірів.

Обробка і аналіз даних цих вимірів, вивчення питань геодезичних досліджень періодичних і аperiodичних горизонтальних та вертикальних деформацій ґрунту, зміщення материків, берегових ліній, рухів земних мас, визначення різниці рівнів морів та океанів, вивчення астрономічних методів вимірів часу та способів визначення астрономічних широт, довгот та азимутів у різних точках земної поверхні.

Вивчення комплексу топографічних, геодезичних та картографічних робіт, які виконуються при вишукуванні, проектуванні, розплануванні, зведенні та експлуатації інженерних споруд.

Створення автоматизованих інформаційних кадастрових систем інформаційних систем та технологій, проектування та виконання землепорядних робіт, пов'язаних із землекористуванням та моніторингом землі.

Вирішення питань, пов'язаних із веденням просторово-геометричних вимірів в надрах Землі при розробці корисних копалин та на поверхні шляхом використання зображень, знімків, карт, виконання геодезичних робіт, вимірювання висотності та акцидентності.

Вирішення питань, пов'язаних із веденням, конструюванням, експлуатацією топографічних, геодезичних і маркшейдерських приладів та обладнання.

Розв'язання проблем використання геодезичних супутників Землі геодезичною метою.

Вирішення питань, пов'язаних із геодезичними роботами на шельфових зонах морів і океанів, питань навігації та гідрографії.

Професійно важливі риси геодезиста:

- фізична сила і витривалість;
- нормальна гострота зору;
- хороша зорова і моторна координація;
- точний лінійний і об'ємний окомір;
- хороша просторова уява і наочно-образна мислення;
- педагогічність;
- скрупульозність.

Сучасні геодезичні прилади:

Електронний тахеометр

GPS-прилад

Основні комп'ютерні програми:

- Digital
- Geo Tools
- Credo DAT
- AutoCAD
- GeoTools
- Excel

Викладачі із дисципліни «геодезія» РДАК

Любчик Вадим Олександрович - Викладач вищої категорії, кандидат сільськогосподарських наук.

Петруха Ольга Миколаївна - Викладач I категорії.

Геодезія в теперешній час:

В сучасній науці "геодезія" - це про методи визначення форми і розмірів Землі або окремих частин, зображення її поверхні на планах і картах і точних вимірювань на її поверхні.

Залежно від задач, що вирішуються, геодезія поділяється на ряд самостійних дисциплін:

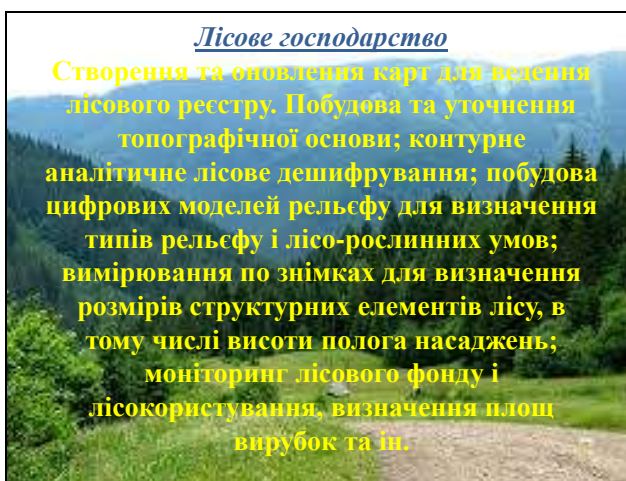
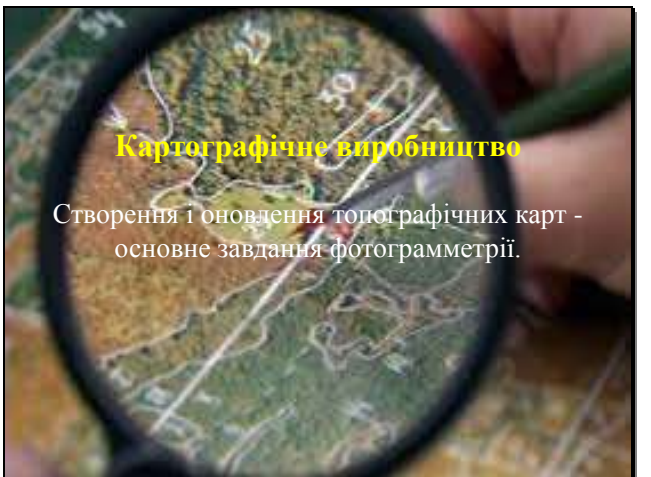
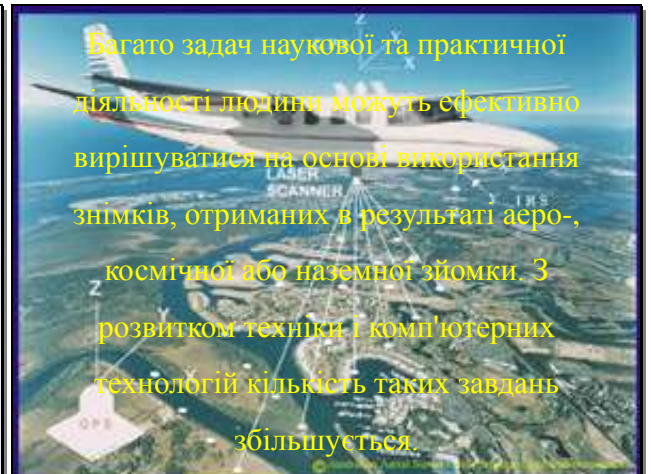
- вища геодезія (астрономічна геодезія, космічна геодезія, гравіметрія) вивчає форму та розміри Землі та методи високоточного вимірювання координат точок земної поверхні;
- інженерна геодезія - область геодезії, спрямована на виконання геодезичних вимірювань на вищукваннях, проєкції та експлуатації будівель та споруд;
- маркшейдерська область геодезії, спрямована на виконання геодезичних вимірювань при проєкції та розробці картових планів в тунелебудівництві;
- топографічна область геодезії, що займається вимірюваннями, з'ясування місцевості, складання топографічних карт. В сферу її діяльності входять питання класифікації, методика складання та точності карт;
- гідрографічна область геодезії, спрямована на дослідження та опрацювання вигляді карт водних об'єктів;
- фотограмметрія - дисципліна, що вивчає вимірювання на аерофото та космічних знімках з метою складання планів та карт;
- картографія - дисципліна, що займається методами складання та видання карт.

Дякуємо за увагу!

Виконали:
студентки 31-3 групи
Багінська Анна
Яковенко Олена

РЕКЛАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОТОГРАММЕТРІЯ»

Захожа Олена Миколаївна
Науковий керівник - Петрова Ольга Миколаївна,
викладач землевпорядних дисциплін РДАК
Рівненський державний аграрний коледж

Геологія

Завдання структурної геології (визначення елементів залягання порід та ін.), Геоморфології, гідрогеології, геологічного картування (виділення та уточнення контурів різних породних комплексів), моніторинг геологічних процесів, геологічні вишукування (виявлення критеріїв, що дозволяють судити про наявність тих чи інших корисних копалин) і ін.

Паливо-енергетична промисловість

Складання тематичних карт і планів для інвентаризації, контролю і планування розвитку інфраструктури існуючих і споруджуваних об'єктів видобутку і транспортування палива та енергії.

Інженерні вишукування та проектування

Проведення фотограмметричних робіт при вишукуванні, проектуванні, будівництві та експлуатації інженерних об'єктів різного призначення.

Регіональне і муніципальне управління, територіальне планування та містобудування

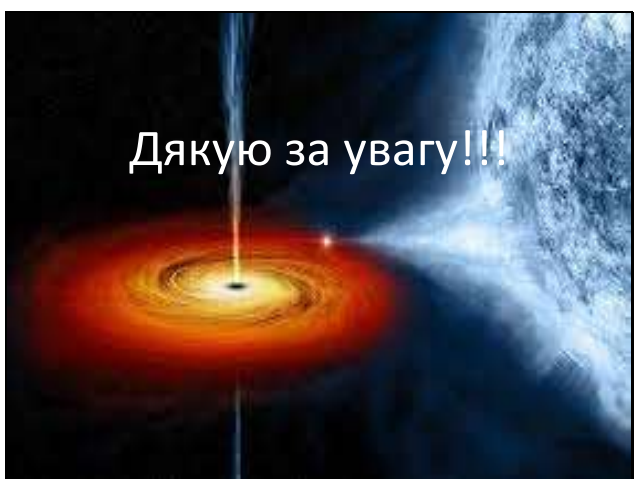
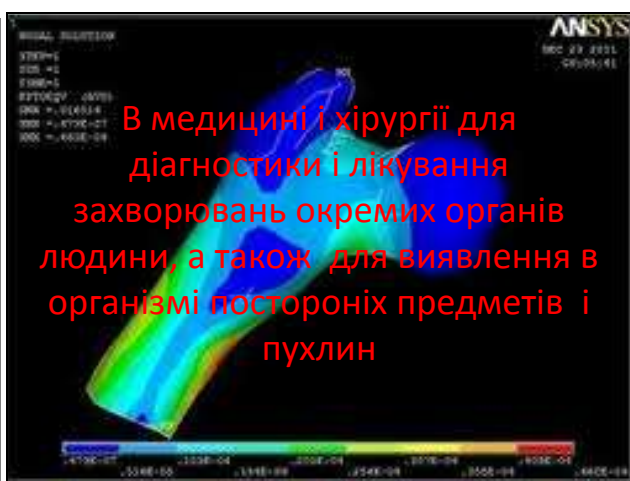
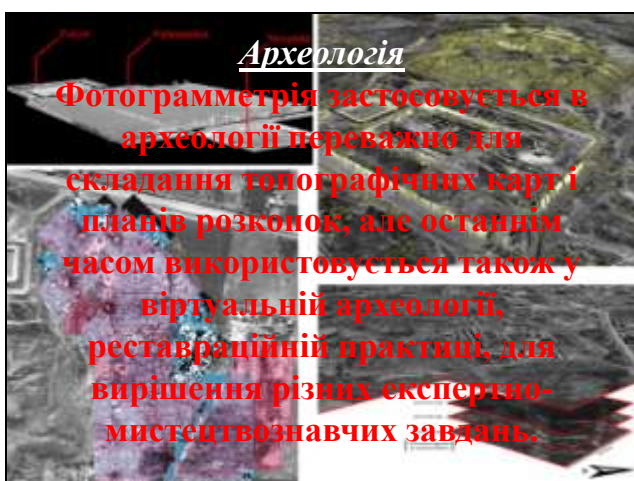
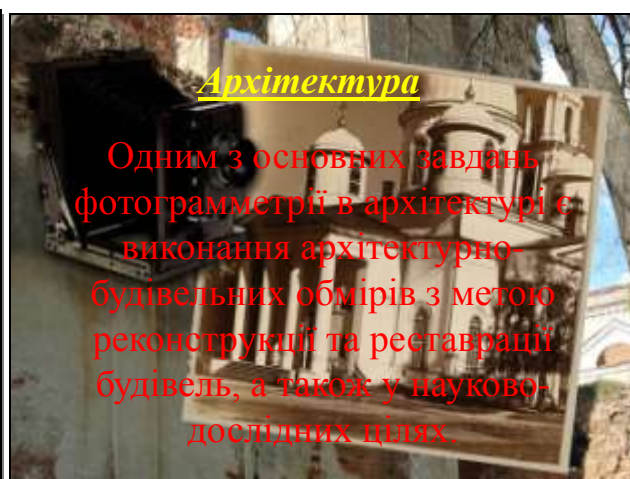
Створення та оновлення картографічних матеріалів, схем, планів, тривимірне моделювання для вирішення завдань ефективного територіального управління.

Охорона навколишнього середовища

Контроль за станом навколишнього середовища при освоєнні надр, корисних ресурсів. Моніторинг небезпечних природних з'яв та надзвичайних ситуацій, ефективне планування боротьби з НС, оцінка наслідків.

Збереження культурної і природної спадщини

КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО ВИРОБНИЦТВА

*Позняковська Валентина Сергіївна
Науковий керівник - Рудько Ольга Миколаївна,
викладач землевпорядних дисциплін РДАК
Рівненський державний аграрний коледж*

Комп'ютеризація землевпорядного виробництва

Комп'ютеризація — процес розвитку і впровадження комп'ютерів, які забезпечують автоматизацію інформаційних процесів і технологій в різних сферах людської

Полягає в поліпшенні якості життя людей за рахунок збільшення продуктивності і полегшення умов праці

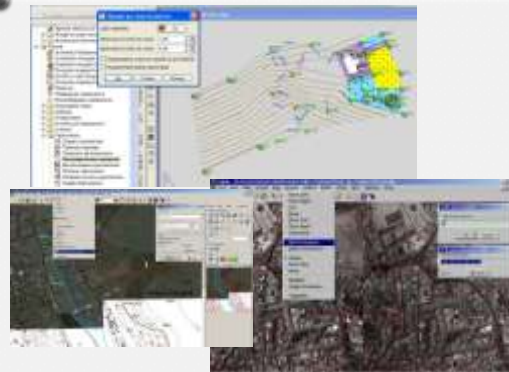

Комп'ютеризація на сучасному етапі відкрила якісно нові можливості в сфері виробництва. Вона дозволила автоматизувати процес проектування

З комп'ютеризації землевпорядного виробництва детально вивчаються наступні програмні продукти:

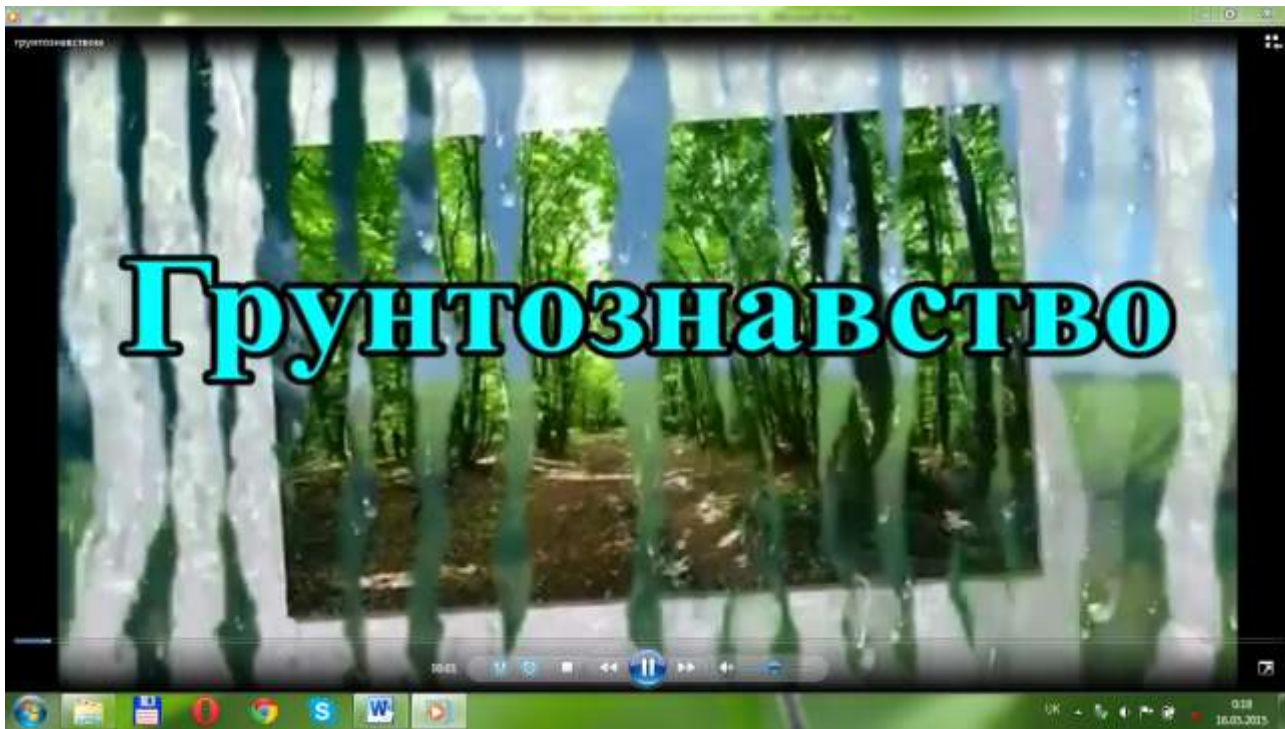
- ❖ CREDO DAT – автоматизована обробка даних геодезичних вимірювань;
- ❖ AutoCadMap – автоматизований програмний комплекс для роботи з векторними зображеннями;
- ❖ Geonics – автоматизований прикладний пакет для AutoCad призначений для створення цифрових карт, планування, проектування і розв'язування інженерних задач;
- ❖ Digitals – створення цифрових карт місцевості та обробка аеро та космічних знімків;
 - ❖ ArcGis – комплекс для створення та проектування геоінформаційних систем;
 - ❖ MapInfo – комплекс для створення та проектування цифрових карт та планів, геоінформаційних систем.

ГРУНТОЗНАВСТВО

*Кононюк Анна Володимирівна
Науковий керівник - Русіна Неля Григорівна, к.п.н., викладач-методист,
викладач землевпорядних дисциплін РДАК
Рівненський державний аграрний коледж*

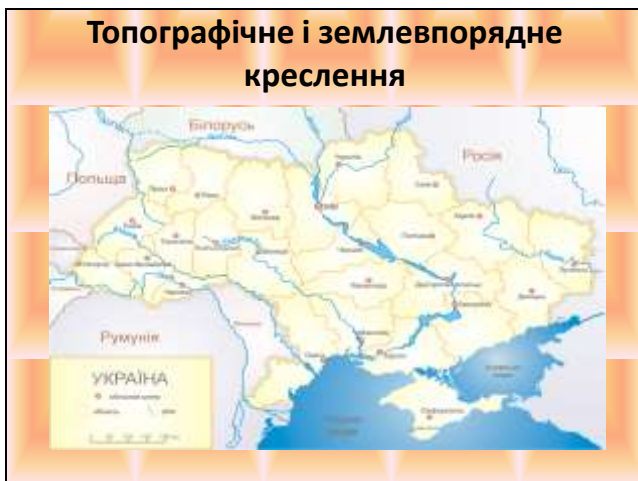
Відеофільм «Реклама навчальної дисципліни «Ґрунтознавство»

ТОПОГРАФІЧНЕ ТА ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ КРЕСЛЕННЯ

Люшин Анна Сергіївна

Науковий керівник – Бусленко Галина Михайлівна, викладач-методист,
викладач землепорядних дисциплін РДАК
Рівненський державний аграрний коледж

Топографічне і землепорядне креслення має важливе значення в землепорядній професії і використовується при складанні і оформленні планів, карт та землепорядної проектною документації.

Топографічне і землепорядне креслення вивчається в тісному зв'язку із спеціальними предметами: геодезією, фотограмметрією, землепорядним проектуванням, сільськогосподарським картографуванням, земельним кадастром, навчальними практиками, курсовим і дипломним проектуванням, де студенти удосконалюють свою креслярську майстерність.

- Для успішного вивчення дисципліни важливу роль відіграє організація робочого місця, наявність креслярських інструментів, обладнання і матеріалів. Краще працювати при денному освітленню, у світлих кабінетах.
- Всі завдання потрібно виконувати послідовно, дотримуючись методичних вказівок. Приступати до виконання наступних завдань потрібно тільки після завершення попередніх.

- Освоїти предмет без унаочнень неможливо, тому потрібно використовувати діючі умовні знаки, зразки шрифтів та виробничу графічну документацію.
- Починають вивчати предмет із засвоєння роботи креслярським пером, рейсфедером, кронциркулем, потім вивчають шрифти, умовні знаки, роботу акварельними фарбами. Засвоївши це, студенти вчаться креслити і оформляти землепорядну документацію, кадастрові плани і карти, топографічні плани, фотоплани та іншу документацію.

Вивчивши предмет студент повинен оволодіти такими уміннями:

- проводити наладку креслярських інструментів і готувати їх до креслярських робіт;
- виконувати елементи графіки олівцем, рейсфедером, кронциркулем, кривоніжкою та креслярським пером;
- викреслювати топографічні і землепорядні знаки ;
- викреслювати і оформляти землепорядну і кадастрову документацію;
- копіювати креслення різними способами, в тому числі із зміною масштабу;
- розмножувати креслення за допомогою сучасної копіювальної техніки;
- ілюмінувати плани землекористувань та проектних ділянок;
- викреслювати і оформляти топографічні плани та віддешифровані аерофотознімки та фотоплани.

Поняття про матеріали землеустрою у графічному зображенні

Документація із землеустрою - затверджені в установленому порядку текстові та графічні матеріали, якими регулюється використання та охорона земель державної, комунальної та приватної власності, а також матеріали обстеження і розвідування земель, авторського нагляду за виконанням проектів тощо.

По кожному об'єкту землеустрою розробляють (формують) документацію із землеустрою у вигляді програм, схем, проектів, тематичних карт (атласів), матеріалів (технічних звітів) обстежень і вишукувань.

До документації із землеустрою належать:

- загальнодержавні та регіональні програми використання і охорони земель;
- схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання і охорони земель адміністративно-територіальних утворень;
- проекти встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень, міст та інших поселень;
- проекти організації та встановлення меж територій з особливими природоохоронними, рекреаційними і заповідними режимами;
- проекти формування земель комунальної власності територіальних громад у населених пунктах та розмежування земель державної і комунальної власності;

- проекти відведення земельних ділянок;
- проекти створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань;
- проекти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та упорядкування угідь;
- проекти впорядкування територій у межах міст та інших поселень;
- робочі проекти з рекультивації порушених земель, захисту ґрунтів від ерозії та інших негативних процесів, поліпшення сільськогосподарських земель, підвищення родючості земель, встановлення та закріплення меж земельних ділянок;
- документи, що посвідчують право власності або користування землею;
- матеріали з виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель;
- спеціальні тематичні карти (атласи) стану і використання земельних ресурсів.

Землепорядну документацію можна поділити на такі основні види:

1. Прогнозна і передпроектна документація із землеустрою (генеральні і регіональні схеми використання та охорони земельних ресурсів), які розробляються для вирішення проблем організації раціонального використання і охорони земель у комплексі з іншими природоохоронними заходами.
2. Схеми землеустрою області, району, ради, які є основними передпроектними землепорядними розробками, для підготовки рішень з організації раціонального використання та охорони земель, формування нових форм землеволодіння і землекористування, можливого переселення громадян в райони, не забруднені радіонуклідами тощо, розміщення рекреаційних зон, територій природоохоронного, природно-заповідного і оздоровчого призначення, великих меліоративних систем тощо.

3. Техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель відповідних адміністративно-територіальних утворень або зміни їхніх меж.

4. Матеріали земельно-оціночних робіт, які використовуються для оцінювання продуктивності або екологічної стабільності землекористування.

5. Матеріали з установаження в натурі (на місцевості) меж адміністративно-територіальних утворень.

6. Плани земельно-господарського устрою земель, які не підлягають забудові або тимчасово не забудовані у межах населених пунктів.

7. Матеріали інвентаризації земель усіх категорій.

8. Матеріали зі створення земельно-інформаційних систем, ведення автоматизованих банків (фондів) тематичних карт і планів стану і використання земель, системи автоматизованого землепорядного проектування тощо.

Основним графічним документом є план земельної ділянки

План земельної ділянки — це графічне зображення, що відображає місцезнаходження, зовнішні межі земельної ділянки та межі земель, обмежених у використанні і обмежених (обтяжених) правами інших осіб (земельних сервітутів), а також розміщення об'єктів нерухомого майна, природних ресурсів на земельній ділянці.

- Креслення є основою для інших спецдисциплін, таких як землевпорядне проектування, земельний кадастр, геодезичні роботи при землеустрої, землеустрій населених пунктів та курсового і дипломного проектування.
- Якісне виконання креслення не залежить від гарного почерку, ні від художніх здібностей, а це – довготривала практика та робота над власними помилками та постійне удосконалення вмінь

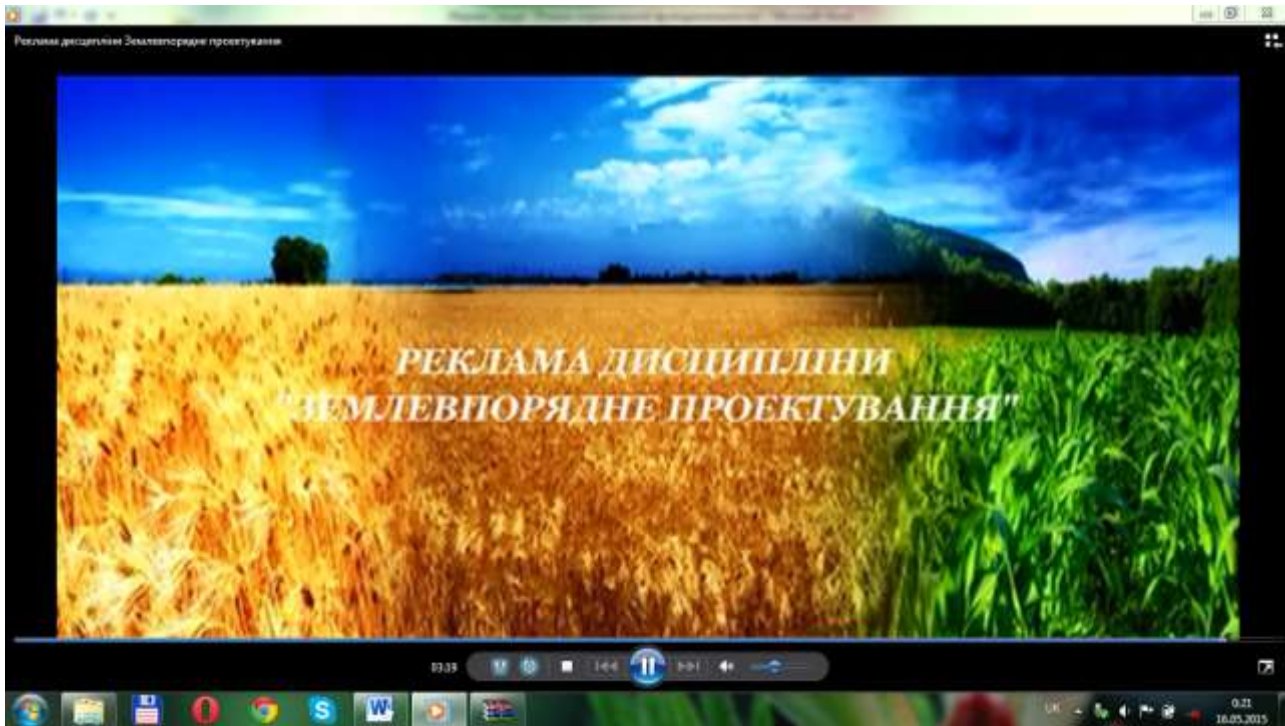

Дякую за увагу!

РЕКЛАМА ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ ПРОЕКТУВАННЯ»

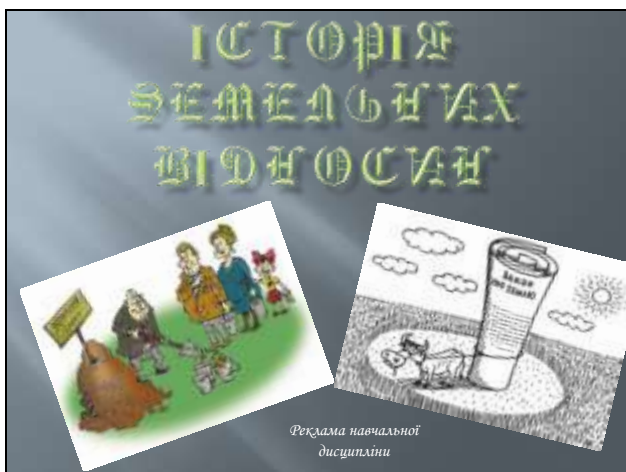
*Кармазін Євгеній Васильович
Науковий керівник – Загній Ольга Іванівна,
викладач спеціальних дисциплін
Немирівський коледж будівництва та архітектури ВНАУ*

Відеофільм «Реклама навчальної дисципліни «Землевпорядне проектування»

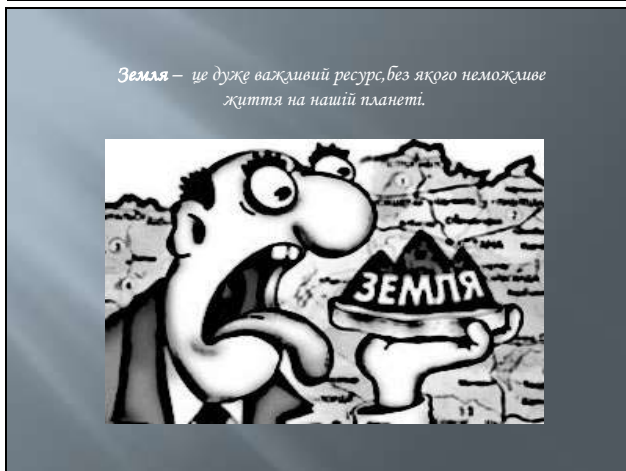
РЕКЛАМА ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН»

*Гуменюк Катерина Валерівна,
Ковальчук Іван Володимирович
Науковий керівник – Бусленко Галина Михайлівна, викладач-методист,
викладач землевпорядних дисциплін РДАК
Рівненський державний аграрний коледж*

Зміст

- 1.1. Теоретичні та наукові основи земельних відносин і землеустрою
- 1.2. Започаткування права власності на землю
- 1.3. Земельні відносини і землевпорядкування в період існування кріпосного права
- 1.4. Земельні відносини і землевпорядкування за капіталізму
- 1.5. Формування земельних відносин до Жовтневого перевороту 1917 року
- 2.1. Особливості земельних відносин після революційних подій початку ХХ століття
- 2.2. Земельні відносини і землеустрій у радянській Україні
- 2.3. Земельні відносини і землевпорядкування в період колективізації сільського господарства
- 2.4. Земельні відносини і землевпорядкування в передвоєнний та післявоєнний періоди
- 2.5. Удосконалення земельних відносин і землевпорядкування
- 3.1. Земельні відносини і землеустрій у Незалежній Україні
- 3.2. Земельні відносини і землеустрій України на сучасному етапі
- 3.3. Земельні відносини у зарубіжних країнах

Поняття «**Земля**» - вклучає всю економічну систему в якій знаходиться земельна ділянка (комплекс довілля, ріст і розвиток рослин, умови сільськогосподарського використання)

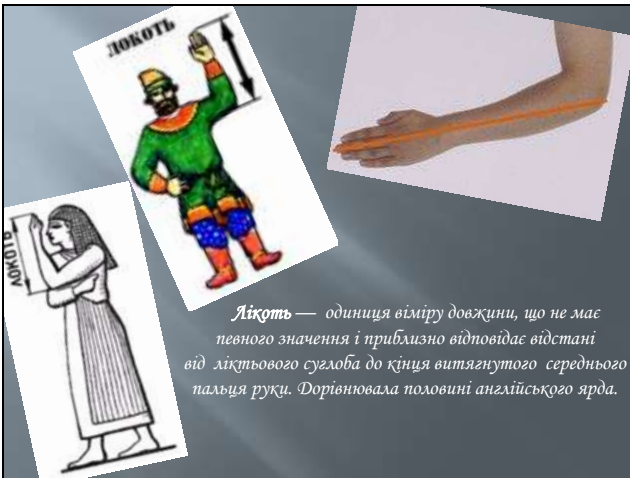
Земля – основа збереження всього живого на планеті.

Одиниці вимірювання землі

Одиниця вимірювання — фізична величина певного розміру, прийнята для кількісного відображення однорідних з нею величин.

Лікоть — одиниця виміру довжини, що не має певного значення і приблизно відповідає відстані від ліктьового суглоба до кінця витягнутого середнього пальця руки. Дорівнювала половині англійського ярда.

Махова сажень — староруська одиниця виміру, що дорівнює відстані в розмаху обох рук, по кінці середніх пальців.

Коса сажень - староруська одиниця виміру, рівна 2,48 метрам. Спочатку коса сажень - це відстань від кінчиків пальців витягнутої вгору руки до пальців протилежної їй ноги.

1 аршин = 71 см 1,2 мм

Аршин дорівнює 16 вершкам.
Аршин дорівнює 28 дюймам

Лінійка Аршин

Аршин (походить з тюркської мови) — стародавня одиниця довжини. Дорівнює 71см1,2 мм. Вживалась у Афганістані, Ірані, Туреччині, Болгарії, Югославії і мала різні значення в межах від 66 до 106,6 см.

П'ядь давня міра довжини, що дорівнювала відстані між великим і вказівним пальцями (мала п'ядь) або між великим пальцем і мізинцем (велика п'ядь).

1 п'ядь = 17,78 см

Земля — це театр людських трагедій, які повторюються в теперішньому поколінні людства

Реформа - комплекс заходів, яким запроваджуються такі нові умови діяльності в сфері суспільних відносин, які не змінюють основ (перш за все, економічних) системи суспільних відносин, але призводять до викоринення негативних суспільних явищ, які за попередніх умов народилися її розквітли. Новий стан вводиться законодавчим шляхом.

Століпінська реформа (Століпінська аграрна реформа) — ряд законодавчих актів, спрямованих на перерозподіл селянської земельної площі в Російській Імперії та на підвищення продуктивності сільського господарства.

Століпінська аграрна реформа передбачала:

- руйнування общини, яка відіграла активну роль у виступах селян під час революції, і закріплення у приватну власність за кожним домогосподарем земельної ділянки, яка йому належить;
- надання кредитної допомоги селянам через Селянський земельний банк;
- переселення селян у малоземельні райони Сибіру, Північного Кавказу, Середньої Азії.

У ході реформи значно активізувалась діяльність Селянського земельного банку, який протягом 1906—1916 рр. продав українським селянам 596,4 тис. десятин землі, переважно поміщицької.

Століпінська реформа значно збільшила масштаби переселення на Схід (Сибір, Казахстан, Північний Кавказ, Далекій Схід) з українських земель. Протягом 1906—1912 рр. переселилось близько 1 млн. осіб, але майже чверть їх повернулась.

Клуб «Моя маленька Батьківщина»

Завершити свої реформи І. Століпін не вдалось. 1 вересня 1911 р. він був застрелений у Києві в оперному театрі. Поховано Століпін на території Києво-Печерської лаври.

Колективізація, індустріалізація, НЕП... - наступний етап земельних відносин

Економічно обгрунтована примусова колективізація в СРСР у 1929-1930 роках призвела до різкого занепаду сільськогосподарського виробництва, у тому числі й хліба. Проте план хлібозаготівель був збільшений. У 1930 році з України вивезли 7,7 млн. тонн зерна, яке головним чином пішло на покриття експортних зобов'язань країни.

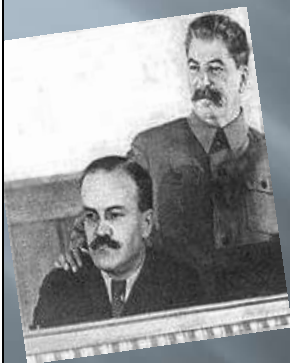
На початку 1930-х років з українського села був виключений за державними заготівлями весь хліб. Штам, де не знаходили хліба, у боржників по хлібозаготівлі в порядку "натуральних штрафів" вилучали продукти харчування. А так як ще перед колективізацією почався масовий забій худоби, в результаті план по м'ясу був виконаний лише на 10-12%. М'ясо вивозилося у великі індустріальні центри, а в селі його не було.

У 1931 році республіка знову повинна була здати планові 7,7 млн. тонн, у той час як урожай зерна знизився до 5 млн. тонн.

27 листопада 1932 Сталін на спільному засіданні Політбюро і ЦВК пояснив труднощі з заготівлями хліба "проникненням в колгоспи і радгоспи антирадянських елементів, які організували саботаж і зриви". Газета "Правда" від 4 і 8 грудня 1932 закликала до рішучої боротьби з кулаками, особливо на Україні. 24 січня 1933 союзний ЦК звинуватив Компартію України у провалі збору зерна, в придушенні більшовицької пильності і направив на Україну секретаря ЦК Павла Постишева. Зі своїх посад були зміщені 237 секретарів райкомів, 249 голів райвиконкомів, понад половини голів колгоспів.

Масові масштаби смерть від голоду прийняла на початку березня 1933 року. ОГПУ вело облік померлих тільки до 15 квітня 1933 року. За цим зведеннями кількість жертв за чотири з половиною місяці склало 2420 тисяч 100 осіб. Випадків людоїдства - 2500.

У 1931 р. майже третина урожаю була втрачена під час жнив. Плани хлібозаготівель, однак, залишилися без змін. У 1932 р. площа посівів в Україні зменшилась на одну п'яту. План же хлібозаготівель був піднятий на 44%. В 1932 р. була прийнята постанова "Про охорону соціалістичної власності", згідно з якою за "присвоєння" навіть жмені зерна з колгоспного поля селяни каралися розстрілом або концтабором. У засіки держави тоді забирали навіть насіннєвий фонд, не видаючи колгоспникам ані зернини.

У 1931 році в п'яти регіонах СРСР - в Західному Сибіру, Казахстані, на Уралі, на Середній і Нижній Волзі - внаслідок посухи був неурожай, що значно скоротило хлібні ресурси країни. Некомпетентна політика в сільському господарстві і екстенсивний експорт зерна урожаю 1931 року зробили ситуацію критичною. У 1932 році вийшов ще більший спад виробництва продуктів харчування, і насамперед за рахунок основних хлібовиробних районів СРСР - зернових районів УРСР і Кубані. До початку осені 1932 року країна почала відчувати труднощі з забезпеченням міського населення продовольством. До початку весни 1933 року в цілому по країні ситуація з продовольством була важкою - перебої з продовольством були навіть в Москві та Ленінграді і в ряді військових округів РСЧА. Голодували Західна Сибір, Урал, Середня і Нижня Волга, ЦЧО. Але ситуація на Україні, Північному Кавказі і Казахстані була вкрай гострою.

Викачування зерна з голодної республіки вимагало залізної дисципліни, повного покорі. У серпні 1932 року була введена смертна кара за розкрадання колгоспної власності (Закон про "п'ять колосків").

По країні до початку 1933 року за неповні п'ять місяців за цим законом потрапило під суд майже 55 тисяч осіб, з них 2110 - до вищої міри покарання. Для вибивання залишків хліба з міст у села направили 112 тисяч членів партії, людей, що не знали проблеми села. Райони, що не справляються зі здачею зерна, заносилися в "чорні списки". У "чорному списку" виявилось 86 районів республіки.

Голодомор - масовий голод, що охопив обширну територію і призвів до значних людських жертв на території Української РСР в першій половині 1933 року на тлі голоду в СРСР в 1932-1933 роках.

Політичні опоненти більшовиків називали організацію голоду на Україні в цей період їх самим страшним злочином.

На Громадський суд

Чорна дошка

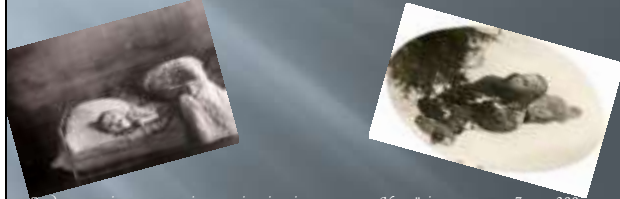
Установи щоденного чергового внеску не вчасли за позичку „4 вивершувального“, злочинною бездіяльністю зриваючи збирання готівки за позичку.

1) Бурицька артіль кустарів шпешників	5) Михайлівська с-рада
2) Райстрахнаса	6) Миколаївська „
3) Заготекспорт	7) Райпрофрада
4) Головинська с-рада	

Позбавлені продовольства, селянські сім'ї не могли дожити до нового врожаю. На початку 1932 року голод поширився по всій Україні і Кубані. Керівники Компартії України неодноразово зверталися до Сталіна з проханням скоротити спущений план по хлібу. Однак ніяких поступок зроблено не було.

У лютому 1933 року, коли голод на Україні та Північному Кавказі прийняв гігантські масштаби, а қолгоспі засіқи перед посівною кампанією виявилися порожніми, був прийнятий указ ЦВК і РНК "Про допомогу в сівбі қолгоспам України і Північного Кавказу", згідно з яким цим регіонам виділялася насіннева позиқа . Голод вдалося ліквідувати тільки до початку 1934 року.

За даними вітчизняних істориків, кількість жертв в Україні визначено у 7 млн 200 тисяч осіб. За даними комісії конгресу США ця цифра складає 10 млн осіб. У 2003 році французька демографі дішли висновку, що в 1932-1933 роках Україна не дорачувалася 4,6 млн людей.

За оцінками російських учених, 2 млн людей загинули в Казахстані і Киргизії та 2-2,5 млн. - в ФРГСР. При цьому дані Загсів свідчать, що й на Україну, і в інших республіках СРСР люди гинули незалежно від їх національності.

Серед як істориків, так і політиків не досягнуто спільної думки щодо причин, що призвели за собою Голодомор. Існує точка зору, згідно з якою масова загибель населення України від голоду була багато в чому викликана свідомими і цілеспрямованими діями радянського керівництва. Одночасно висловлюється альтернативна думка, що ці події були непередбачуваних наслідком проведення радикальних економічних реформ в кінці 20-х - початку 30-х років ХХ століття в СРСР.

ООН визнала голод 1932-1933 років трагедією України та інших республік колишнього СРСР. На 58-й сесії Генсамблеї ООН (2003) більшість країн-учасниць СНД, у тому числі Росія і Україна, прийняли Спільну заяву, в якій висловили співчуття мільйонам росіян, українців, қазахів і представників інших народів, що стали жертвами голоду в СРСР. Події 1930-х років названі в заяві "трагедією", а не "геноцидом".

Згідно з указом президента Леоніда Кучми від 1998 року в останню суботу листопада на Україні відзначається День пам'яті жертв голодоморів. С 2000 року ця дата стала відзначатися як День пам'яті жертв голодоморів і політичних репресій.

Земельна реформа в незалежній Україні — комплекс правових, економічних, технічних і організаційних заходів, спрямованих на забезпечення удосконалення земельних відносин, перехід до нового земельного ладу, що відповідає характеру регульованої соціально-орієнтованої ринкової економіці країни.

Суть земельної реформи полягає у створення умов для рівноправного розвитку різних форм господарювання на землі за рахунок перерозподілу земель з одночасною передачею їх у приватну та колективну власність. Вона забезпечує формування багатокладної економіки, раціональне використання та охорону земель.

При проведенні земельної реформи суттєво змінюються форми власності на землю, структура землеволодіння і землекористування в аграрній сфері.

Для проведення земельної реформи необхідне здійснення широкомасштабних ринкових перетворень.

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЇ

Ільницький Іван Іванович
 Науковий керівник – Мумінова Анастасія Аліжонівна викладач
 землевпорядних дисциплін
 Комунальний вищий навчальний заклад
 «Прикарпатський лісогосподарський коледж»

На даний час, в Україні та інших країнах світу розвивається велика кількість новітніх технологій в сфері геодезичних робіт та землеустроювання. Швидко зростає науковий прогрес, завдяки якому робота стає більш мобільною, швидкою та якісною. При виконанні будь-якої геодезичної або землеустроєвчої роботи потрібні певні обладнання і програмне забезпечення на даний момент, причому іноді раз його вживає становить значні матеріальні витрати. Традиційні геодезичні прилади – теодоліт, дальномір, нівелір і рулетка тут не відіграють.

Тахеометр – геодезичний прилад, що дозволяє зняти і з високою точністю отримати зйомку заданої ділянки. В сучасних тахеометрах вбудовують електронний детектор даних – при своїх зовнішніх компактних розмірах тахеометр поєднує в собі функцію дивильного геодезичного приладу. Вимірювання вертикальних і горизонтальних дистанцій, площ на відстані 5000 м з точністю зовсім в 1 см. кути з точністю від 2" до 20" (в залежності від типу і класу по ГОСТ Р 51774-2001), автоматичне збереження отриманих даних по зйомкам тріангульним чином на вимірюваній площі, прийом і передача даних по віддаленій комп'ютер.

Перелік моделей електронних тахеометрів на основі використання:

Серед електронних тахеометрів Trimble S1 є найбільш розповсюджені, створені на основі базової серії Trimble S1, і що володіють великою кількістю функцій тахеометра цієї серії. Серія тахеометрів Trimble S1 складається з двох моделей: 2" і 1" кутовий точності, мають з ними може бути в комплекті з приладом інтегруючи: Батарея, Акумулятор, Зарядний пристрій, Сервіс і Адаптери, а також серія S1 має вбудовану GPS-систему. S1 це компактний і легкий прилад, який можна використовувати як в польових умовах, так і в лабораторії. S1 має вбудовану GPS-систему, яка дозволяє отримувати координати в реальному часі. S1 має вбудовану GPS-систему, яка дозволяє отримувати координати в реальному часі. S1 має вбудовану GPS-систему, яка дозволяє отримувати координати в реальному часі.

Електронний тахеометр Trimble VX Spatial Station
 Виробник: Trimble

Роботизована світлову тріангуляційну станцію Trimble VX має кутову точність 1", радіус дії до 5500 м, автоматичне наведення на ціль, кутову точність 3", імпульсний віддалемір з невидимим лазером. Радіус дії: 1 призма: 5500 м (Long Range); вимірювання без відбивача: 200 м (Short Range); точність вимірювання відстаней: 2 мм (з призмою), 2 мм+2 ppm (вимірювання без відбивача).

Ціна: \$ 76 049

Електронний тахеометр Trimble S6-3R DR Plus
 Виробник: Trimble

Роботизований комплекс з автоматичним наведенням на ціль. Кутова точність: 3". Імпульсний віддалемір DR Plus з невидимим лазером. Радіус дії: 1 призма: 5500 м (Long Range); вимірювання без відбивача: 200 м (Short Range); точність вимірювання відстаней: 2 мм (з призмою), 2 мм+2 ppm (вимірювання без відбивача).

Ціна: \$ 33 980

Електронний тахеометр Trimble S8-05S DR HP
Виробник: Trimble

Прецизійний сервопривідний тахеометр для високоточних інженерних задач.
Кутова точність: 0,5";
Діапазон висот: від 0 до 2000 м; на 1 призму (стандартно) - до 2000 м; автоматизована безвідбивача: до 150 м;
Роздільна здатність дисплея: 480x320 пікселів (з опцією сервісу і меню); 2-дюймові тахеометричні (безвідбивача) / 3-дюймові дисплеї роботи повільних операцій AutoLock/Robotic 500 - 700 м.
Для моделей AutoLock (А) або Robotic (R) можна опціями Trimble Vision.

Ціна: \$ 37 552

Електронний тахеометр Trimble S3-2A DR
Виробник: Trimble

Сервопривідний тахеометр з автоматичним визначенням на цілю.
Кутова точність: 2";
Імпульсний віддалемір DR з невидимим лазером.
Радіус дії: 1 призма: 2500 м; визимрювання без відбивача: до 400 м.
Точність вимрювання відстаней: 2 мм+2 ррм (на призму); 3 мм+2 ррм (вимрювання без відбивача).

Ціна: \$ 28 788

Електронний тахеометр Spectra Precision FOCUS 35 1" R
Виробник: Spectra Precision

Роботизований автомат з автоматичним введенням на цілю. Видимий лазерний промінь. Кутова точність: 1"; Точність вимрювання відстаней: на 1 призму: 2 мм+2 ррм; без відбивача: 3 мм+2 ррм (всередині 300 м); 5 мм+2 ррм (більше 300 м). Радіус дії: 1 призма: 4000 м; визимрювання без відбивача: до 800 м (при ±90%). Контролер обслуговування, з можливістю зв'язку з зовнішнім контролером. Дисплей: 15" TFT кольоровий, сенсорний, 320x240 пікселів, із шрифтом Braille. Кнопка: повноадресна-цифрова. ОС: Windows CE, кольоровий сенсорний дисплей: 15", повноадресна: Sun 4, Pro. Напам'яті: 128 Мб RAM, 1 Гб Flash. Порти: USB, Bluetooth. Російськомовний інтерфейс і документація.

Ціна: \$ 28 518

Електронний тахеометр Trimble-Nikon Niva C 1"
Виробник: Nikon

Видимий лазерний промінь!!! Кутова точність: 1"; Точність вимрювання відстаней: 2 мм+2 ррм (на призму); 3 мм+2 ррм (без відбивача); точність вимрювання без відбивача: до 500 м; на 1 призму: 3 000 м. ОС: Windows CE, кольоровий сенсорний дисплей: 15", повноадресна: Sun 4, Pro. Напам'яті: 128 Мб RAM, 128 Мб Flash. Двоосійний компенсатор. Оптичний центр. Російськомовний інтерфейс і документація.

Ціна: \$ 32 357

Електронний тахеометр Spectra Precision FOCUS 8 2"
Виробник: Spectra Precision

Видимий лазерний промінь!!! Кутова точність: 2"; Точність вимрювання відстаней: 2 мм+2 ррм (на призму); 3 мм+2 ррм (без відбивача). Лінійна точність: 2 мм+2 ррм; Дальність вимірювання без відбивача: до 500 м; на 1 призму: 3 000 м. ОС: Windows CE, кольоровий сенсорний дисплей TFT-15" color touch SP Survey Pro. Напам'яті: 128 Мб RAM, 1 Гб Flash. Двоосійний компенсатор. Російськомовний інтерфейс і документація.

Ціна: \$ 9 856

Електронний тахеометр Trimble-Nikon NPL-322 2" DF
Виробник: Nikon

Кутова точність: 2"; Збільшена труба: 30x. Оптичний центр. Точність вимрювання відстаней: 2 мм+2 ррм (на призму); 3 мм+2 ррм (без відбивача); Радіус дії: 1 призма: 3000 м; визимрювання без відбивача: до 200 м; Двоосійний компенсатор. Російськомовний інтерфейс і документація. Польове ПЗ Nikon. Напам'яті: 18 000 знаків. Одноосійний компенсатор.

Електронний тахеометр Nikon NPL-322 поєднується в один пристрій. Тахеометр з 5-ти сегментною кутовою лінійкою з лінзю 15х2 мм з оптикою 1:2,2 з секційною оптикою 15х2,2 мм та лінійкою 15х2 мм. Електронний тахеометр Nikon NPL-322 працює на 2-дюймовій кутівці, яка працює на частоті 100 Гц.

Ціна: \$ 7 509

В даний час компанія випускає електронні тахеометри двох класів серії. Всі тахеометри SOUTH мають наступні особливості:
-Зручна труба зручного заборання і високої роздільної здатності
-Надійний сталець нержіє і алюмінієвий
-Двоосійний відношений компенсатор, який дозволяє користуватися одним відношеним інструментом як висотним ТА, так і рівнем з програмною криволінійною дозволеною помилкою табличного визначення висот/рівняння
-Компактна форма борта для зручного носіння

Компанія SOUTH SURVEYING & MAPPING INSTRUMENTS - є спеціалізованим виробником різноманітних геодезичних обладнання; GPS-сигналів, електронних тахеометрів, теодолітів, інтегрованих лінійних побудовників класичні та прикладні, і різних висотомірів (відбивачів, нівелювань, приладів рівня, нів, трекерів, автоматичних трекерів і т.д.). Компанія SOUTH має запаси дискурсів, висотомірних і лінійних приладів, приладів світло, ширини промір, дискурсів тахеометрів.

Ціна: \$ 9 856

Електронний тахеометр серії 360
Виробник: South

Серія 360 інженерних безвідбивачих електронних тахеометрів складається з трьох моделей: найпростіший в експлуатації, що не має безвідбивачих режиму тахеометрів NTS-365, який виконав на даний популярний раніше моделі NTS-355L, і двох безвідбивачих тахеометрів NTS-362R і NTS-365R. Тахеометри цієї серії мають русифікований інтерфейс, розширену алфавітно-цифрову клавіатуру, двоосійний LCD-дисплей. Тахеометри оснащені двоосійним компенсатором, слотом для використання SD карт пам'яті, мають USB інтерфейс обміну даними і розширену набір інструментів інженерно-геодезичних програм. Інструменти серії 360 оснащені швидким і надійним електронним відношенням, який використовує активізовану лінзу і притягнутий кабель. Для збільшення якості інструменту і надійності позначки відстаней тахеометрів використовуються 2 проценти для визимрювання відстаней зручним визимрюванням.

Ціна: \$ 9 856

Роботиюваний електронний тахеометр серії SRX5P

Виробник: Sokkia

Інтегрований безшумний електронний тахеометр з камерним лазерним променем серії SRX оснащений новим збільшувачем віддалей і в ньому вперше вбудована технологія **3D-3x4x**.
Серія SRX – це робітничий електронний тахеометр з інтегрованим системою Windows CE, для роботи з живим дисплеєм яскравого кольору.
*низька вартість зняття та швидке повернення в роботу;
*автоматичне вимірювання на тріангулі або в тріангульній табличці;
*великий кольоровий сенсорний дисплей (324x240 точок, 72,5 мм x 49,5 мм) і нова з'явилася клавіатура (32 клавіші на одному боці – клавіші на боковій панелі);
*високий лазерний промінь, малого діаметра;
*велика дальність безпідбачених вимірів (не менше 800 метрів);
*розширюваний інтерфейс;
*наличие світлодіода;
*USB порт для обміну даними.

Ціна: \$ 34 999

GPS приймач (Global Positioning System - Глобальна Система Позиціонування) – це супутникова система, яка використовується для визначення місцезнаходження і швидкості руху (швидкості) будь-якого об'єкта на поверхні Землі, в основному в польових або геодезичних цілях. GPS є однією з найбільш точних геодезичних систем, які використовуються в світі.
Через тріангуляцію об'єкту можна визначити його місце розташування. GPS використовує три системи супутників: GPS, ГЛОНАС і Галileo.
Незалежно від того, яку систему ви використовуєте, ви можете використовувати дані з інших систем. Це дозволяє використовувати дані з різних систем і отримувати більш точні результати.
Система GPS складається з трьох частин: супутників, приймачів і станції базисної системи. Супутники передають сигнал, який приймають приймачі. Станція базисної системи використовує дані з приймачів для корекції помилок і передає ці дані назад до приймачів.
Важливо пам'ятати, що GPS системи не працюють в закритих приміщеннях, з високими стінами і т.д.
Система GPS складається з трьох частин: супутників, приймачів і станції базисної системи. Супутники передають сигнал, який приймають приймачі. Станція базисної системи використовує дані з приймачів для корекції помилок і передає ці дані назад до приймачів.

Базова GPS станція NetR89 T1

Виробник: Trimble

410 каналів,
GPS: L1 C/A код, L2C/L2S, повний цикл фази несучих L1/L2/L5
ГЛОНАС: L1 C/A код, L1 P код, повний цикл фази несучих L1/L2
Galileo: GIOVE-A і GIOVE-B
SBAS системи: WAAS/EGNOS, E-Mode (OmniSTAR),
Точність (в плані): статика ±3 мм+0,1 мм/км; кінематика ±4 мм+0,4 мм/км;
Внутрішня пам'ять: 8 GB, функція веб-сервера.

- ОДНОВИХ ХАРАКТЕРИСТИК
- Підтримка GPRS, комунікація по мережі
- Великий кольоровий сенсорний дисплей з системою GPS, станції
- Широчиня інтерфейсу: Bluetooth, Trimble, стандартний USB
- Підтримка отримання даних з приймачів стандартного формату через USB
- Можливість розширення системи
- Функція дифузії даних на локальний сервер бази даних
- Можливість використання як Trimble (PCC)
- Велика вартість системи знову дані
- Широчиня різноманітних формату зображення дані
- Великий аккумулятор, який може працювати автономно, і з резервуаром (PDA) з великою кількістю даних
- Можливість використання як Trimble (PCC)

Ціна: \$ 44 232

GPS приймач Trimble R10 GNSS

Виробник: Trimble

Модуль, 440 каналів, технологія HD-GNSS, Trimble 360, SurePoint, xTIB, RTX,
GPS: L1 C/A код, L2/L2C, L2E, L5
ГЛОНАС: L1C/A, L1P, L2C/A, L2P, L3
Galileo: GIOVE-A і GIOVE-B, EI, ESa, ESb
SBAS системи: WAAS/EGNOS L1C/A, L5,
COMPASS: B1, B2, B3
OmniSTAR HP, XP, G2, VBS
RTK/VRS: внутр. 450 MI і UHF радіомодем 1.35G, змінна частота
Точність (в плані): статика ±3 мм+0,1 мм/км; кінематика RTK ±3 мм+1 мм/км;
Точність (по висоті): статика ±3,5 мм+0,4 мм/км;
кінематика/RTK ±15 мм+1 мм/км

Ціна: \$ 25 238

GPS приймач Trimble NetR9 GNSS

Виробник: Trimble

440 каналів, технологія HD-GNSS, Trimble 360, SurePoint, xTIB, RTX,
GPS: L1 C/A код, L2/L2C, L2E, L5
ГЛОНАС: L1C/A, L1P, L2C/A, L2P, L3
Galileo: GIOVE-A і GIOVE-B, EI, ESa, ESb
SBAS системи: WAAS/EGNOS, E-Mode (OmniSTAR),
Точність (в плані): статика ±3 мм+0,1 мм/км; кінематика RTK ±3 мм+1 мм/км;
Точність (по висоті): статика ±3,5 мм+0,4 мм/км; кінематика/RTK ±15 мм+1 мм/км;
Частина оптоелектронних датчиків 20 Гц
Внутрішня пам'ять 8 GB

Ціна: \$ 23 394

GeoExplorer Geo7X

Виробник: Trimble

220 каналів, технологія R-Track
GPS: L1 C/A код, L2/L2C, повний цикл фази несучих L1/L2
ГЛОНАС: L1 C/A код, L1 P код, повний цикл фази несучих L1/L2
SBAS системи: WAAS/EGNOS
Точність (в плані): статика ±5 мм+0,5 мм/км; кінематика/RTK ±13 мм+1 мм/км;
Точність (по висоті): статика ±6 мм+0,5 мм/км; кінематика/RTK ±20 мм+1 мм/км;
Ціна: \$ 21 388
Корпус: створений, використовуючи L1, L4, антидифузійний захист, змінний на сонці.
Питання про це: 4 ГГц
Висхідний інтерфейс камери GPS-EDGE/5.5G системи
ITU Trimble Access
Додаткова система Zephyr E

Ціна: \$ 21 388

GPS приймач Trimble R7 GNSS Base

Виробник: Trimble

72 канали,
Технологія R-Track – підтримка чотирих L1/L2/L2C/L5/L2C/L5/L5
Точність (в плані): статика ±3 мм+0,1 мм/км; кінематика/RTK ±3 мм+1 мм/км;
Точність (по висоті): статика ±3,5 мм+0,4 мм/км; кінематика/RTK ±15 мм+1 мм/км;

Система Trimble R7 GNSS Base оснащена власним повноцінним автономним керуванням багатоканальним мультичастотним приймачем GNSS (Глобальна Система Позиціонування) (Сигнел) і УКВ радіомодем. У Trimble R7 GNSS передові технології прийому сигналу системи GPS і ГЛОНАС, що дозволяють з підвищеною конструктивною здатністю для забезпечення надійності, точності і тривалості роботи.

Ціна: \$ 17 949

GPS приймач Spectra Precision ProMark 800 GNSS

Виробник: Spectra Precision

Модуль, 120 каналів,
GPS: L1 C/A код, L2/L2C, L5 (опція) повний цикл фази несучих L1/L2/L5
ГЛОНАС: L1 C/A код, L1 P код, L2 P код, повний цикл фази несучих L1/L2
Galileo: GIOVE-A і GIOVE-B (опція),
SBAS системи: WAAS/EGNOS,
RTK/VRS: вбудований UHF або GSM/GPRS/EDGE/3.5G (опція),
Точність (в плані): статика ±5 мм+0,5 мм/км; кінематика RTK ±10 мм+1 мм/км;
Точність (по висоті): статика ±10 мм+0,5 мм/км; кінематика RTK ±20 мм+1 мм/км;
• 120-каналний GNSS приймач
• Режим роботи: RTK Rover/Base, постобробка
• Підтримка технології виринного RTK: VRS, PPK, MAC
• Нова технологія обробки сигналів GNSS – 2-Base
• Велика надійність використання в умовах щільного забудованого прилеглих даних.

Ціна: \$ 14 938

GPS приймач Spectra Precision SP80 GNSS
Виробник: Spectra Precision

Моноблок, 240 каналів.
GPS: L1 C/A код, L2 / L2C, L2E, L5
ГЛОНАСС: L1C / A, L1P, L1X, A, L1P, L1X
Galileo: GIOVE-A, GIOVE-B, L1, E5a, E5B
BeiDou: B1, B2, B3
QZSS
SBAS системи: WAAS / EGNOS
RTK / VRS: публований GSM модем
Точність позиціонування:
статика: ±3 мм + 0,5 мм/км
кінематика: RTK: 8 мм + 1 мм/км

Ціна: \$ 14 312

GPS приймач Spectra Precision ProMark 220 L1/L2 PPK/RTK GNSS
Виробник: Spectra Precision

45 каналів.
GPS: L1 C/A код, L2, повний цикл фази несучих L1/L2
ГЛОНАСС: L1 C/A код, L1 P код, L2, повний цикл фази несучих L1/L2 (стандартно).
SBAS системи: WAAS/EGNOS
RTK/VRS: GPRS/EDGE модем або Quad-band 850/900, 1800/1900 МГц.
Точність (в плані): статика ±5 мм+1 мм/км; кінематика/RTK ±10 мм+1 мм/км.
Контролер з ОС Windows Mobile. Екран: сенсорний, кольоровий (TFT 240x320, -20 °C) з підсвічуванням, відведений на сонці.
Клавіатура: 4 клавіші. Пам'ять: 256 Мб / 2 Гб.
ПЗ FastSurvey.

Ціна: \$ 10 628

GPS приймач Spectra Precision ProMark 120 L1/L2 PPK/RTK GPS
Виробник: Spectra Precision

45 каналів.
GPS: L1 C/A код, L2, повний цикл фази несучих L1/L2
SBAS системи: WAAS/EGNOS
RTK/VRS: GPRS/EDGE модем або Quad-band 850/900, 1800/1900 МГц (опцій).
Точність (в плані): статика ±5 мм+1 мм/км; кінематика/RTK ±10 мм+1 мм/км.
Контролер з ОС Windows Mobile 6.5. Екран: сенсорний, кольоровий (TFT 240x320, -20 °C) з підсвічуванням, відведений на сонці.
Клавіатура: 4 клавіші. Пам'ять: 256 Мб / 2 Гб.
ПЗ ProMark Field.

Ціна: \$ 6 747

GPS приймач CHC X20 з Bluetooth
Виробник: CHC

Одночастотний, 12 каналів. Точність (в плані): ±5 мм+1 мм/км

ОСОВІЙ ХАРАКТЕРИСТИКИ

- Високопродуктивний незоргований приймач
- Портативний і простий в роботі
- Використовує менше 1 пата
- Последній GPS приймач і антена
- 12 каналів

Ціна: \$ 2 800

В Україні професія інженера-землевпорядника завжди була шанованою, оскільки вона стосується неопівненого скарбу країни – її землі. Спеціалісти по землевпорядкуванню слідкують за тим, щоб земля використовувалася раціонально та ефективно, оскільки вона є основним засобом для існування людства і джерелом достатку громади.

Будні навчання студентів зі спеціальності «Землезнавство» Прикарпатського лісгоспінженерського коледжу м.Болотів. Серед першочергових завдань – організації та забезпечення виконання інженерно-геодезичних, топографічних, картографічних робіт, проведення спеціальних, зйомки та організації створення і запуску геоінформаційних систем.

Сучасний етап реформування земельних відносин ставить перед майбутніми спеціалістами відповідальні завдання. Насамперед, це стосується забезпечення розвитку ринку землі, формування ефективного землекористування, залучення земель як капіталу в економічний обіг, удосконалення державного управління і контроль за отороною та використанням земельних ресурсів.

А також створення сприятливого екологічного середовища та покращення природних ландшафтів, а зокрема – створення ціннісних умов землекористування, що дозволяє забезпечити стабільний динамічний розвиток всіх галузей господарства.

здійсненні завдань щодо проєктування, планування, організації раціонального використання та охорони земель на національному, регіональному, місцевому і господарському рівнях.

Фахівці відповідної професії за допомогою новітніх технологій виконують також загальнодержавні топографо-геодезичні і картографічні роботи щодо державного обліку і реєстрації топографо-геодезичних і картографічних робіт.

Виконують зберігання матеріалів, одержаних за результатами їх виконання, опікуються розробленням інноваційних пропозицій, пов'язаних з використанням національних геоінформаційних ресурсів.

На практиці студенти навчаються проводити облік земель. Це досить важливо, оскільки тільки оперуючи чітко встановленою метою експлуатації землі можна розробити перелік конкретних методів її використання, визначити особливості розміщення продуктивних сил у межах ділянки, встановлювати склад земельних угідь, а також здійснювати контроль раціональності землекористування.

Викреслюють топографічні і землепорядні знімки, оформляють землепорядки і кадастрову документацію.

Таблицюють топографічні знімки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 і 1:500

Від відповідальності і старанності студентів залежить їх професійна робота та кваліфікація, яка потребує раціонального використання землі, її охорони, контролю за дотриманням земельного законодавства, складанням проектів містобудівельного і внутрішньогосподарського землеустрою з експлоатаційним обґрунтуванням, веденням земельно-облікової документації, проведенням інвентаризацій із землеустрою, забезпеченням безпечного виконання робіт та збереження земельних багатств для прикращих нащадків.

